

Naši trojčki v 6. m

Te dni, ko je po vseh hišah dišalo po poticah in ko so v gozdovih otroci sekali jelke, sem po blatni poti skozi oskubljeni gozdič ponovno prišel do Korenetovih. Trojčki so sredi decembra izpolnili pet mesecev! Anica je najbolj močna od vseh treh in ji ušeska že silijo izpod premajhne kapice. Kadar jih mama položi na posteljo in jim razvije pleničke, da bi brcali okoli sebe, ko

likor jih je volja, se navadno že prevrnejo na trebušček, dvignejo glavo in radovedno opazujejo okolico. Če jim pomigaš s prstom, se glasno zasmeje, pa tudi dudo znajo že sami potisniti v usta.

— Kakšno hrano jim zdaj dajete in ali radi jedo? vprašam mamo.

— Vsi trije so dobri jedci, Anica pa najbolj. Kar dobro so se že zredili. Anica tehta 7.25 kg, Povel ima

ravno 7 kg, Peterček pa malo manj. Jedo še vedno največ mleko, včasih pa jim že zakuham zdrob. Opoldne jim dajem »Milupo«, posebno hrano, skuhano na mleku, ki sem jo dobila v paketu iz Nemčije. Mimo tega dobivajo zjutraj poleg redne hrane še po 8 kapljic vitaminov.

— Kaj je z okni; še vedno imate stara?

— Nove imamo že doma, zdaj ni dobiti stekla. Če bi nam spet lahko pomagali... Zidar pravi, da bi v enem dnevu lahko vstavil nova okna, med tem bi šla jaz z otroci v dolino.

Ob peči sem opazila late, na katerih so se sušile plenice, lepo oprane, nato vprašam:

— Imate s pranjem še vedno težave?

— Večje kot kdajkoli prej, je povedala Korenetova. — Že štiri dni ne teče voda iz pipe, ki je med hišami v dolini. Kolikor jo potrebujem za kuho, jo dobimo pri ljudeh iz njihovih vodnjakov, z vodo za kopanje otrok pa je teže. V hribih je vsaka kaplja vode dragocena in če bi hotela okopati vse tri, bi potrebovala precej vode. Dostikrat si ne upam prositi zanj...

Tedaj še ni bilo snega, zato je bila zadrega tem hujša. Zadnje dni pred novim letom pa je tudi okoli Korenetove domačije pokrila snežna odeja in najbrže si z njo pomagajo, dokler ne bo spet tekla voda.

— Kakšne načrte imate v prihodnjem letu?

— Najprej bi radi vsaj malo popravili hišo, spomladi pa bomo morali zasuti lužo pred sadovnjakom. Ko bodo otroci začeli koračati po travi, se lahko pripeti nesreča. Luža je 2 metra dolga in približno pol metra globoka. Dokler je ne bomo zasuli, jih ne bom puščala same pred hišo.

— Boste budni čakali novega leta?

— Verjetno. Mogoče bom spekla tudi potico.

— V imenu vseh naših bralcev vam želimo tudi v prihodnje zdravja sreče in zadovoljstva!

Korenetova mama se je ganjena zahvaljevala za vso pomoč, naših bralcev ob rojstvu njenih treh otrok.

RIA BAČER

NASMEJANI IN DOBRE VOLJE, KOT STA MARIJA IN DUŠKA IZ METLIKE, STOPIMO V NOVO LETO 1965! V MIRU IN ZADOVOLJSTVU GRADIMO NAPREJ NAŠ DRAGI DOM, ZA NAŠE BLAGOSTANJE IN SREČO OTROK! VSE DOBRO VOŠČITA NAROČNIKOM IN BRALCEM, KAKOR TUDI VSEM SODELAVCEM IN PRIJATELJEM NAŠEGA DOMAČEGA POKRAJINSKEGA GLASNIKA SOCIALISTIČNE ZVEZE

UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

(Foto: Polde Grahek)

Prebivalcem krške občine!

Tudi danes vam pošiljamo na ogled brezplačno številko DOLENJSKEGA LISTA, v katerem bo že 7. januarja 1965 imela občina Krško svojo redno tedensko prilogo — glasilo krške komune. Vsak teden po novem letu bomo objavljali najrazličnejše članke, novice, fotografije in druge prispevke iz krške občine na posebni strani v našem medobčinskem glasilu SZDL. Vabimo vas, da se spet uvrstite med redne bralce našega domačega pokrajinskega lista.

Za redne naročnike bomo šteli vse tiste prebivalce krške občine, ki nam v osmih dneh ne bodo vrnilli naše današnje, novoletne številke! Vse take bivše naročnike bomo s 1. januarjem 1965 spet vpisali med naše redne naročnike.

NE POZABITE: krška občina bo imela po novem letu poleg Naših pogovorov in nujnih objav v lokalni radijski postaji Brežice vsak teden spet svoje glasilo v Dolenjskem listu!

NE ZAMUDITE: vsak četrtek zdaj spet tudi za vas — DOLENJSKI LIST!

Pozdravlja vas

UPRAVA LISTA

V januarju 1965 bo v Novem mestu sindikalna šola

V januarju 1965 bo ObSS Novo mesto priredil v sodelovanju z DU Novo mesto sindikalno šolo. Obiskovali jo bodo vsi na novo izvoljeni sindikalni delavci. Razen tega bo ObSS v letu 1965 priredil občasne akoijske seminarje za vodstva sindikalnih podružnic in samoupravnih organov. V sindikalni šoli bo

do slušatelji obdelali 14 tem s področja gospodarstva, samoupravljanja, notranje zakonodaje v kolektivih, delovnih razmerij, kadrovske politike, planiranja, samoupravljanja v komuni, gospodarskega razvoja v občini, vloge, nalog in metod dela sindikalne organizacije ter dela z ljudmi in medsebojnih odnosov.

PRIVALA ZA VSE, KAR STE STORILI ZA NAS! PA SREČNO NOVO LETO! ZELE PETER, PAVEL IN ANICA, KORENETOVI TROJČKI VSEM BRALCEM DOLENJSKEGA LISTA IN VSEM ŠTEVILNIM NEZNANIM PRIJATELJEM DOMA IN PO SVETU.

Nobenega upanja za rešitev papirne krize?

Prejšnji četrtek popoldne je delavski svet tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj v Krškem razpravljalo o težkem položaju, v katerem je podjetje zaradi pomanjkanja celuloznega lesa.

Tovarna bi morala imeti na zalogi nekaj 10.000 kubičnih metrov lesa, pa so skladišni prostori skoraj povsem prazni. Na dan porabi 1000 do 1200 kubičnih metrov celuloznega lesa, v četrtek pa so ga imeli samo še 2500 kubičnih metrov — torej komaj za dva dneva proizvodnje. Tako so bili prisiljeni že 12. decembra ustaviti enega izmed obeh strojev v likanov, na katerih delajo časopisni papir. Drugi stroj dela noč in dan, tudi ob nedeljah in praznikih s polno zmogljivostjo — 350 metrov papirja na minuto! Vendar bodo morali v stiski z lesom tudi tega čez novoletne praznike ustaviti pa čeprav ne

kateri slovenski časopisi zaradi tega ne bodo mogli iziti. Nobenega upanja ni, da bi oba stroja spet tekla prej kot v tridesetih dneh, saj je dobava lesa v tem letnem času še težja kot sicer.

Tovarna je letos sklenila pogodbe s časopisnimi podjetji za izdelavo 43.000 ton časopisnega papirja in je to količino, razen nekaj sto ton, že tudi dobavila. Vendar je nastalo veliko povpraševanje po časopisnem papirju zaradi tega, ker tovarna iz Sremske Mitrovice ne izpolnjuje svojih obvez do naročnikov, ker ima težave v proizvodnji z novimi napravami. Tako pritiskajo na Krško tudi časopisna podjetja, ki so imela obljubljen papir iz Sremske Mitrovice.

Če bi tovarna lahko delala na obeh strojih, bi verjetno zmogla ugoditi povečanemu povpraševanju, z izčrpanimi zalogami lesa pa tega ne more. Cena smrekovine ni stimulativna za prodajo v kemično industrijo, z bukovino pa se bolje zasluži pri izvozu. Za leto 1964 je tovarna predvidela dobavo 100.000 kubičnih metrov bukovine, pogodba je sklenila za 50.000 kubičnih metrov, vendar so od teh količin do konca no-

vembra dobili samo 36.000 kubičnih metrov. Edini redni dobavitelj bukovine je Gozdno gospodarstvo Novo mesto, pa tudi oni že premišljajo, če bi ostali zvesti Krškemu. Mimo tega tovarna nima stroja za čiščenje bukovnega lesa, ker bi bilo neočiščenega mogoče nekoliko lažje dobiti.

Tovarna je predlagala sprostitev cen na tržišču in ponudila gozdnim gospodarskim organizacijam poslovno sodelovanje za daljše obdobje, kar bi temu največjemu potrošniku lesa v Sloveniji zagotovilo rednejšo dobavo.

**Današnja
naklada:
24.350
Dolenjskih
listov**

Danes smo tiskali 24.350 izvodov Dolenjskega lista; od tega je 22.778 rednih naročnikov, 1.572 izvodov pa je šlo v kolportažo.

V vsako hišo na Dolenjskem, Kočevskem in Spodnjem Posavju: DOLENJSKI LIST!

Vreme

OD 31. DECEMBRA
DO 10. JANUARJA

Izboljšanje vremena oziroma razjasnitve, ki pa ne bodo trajale več kot dva dni, pričakujemo okrog 2. in 6. januarja. V ostalem oblačno s pogostimi padavinami na meji med dežjem in snegom.

Dr. V. M.

Seminar za občinske volilne komisije v Novem mestu

Na predlog okrajne volilne komisije bo v Novem mestu 5. januarja 1965 v prostorih občinske skupščine seminar za člane volilnih komisij iz štirih dolenjskih občin. Na seminarju bodo komisije izmenjale izkušnje iz dodelanega dela. Podrobneje se bodo člani komisij pogovorili o nadaljevanju že začelnega evidentiranja kandidatov za republiške in zvezne poslance.

NOVA ŠTEVILKA

našega časnika bo izšla v četrtek, 7. januarja 1965, na 24 straneh. Ne zamudite zanimivih prispevkov naših dopisnikov in članov uredništva! Po novem letu vsak teden 24 strani Dolenjskega lista.

UREDNIŠTVO

**Vsem —
SREČNO 65!**

Spet je eno leto naokrog. Kaj nam je prineslo? Odgovor je: mnogo! Kljub težavam, ki so se nam postavljale na pot in ki jih nismo skrivali, smo vendarle dosegli v letu, ki ga pravkar zaključujemo, nesluten napredek. Dokončno smo izbojevali bitko, usodno za naš nadaljnji razvoj. Samoupravljanje je dokončno zmagalo. Sistem samoupravljanja je sestavni del življenja in ustvarjalnih naporov delovnih ljudi, neločljivi del nas samih. To ni več samo ideja in še manj eksperiment, kakor so včasih imenovali naše samoupravljanje. Ta ideja je postala potem, ko so jo osvojile množice, ko je postala del njih samih, nezaustavljiva materialna sila, ki se razvija po svoji notranji logiki. Ta ideja je zdaj zakon razvoja. Poti nazaj ni več. Že zelo daleč za nami je razpotje, kjer sta bila dva smerokaza in ko se je bilo treba odločiti ali po poti demokratičnega razvoja ali pa še naprej krepiti državni centralizem. Odločili smo se za človeka. Predobro smo vedeli, da socializem ne pomeni, kot je dejal Edvard Kardelj na VIII. kongresu, samo več kruha. Graditelji socializma niso samo zidarji, investitorji, kmetovalci in gospodarski strokovnjaki. Kaj bi počeli z železjem in betonom, če ne bi pomenil socializem tudi več svobode, več kulture, več humanosti, več ustvarjalnega zadovoljstva. Odločili smo se za socializem, ki dviga človeka iz razmer, v katerih je podložnik, v razmere, ko postaja svoboden upravljaec in ustvarjalec. Takemu razvoju je VIII. kongres ZKJ, ki je tako zelo odjeknil v naših srcih in po vsem svetu, še bolj na široko odprl vrata.

Kaj nam je torej prineslo leto 1964? Ko bo mo odgovorjali na to vprašanje, bomo uporabljali jezik VIII. kongresa ZKJ, jezik, ki je bil kritičen, pa ne zato, da bi podcenjeval doseženo, temveč zato, da bi mogli še izbojevane dosežke še prese-gati. Zakaj VIII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije je sprožil v nas nov polet, nove ustvarjalne sile, da bi koračili še hitreje cilju naproti. Pokazal nam je tudi, kakšna naj bo naša kritika, da bi bila ustvarjalna: NE SAMO

OPOZARJATI NA SLABOSTI! Kritika mora biti tudi vir novih idej za nadaljnji socialistični napredek, odpirati mora pogled na daljnji razvoj, v prihodnost, vlivati mora v nas zaupanje, spodbujati nas mora k novim ustvarjalnim naporom. Da bi bila revolucija večno mlada, ne sme biti v nas prostora ne za malodušje in ne za samozadovoljstvo. Nič ni, kar smo v dosedanjem razvoju dosegli, tako sveto, da ne bi moglo biti preseženo!

Dileme »ali-ali« ni več...

Naš delovni človek si več ne zastavlja dileme: ali samoupravljanje ali pa ubrati drugačno pot razvoja. Čas, ko so bile take dileme aktualne, je že daleč za nami. To seveda ne pomeni, da ljudje niso kritični do samoupravljanja, kakršno je na tej stopnji razvoja. S kritiko želijo doseči, da bi se sistem samoupravljanja še bolj uveljavil in da bi se razširile samoupravne pravice kolektivov. Tudi na VIII. kongresu ZKJ so spregovorili o tem. Ves kongres je izvenel v eno zahtevo, da je treba pre-pustiti kolektivom tudi pravico odločanja o razširjeni reprodukciji. Tako bo naš delovni človek odločal tudi o svojem jutrišnjem dnevu. Pogleda v prihodnost ne bo več zastirala negotovost, češ: ali bomo dobili iz državne blagajne potrebna sredstva za modernizacijo proizvodnje, za razširitev dejavnosti in podobno?

Seveda, ne smemo se slepiti, da so vsa protislovja že premagana in da odslej samoupravljanje ne bo več zadevalo na ovire. Treba je pogledati resnici v oči: tudi v naših socialističnih družbenih odnosih nastajajo protislovja. Bujni, vsestranski razvoj naše, do nedavna nerazvite države jih poraja. Bili so in še bodo poizkusi, da bi obšli organe samoupravljanja. Se se bo treba spoprijemati s posamezniki, ki bodo poskušali zlorabiti organe samoupravljanja, da bi za njih fasado skrivali svojo samovoljo. V vsakdanjem življenju bomo srečevali tudi neje-verne Tomaže, ki bodo zrna-jevali z glavami, češ: saj niso sposobni, kaj

bodo delavci, še na boben nam bodo spravili to naše gospodarstvo! Toda mi jih ne bomo poslušali. Življenje bo šlo nezadržno naprej — mimo njih. Naš delovni človek, v katerega zaupamo, se bo vse bolj dvigal na raven svobodnega in zavestnega upravljavca družbenih zadev. Posameznikom, ki z buržuaznih ali konservativnih birokratskih stališ napadajo sistem samoupravljanja, bidejo zadnje ure. Namesto da ti zdolgočasni kavarniški obrazi, že vsi sivi od pajčevine preteklega, preživelega časa prerokujejo slabo prihodnost samoupravljanja, naj bi raje vedeževali sami sebi, jalovosti svojih idej.

Nekoč smo zapisali, da vsak deseti volivec deluje v kakem organu samoupravljanja in da je bil vsak četrti proizvajalec član delavskega sveta. Danes nam ni treba več računati, koliko nas je, ker nas bolj zanima vprašanje, kako delamo, kakšno je naše vprašanje. Smo že tako daleč v razvoju samoupravljanja, da ni treba več dokazovati njegove ustvarjalne moči s številkami. Njegovo moč preizkušamo pri odločitvah, v demokratičnem boju mnenj, v bitki za nagraadne socialistične rešitve. Samoupravljanje zmaguje z uresničevanjem dosledne delitve po delu, z razvijanjem solidarnosti in človečnosti v odnosih med ljudmi, z ustvarjanjem napredka v proizvodnji in njih oblik sodelovanja in produktivnosti prek raznih oblik sodelovanja in delitve dela, z izboljševanjem življenjskega standarda delovnih ljudi.

Naš splošni materialni in družbeni razvoj prehaja v novo kvaliteto

Ves naš razvoj je dose-gel že tako stopnjo, da ni več odločilna količina. Zdaj ne gre več za to, da bi napredek socializma

merili s količinskimi poka-zatelji. Ni dovolj, da reče-mo: naša industrija je pet-krat bolj razvita, kot je bila v stari Jugoslaviji. Da

bi še hitreje gradili soci-alizem, je treba zgraditi še sto, tisoč novih tovarn... Ne! Zdaj smo že tako da-leč, da je treba uporabljati drugačna merila. Zme-

NOVOLETNA BILANCA DOSEŽKOV IN ŽELJA

raj bolj se je treba vpraševati, kako so izrabljeni objekti, ki smo jih zgra-dili, ali industrija daje toliko, kolikor bi nam mog-la dati.

Na VIII. kongresu ZKJ se niso izogibali takim in podobnim vprašanjem. Ugotovili so, da je proces modernizacije tehničnega in tehnološkega napredka industrije šele v svoji začetni fazi. Produktivnost še ne dosega produktivnosti v ekonomsko bolj raz-vitih deželah. Naše indu-strijske zmogljivosti je treba izrabljati bolj smo-tljivo, zmanjševati je treba proizvodne stroške, razvi-jati specializacijo proiz-vodnje, izboljševati kakovost izdelkov, vključevati se v mednarodno koope-racijo in delitev dela.

Napredek industrije bi lahko merili z narašča-njem števila zaposlenih. Zapisali bi, na primer, takole: zdaj industrija za-posluje poldrugi milijon ljudi in naslednja leta naj se povzpne na številka na dva milijona. Toda ko to zapišemo, se nenadoma vprašamo: ali je to sploh mogoče? Z razvojem mo-derne tehnike in avtomatizacije se bo moral nujno zmanjševati relativni delež delavcev v industriji. Kam pa tedaj s presežkom delovne sile v kmetijstvu? Nova delovna mesta je treba odpirati v proizvod-

Tudi v kmetijstvu hitreje naprej

Napak bi bilo, če bi po-kazali samo na napredek, ki smo ga dosegli v zad-njih letih pri povečanju kmetijske proizvodnje, ne da bi se soočili tudi s ti-stim, s čimer nikakor ni-smo zadovoljni. Res je: dosegli smo lep napredek.

V primeri s predvojnimi stanjem je narasla kmetij-ska proizvodnja za polovi-co. Tak napredek nas ve-seli tembolj, ker vemo, da je bila še do 1956 povpre-čna raven kmetijske proiz-vodnje pod predvojnimi povprečjem. Tak razvoj smo torej dosegli v zad-njih osmih letih. Za tako kratko razdobje je to že kar lep uspeh. Toda...

Toda možnosti še daleč niso izčrpane. Povečanje kmetijske proizvodnje ni šlo v korak z rastočimi po-trebami po preskrbi prebi-

Socializem ne pomeni samo več kruha

nji storitev za gospodarstvo in prebivalstvo. Ne smemo videti samo indu-strijo! Tu so še gospodar-ske veje, ki so doslej zao-stajale: gradbeništvo, pro-met in druge terciarne de-javnosti za potrebe gospo-darstva in življenjskega standarda. Naš napredek se bo doslej vse bolj meril po razvitosti storitvenih dejavnosti, družbenih služb, trgovine itd. Čim bolj bodo razvite in čim več ljudi bodo zaposlova-le, tem zanimivejši poka-zatelj bodo, da dosega in-dustrija visoko raven teh-nične in tehnološke razvi-tosti. Tako je drugod po svetu in tako bo moralo

Primerjajmo tudi tisto, kar je slabo!

Ko se primerjamo z dru-gimi državami, smo, in to ne neupravičeno, ponosni na svoje dosežke. Imamo samoupravljanje. Naš si-stem socialnega zavarova-nja je naprednejši. Sado-ve delavčevih rok zdaj ne delj ne kapitalist ne drža-va, marveč delavec sam. Od delovnih ljudi samih je odvisno, kako si bodo razvili pogoje svojega de-la, kakšen bo njih stan-dard. Delavcu ni treba tre-petati zaradi negotovosti, kaj bo prinesel jutrišnji dan, ker njegovega življe-nja ne uravnavaajo sile iz-ven njega, ampak je to stvar njegovih lastnih odlo-čitev, rezultat njegove vo-lje in njegovega hotenja.

Tudi drugod napreduje-jo. V marsikaterih rečeh so daleč pred nami. Res je, da so pri njih razvijali industrijo že takrat, ko pri nas še ni bilo tovarn. A vendar: mi jih moramo dohitevati, učiti se mora-mo od njih tistega, kar je pri njih boljše. Tega pa ni malo. Ko si torej priza-devamo za večji izvoz, ne gre samo za to, da odpra-vimo primanjkljaj v naši tekoči izmenjavi z inozem-stvom, skratka za to, da čimprej ulovimo ravnotež-je med izvozom in uvo-zom. Gre za več kot samo to: približati se je treba ravni proizvodnje indu-strijsko razvitih dežel. Ne bomo prišli daleč naprej, če se bomo primerjali sa-mo doma. Treba je iti na širšo pozornico, na prizo-rišče svetovne izmenjave, kjer se bomo soočili z naj-višjimi tehničnimi in teh-nološkimi dosežki vsega sveta. To se pravi, da se je treba vključevati v mednarodno menjavo in delitev dela ne samo zato, da bi prodali svoje presež-ke, kupili, česar nam pri-manjkuje, marveč za to, da bi bili soudeleženi na dosežkih svetovnega napredka. K temu nas ne si-lijo samo domače razme-re. Dosežki nacionalnih kultur prestopajo meje, da bi postali last vsega človeštva. Gospodarstvo še tako široke in surovin-sko bogate dežele se ne more uspešno razvijati, ne

da bi bilo soudeleženo na dosežkih tehničnega na-predka vsega sveta. Raz-voj objektivno vodi k in-tegraciji človeštva in s tem k občečloveškemu na-predku. Jugoslavija mora biti — po vsebini svoje ureditve in po ciljih, h ka-terim teži — pospeševalec te integracije.

Ali smo pospeševalci svetovne integracije? Ne-dvomno smo. A premalo. Delež v mednarodni delit-vi dela ne ustreza doseže-nemu razvoju naše drža-ve. Tudi to je vzrok, da je bil proces modernizacije tehničnega in tehnološkega napredka industrije pre-počasen. Produktivnost v industriji ne bo zadovolj-vo naraščala, če bo proiz-vodnja usmerjena pred-vsem na domače tržišče, kjer se primerja z enako ali slabšo produktivnost-jo, namesto da bi prodira-la tudi na širše svetovno tržišče in se tam sočala z naprednejšimi dosežki.

Pri pospeševanju eko-nomskega sodelovanja z drugimi državami mora-mo misliti na daljnjo per-spektivo. Zaradi tega je povsem pravilna usmerje-nost naše države na sode-lovanje z državami v raz-voju, katerim je dajala in bo dajala svoj prispevek za njihov razvoj, seveda v skladu z našimi material-nimi možnostmi. Zunanje-trgovinski promet z drža-vami v razvoju je dosegel že 300 milijonov dolarjev in se je od leta 1957 potro-jil. Na naših univerzah študira kakih 1000 študen-tov iz držav Azije, Afrike in Latinske Amerike, 900 ljudi pa se strokovno iz-popolnjuje v naših podjet-jih in inštitutih. Nad 800 jugoslovanskih strokov-njakov — inštruktorjev, svetovalec in sodelavcev v proizvodnji — pomaga pri razvijanju njihovega gospodarstva in drugih dejavnosti. To je naš po-vsem praktičen, dovolj otipljiv prispevek k in-tegraciji človeštva, k zmanj-ševanju razločkov med razvitimi in nerazvitimi — s tem pa tudi k boju za mir in socializem.

Kaj torej pričakujemo od leta 1965, v katerega stopamo? Predvsem to, da bomo odločnejši pri uresničevanju ustavnih načel v praksi. Pričakujemo, kot je rekel tovariš Tito na VIII. kongresu ZKJ, da bodo po-stali jasni in od vseh sprejeti sklepi kon-gresa stvar vsakodnevne prakse. Očistiti moramo našo pot vsega, kar nas ovira. No-benega kolebanja in kompromisov. Z vsemi silami si moramo prizadevati za zboljšanje življenjskega standarda. Leto 1965 naj nam prinese nove zmage pri graditvi socializma, socializma, ki ne pomeni — da ponovimo še enkrat Kardeljevo misel — samo več kruha, ampak tudi več svobode, več kul-ture, več humanosti in več ustvar-jalnega zadovoljstva. Teh želja pa ne more-mo nasloviti na nikogar drugega kot na nas same.

FRANCE MIHALOVČAN

Katerim poslancem poteče mandat 15. maja 1965?

Razen že utečenega evidentiranja kandidatov za odbornike občinskih skupščin so se v zadnjih dneh pričele priprave na evidentiranje kandidatov za republiške in zvezne poslance. Z željo, da bi bili občani obveščeni o tem, katerim poslancem poteče 15. ma-

ja 1965 mandat v republiški oziroma v zvezni skupščini, objavljamo seznam teh poslancev.

V zvezni skupščini:

67. volilna enota (občine: Cerkljica, Črnomelj, Grosup-

lje, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica in Trebnje):
ZVEZNI ZBOR: inž. Pepca Perovšek,
GOSPODARSKI ZBOR: inž. Ciril Mravljica,
SOCIALNO ZDRAVSTVENI ZBOR: Ignac Nagode,
PROSVETNO KULTURNI ZBOR: Mitja Mejak,
ORGANIZACIJSKO POLITIČNI ZBOR: Bojan Lubej.

Republiška skupščina:

REPUBLIŠKI ZBOR:
71. volilna enota (Metlika): poslanec Niko Belopavlovič;
73. volilna enota (Novo mesto II): poslanka Anica Rajčič;
77. volilna enota (Ribnica): poslanec Matija Maležič;
81. volilna enota (Trebnje): poslanec Ludvik Golob.

GOSPODARSKI ZBOR:
23. volilna enota (Cerkljica, Ribnica): poslanec Tone Plos;
29. volilna enota (Kočevje): poslanec Ignac Karničnik;
41. volilna enota (Novo mesto I): poslanec Janez Suštar.

SOCIALNO ZDRAVSTVENI ZBOR:
24. volilna enota (Črnomelj, Metlika): poslanec Gojko Jug;
42. volilna enota (Novo mesto II): poslanka Milica Šali;
46. volilna enota (Trebnje): poslanec Branko Grahek.

PROSVETNO KULTURNI ZBOR:

23. volilna enota (Cerkljica, Ribnica): poslanka Milena Borovac;
29. volilna enota (Kočevje): poslanec Boris Mikoš;
41. volilna enota (Novo mesto I): poslanka Tilka Sašek.

ORGANIZACIJSKO POLITIČNI ZBOR:

24. volilna enota (Črnomelj, Metlika): poslanec Franc Kočvar;
42. volilna enota (Novo mesto II): poslanec Milan Kukovec;
46. volilna enota (Trebnje): poslanec inž. Jože Legan.

Novi kandidati v novomeški občini

Pisali smo že o prvih evidentiranih kandidatih za nove odbornike novomeške občinske skupščine. Tokrat objavljamo naknadno prispelo predlogo:

Franc Medle, uslužbenec iz Sel pri Ratežu; Anton Kotar, gozdar iz Drče; Erno Šali, uslužbenec iz Straže; Martin Blažič, kmetovalec iz Zdinje vasi; Ivan Medved, upokojenec iz Mačkovca; Anton Krašovec, kmetovalec iz Jevš pri Otočcu; Jože Luštek, kme-

tovalec iz Mačkovca; Franc Kirar, upokojenec s Trške gore; Anton Vovko, kmetovalec iz Mačkovca; Ivanka Potokar, učiteljica s Trške gore; Andrej Dražič, kmetovalec iz Čadra; Jože Zagorc, kmetovalec iz Gornjega Vrhpolja; Franc Vidic, kmetovalec iz Drašče vasi; Jože Zelenko, uslužbenec iz Šmihela pri Žužemberku; Jože Gregorčič, kmetovalec iz Drašče vasi; in Janez Turk, kmetovalec iz Dešeče vasi.

Priprave na volitve v zборе delovnih skupnosti

Na plenem ObSS Novo mesto so se dogovorili, da bodo člani plenuma na vseh občinskih zborskih podružnicah načeli tudi razprave o pripravah na volitve. Sprejeti so stališče, naj bo evidentiranje kandidatov čim bolj neposredno in naj zajame čimširši krog proizvajalcev. Slednji lahko predlagajo kandidate za bodoče odbornike in poslance bodisi neposredno občinski volilni komisiji, bodisi posredno na občinskih zborskih in izvršnim odborom podružnic, ki bodo predloge nato posredovale občinski volilni

komisiji. Vsak predlog mora razen osebnih podatkov predlaganega vsebovati tudi utemeljitve. V vseh delovnih organizacijah bodo v obdobju priprav na volitve izdelali temeljite kadrovske analize, ki naj pokažejo strokovni sestav, pa tudi obremenjenost posameznikov z družbenopolitičnimi dolžnostmi. Hkrati s tem naj v vseh delovnih organizacijah ocenijo delo svojih odbornikov in poslancev in ugotovijo, kakšni so bili njihovi medsebojni stiki.

S konferenc Socialistične zveze v novomeški občini

PREČNA: kje je mladina?

Na letni konferenci Socialistične zveze v Prečni so kritično obravnavali dosedanje delo. Med drugim so ugotavljali vzroke, zakaj se mladina tako slabo udeležuje sestankov in akcij SZDL. Prisotni so zatrjevali, da je SZDL nudila mladini precejšnjo pomoč, ta pa tega ni znala ceniti. Vsaj tako je bilo slišati v razpravi. Morda so v Prečni zadeli na vprašanje, ki je značilno tudi za druge kraje, to je, da se mladina včasih preveč zapira v svoji organizaciji in gre mimo nje marsikateri zbor volivcev, javna tribuna in celo akcija. Vprašanje terja enovitega reševanja. Na konferenci so obravnavali tudi pereče vprašanje pitne vode. Vodo zajemajo v Temenici, ta po po zatrjevanju prisotnih ni raziskana. To bo morala opraviti sanitarna inšpekcija. — Novemu 9-članskemu odboru predseduje Viktor Staniša, tajnik pa je Jože Slak. Kristina Plut je zastopala ObO SZDL.

RATEŽ-SELA: glavni podarek na organizacijskih vprašanjih

Organizacija SZDL v tem kraju se je v glavnem ukvarjala z organizacijskimi vprašanji, ki so obremenjevali delo. Razen tega so na konferenci spregovorili o komunalnih zadevah, predvsem o pitni vodi, nalogah krajevne skupnosti in izrekli nekaj kritičnih pripomb na račun predpisov v gozdarstvu. To zadnje bo treba obravnavati z občani. Konferenca je izvolila 7-članski odbor, katerega predseduje Štefan Šeruga, Franc Medle pa je tajnik.

Konference se je udeležil zastopnik ObO SZDL Ivan Tekstor.

ČADREŽE-GOMILA: predlog za podružnice SZDL

Na letni konferenci v Čadražah se je razprava sukala pretežno okoli organizacijskih vprašanj. Na podlagi te bi

lahko sklepali, da bi KO SZDL glede na obseg in dejavnost v prihodnje lahko postala podružnica KO SZDL Sentjerne. O tem bi bilo treba razpravljati z večjim številom članov SZDL. Večji in zahtevnejši problemi na konferenci, ki ji je prisostvoval član ObO SZDL Jože Blažič, niso prišli v ospredje. Petčlanski odbor bo vodil poslej Jože Jerkovič, tajništvo posle pa bo opravljal Anton Korenič.

Kako smo porabili 579.086 dinarjev

Odkar smo v našem listu zadnjikoli poročali o prispevkih za trojčke, smo prejeli še 10 tisoč dinarjev od obratne ambulante KGP Kočevje; 25 tisoč 469 din je poslal Toni Lončarič iz Kanade, 2000 din pa Fanika Jurca iz Broda Moravice. Ob zaključku zbiralne akcije je bilo na posebnem tekočem računu za trojčke 579.086 din.

Kako smo prispevke naših bralcev porabili? Podjetju »Dolenjka« oz. trgovini v Škocjanu, kjer so Korenetovi

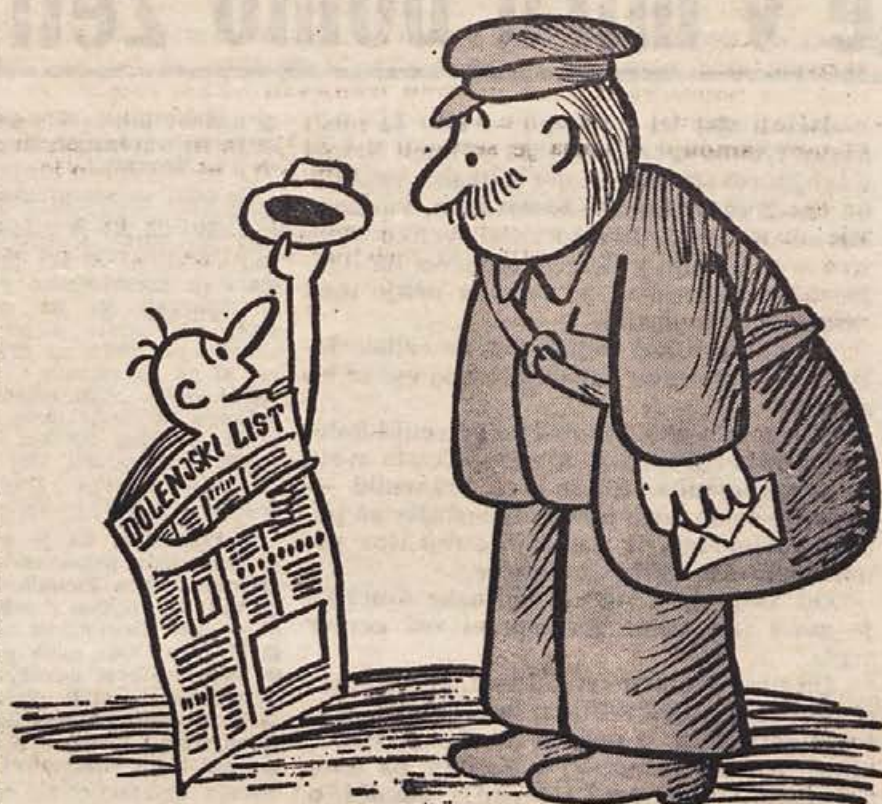
največ nakupili (pohištvo, poseljsko, špecerijo in drugo), smo plačali 157.306 din, mimo tega pa smo preko banke poravnali še naslednje račune: Lekarni Novo mesto 1186 din, podjetju »Dolenjka« v Novem mestu 27.435 din, podjetju Standard Novo mesto 4436 Din, podjetju Elektro 5419 din, podjetju Elektro Novo mesto 38.641 din, gradbenemu opekaškemu podjetju Mirna 10.000 din, podjetju Intervropa Koper 1535 din, Zdravstvenemu domu Novo

mesto 23.907 din, trgovini Radulja v Škocjanu 18.140 din, za carino paketa, ki je prišel iz Nemčije, smo plačali 3352 dinarjev. Dolej smo Korenetovim nakazali tudi v gotovini dvakrat po 50.000 din za razne drobne izdatke in plačilo perice.

Tako smo od zbranih 579.086 din porabili za plačilo navedenih računov 391.387 din, ostanek 187.699 din pa smo skupno z obema Korenetovima vložili na hranilno knjižico pri pošti. S tem denarjem bosta odlej sama razpolagala in jima bo zelo pomagal takrat, ko bodo otroci dorasli pleniciam, pa tudi za nakup sladkorja, razne hrane in potrebščin, ki jih morajo kupovati.

Ob zaključku zbiralne akcije se lepo zahvaljujemo vsem darovalcem, ki so s svojimi prispevki omogočili najnужnejši Korenetovim trojčkom!

UPRAVA IN UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA.

— HVALA TI! S TVOJIMI NOGAMI OBHODIM VSAK TEDEN VSO DOLENJSKO, KOČEVSKO IN SPODNJE POSAVJE!

Pismo iz Ribniške doline:

Ob vstopu v novo leto Dolenjskega lista

Spet je leto naokrog in z njim skrbi in težave, radosti in veselje, uspehi in neuspehi. Pred nami je novo leto. Pogumno mu sezimo v roke! Če bo začetek dober, tudi uspehi ne bodo izostali. Sicer pa dovolj o tem. V mislih imam nekaj drugega.

Dolenjski list že leto dni zahaja med nas, prebivalce ribniške občine. Kaj lahko rečemo za to leto: smo bili zadovoljni z listom ali ne? Seveda, različni ljudje — različni okusi. Vsem ne bo mogoče nikoli ustreči. Ne glede na to pa lahko trdimo, da si

je list pridobil veliko prijateljev, ki mu bodo zvesti tudi v prihodnjem letu.

Kaj pričakujemo od Dolenjskega lista? Pod glavo »Rešeta« naj bi imeli več sestavkov iz raznih krajev naše občine. Vse, kar se zgodi zanimivega v Ribnici, Loškem potoku, Sodražici, Slemenih, Grčaricah, Dolenji vasi in drugje, naj najde mesto na rešetovi strani. Dolej je bilo premalo glasov iz Inlesa in njegovih obratov ter iz ostalih podjetij: Gradbenika, trgovskega podjetja Jelka, KZ Ribnice, Sulna iz Jurjevice, Torbice iz Sodražice itn.

Naši ljudje želijo videti sami sebe v ogledalu domačega časnika. Včasih že sama vest, da so v tej in tej vasi vaščani s prostovoljnimi delom uredili pot, veliko pomeni!

V prihodnjem letu bo treba stremeti za tem, da bo prišlo

v časopis čim več vesti, ki zaslužijo objavo. Ker se bo krog pišočih ljudi za Dolenjski list povečal, lahko trdimo, da bo odpravljena tudi ta pomanjkljivost in bo veliko več krajev in ljudi našlo sebe v našem domačem tedniku.

Pa še nekaj moram povedati: prihodnje leto bo imela naša občina v vsaki številki na voljo celo stran lista. To pa že nekaj pomeni. Dolenjski list naj postane redni gost v vsaki hiši naše občine. Le tako bo lahko odigral svoje poslanstvo.

Tako, dragi prijatelji to stran in onstran Velike in Travnice gore. Tole se mi je zdelo vredno, da vam povem ob zatonu starega in nastopu novega leta. Želim vam veliko delovnih uspehov in prijetne ure ob prebiranju domačega Dolenjskega lista!

K. ORAZEM

SKAČE DOLENJSKI LIST

Le v miru bomo želi sadove

Devetnajst let po vojni — kdo še misli nazaj! Konec decembra 1944 so imeli Nemci v svojih rokah še velik del Balkana, praktično vso Madžarsko, Češkoslovaško, Varšavo. Ravno na božič 1944 so začeli veliko ofenzivo v Ardennih, v Belgiji, ofenziva na italijanskem škornju se je ustavila nekje med Rimom in Firencami.

Ce boš preživel vojno, boš še veliko doživel, smo si vedno ponavljali. Kaj vse se bo zgodilo!

In zgodilo se je. Podrli so se veliki kolonialni imperiji v Aziji, Afriki — karta sveta se je spremenila. Sli so stari državniki — pojavila so se nova imena. Iz sužnjev so postali gospodarji, iz ponižnih subjektov ponosni objekti velike zgodovine.

Od Azije do Afrike in Latinske Amerike je zavel nov veter. Evropa ni več center sveta.

Od prve svetovne vojne sem, od velikega oktobra so sanjali milijoni in milijoni o svetovni revoluciji, o požaru na Kitajskem, o uporih peonov (kmetov) v Boliviji, na Andski planoti, o agrarni reformi v Mehiki, o rdeči internacionali, o skledi riža za indijskega kulija, o lepšem življenju na gumijevih plantažah Indonezije, o diktaturi proletariata v Hamburgu — o zadnjem izdihljaju kapitalizma.

Prišlo je leto 1945 — fašizem je bil premagan; prišlo je leto 1949 — Kitajska postane ljudska republika. Leta 1957 postane neodvisna Gana, prva črna država, tri leta pozneje pride afriška pomlad.

Kakšna je bila bilanca leta 1964? Lahko gledamo bodočnosti mirneje v obraz?

Lahko. Bilanca prestopnega leta ima več pozitivnih znakov kot negativnih. Naposled popušča, znaki hladne vojne slabe, nihče ne govori o vojni — toda nihče ne misli na kakšno razorožitev. Se vedno imamo le premirje, miru še ni na vidiku. Združene države Amerike in Sovjetska zveza so zmanjšale svoje vojaške proračune. Dialog med Moskvo in Washingtonom postaja bolj zanimiv.

Prejšnje razdelitve na bloke ni več — bloki, to je bila hladna vojna, to je bil Stalin, to so bili NATO generali, to je bila berlinska kriza. Zdaj imamo tudi tako imenovani tretji svet — države, ki niso v nobe-

nem bloku in hodijo svojo pot.

Predstavniki nevezanih držav so se oktobra zbrali v Kairu. Piemontu arabskega osvobodilnega gibanja, neuradni prestolnici Afrike. Pet dni so brneli telefoni iz Kaira na vse strani — zaradi konferen- ce nevezanih so odložili zasedanje Generalne skupščine do decembra.

Ugotovili so, da so kolonije sramota za človeštvo, podoba preživelega imperializma. Sklenili so, da bodo podprli borbo za osvo-

● boditev črnecev v portu-
● galskih kolonijah Ango-
● li in Mozambiku.

Obsodili so vse atomske poskuse ne glede na to, kdo jih opravi; predlagali so, da se Afrika proglasi za brezatomsko cono. Apelirali so na ves svet, da ustavi širjenje atomskega orožja na države, ki ga še nimajo.

Na veliki manifestaciji v Kairu je sodelovalo 58 držav, dvakrat več kot leta 1961 v Beogradu. Kaj je pokazala kairska konferenca?

● Predvsem, da je vse več držav proti vsake-
● mu diktatu Zahoda in
● Vzhoda. Njihovo geslo
● je: niti Washington niti
● Moskva. Nam niso po-
● trebni nobeni advokati,
● nočemo postati žrtve
● blokvske matematike,
● mi znamo krmariti tudi
● brez tujih »nasvetov«.

Našo delegacijo na tej veliki konferenci je vodil predsednik republike Tito. Naš predsednik je imel zelo delaven dan, od jutra do večera je sprejemal in obiskoval ugledne državni- ke. Z nekaterimi se je setal tudi po večkrat. Naser je bil z njim v stalnem stiku.

Tito se je setal tudi s predsednikom Indonezije Sukarnom. Leta je namreč branil prej kitajsko kot pa nevtrarno stališče. Sukarno je za krvav obračun z imperializmom. Večina delegatov je menila, da je treba spore med Vzhodom in Zahodom reševati mirno, s pogajanjem. Tito in Sukarno sta se sporazumela, da se bosta sestala pozneje.

● Iz Kaira je Tito od-
● potoval na Ciper. To je
● bila šesta država, ki jo je
● obiskal. Prišel je kot cen-
● njen prijatelj. Naša drža-
● va se je vedno zavzemala
● za to, da postane Ciper sa-
● mostovna država — brez
● tujih oporišč in obvezno-
● sti do prejšnjih gospodar-
● jev.

To politiko smo vedno in povsod branili. Jugosla-

vija je glasovala za vse konstruktivne predloge v Združenih narodih, mi smo za to, da postane OZN univerzalna (svetovna) organizacija, v kateri bi dobila svojo besedo tudi LR Kitajska. Ne morejo se reševati pomembna svetovna vprašanja brez sodelovanja največje države svetu.

Mi vodimo ostro polemiko s kitajskimi tiskom, vendar zaradi tega ne zapiramo oči pred dejstvi. Dejstvo pa je, da brez te velike države ni možno razpravljati o nobenem vprašanju v Aziji, zlasti na Daljnem vzhodu.

Podpirali smo in vedno bomo podpirali borbo za- sužnjenih kolonialnih nar- odov. Bili smo ena prvih držav, ki je priznala Alži- rijo, obsodili smo anglo- francosko intervencijo v Egiptu leta 1956, žigosali smo nedavno ameriško- belgijsko agresijo v Kon- gu.

Smo za gospodarsko so- delovanje na podlagi ena- kopravnosti. Jugoslavija je aktivno sodelovala na mednarodni trgovinski konferenci v Ženevi. Zave- damo se: politična neod- visnost še ne pomeni go- spodarske neodvisnosti.

● Tragično je, kar mo-
● ramo ugotoviti: razlike
● med starimi in novimi
● državami rastejo in so
● čedalje večje. Bogati
● postajajo še bogatejši,
● revni še revnejši — ta
● napoved se vse bolj po-
● trjuje. Industrijske dr-
● žave napredujejo hitre-
● je kot poljedelske —
● akumulacija je hitrej-
● ša.

Bili smo podporniki ak- cije: ustanoviti je treba poseben fond za razvoj še nerazvitih dežel. Ta fond naj bi ustanovili pri Zdru- ženih narodih. Zakaj?

Ker zahtevamo vse pri- vatne in polprivatne ame- riške, a tudi mednarodne banke posebne koncesije — pogoje. Tisti, ki da po- sojilo, skuša kontrolirati dolžnika, skuša mu dikti- rati. Smo za posojila brez vsakih pogojev — taka lahko nudijo le Združeni narodi. Povedati moramo, da je ostalo vse le pri

V Kairu je na konferenci nevezanih držav imel naš tovariš predsednik republike polne roke dela. Na sliki: v hotelu Shephard, kjer je stanoval, je tovariš Tito 5. oktobra sprejel tudi afganistansko delegacijo, ki jo je vodil premier Mohamed Jusuf

predlogu. Je nek fond pri Združenih narodih, toda ta je le zaradi lepe zunanje podobe.

● Leta 1964 je predse-
● dnik Tito obiskal poleg
● Kaira le evropske prestol-
● nice. Bil je na Finskem, v
● Sovjetski zvezi (Leningra-
● du), na Poljskem in v Ro-
● muniji. V Železnih vratih
● Džerdapu je položil te-
● meljni kamen za novega
● hidroiganta.

Ta bo dal Jugoslaviji 5.5 milijarde KW energije — Romuniji prav toliko. Re- šil bo problem vodne ener- gije, dal bo nove hrane naši industriji, omogočil bo namakanje obširnih površin ob spodnji Dona- vi. Omogočil pa bo tudi varno plovbo skozi donav- ske tesni. To je močno oviralo promet — ta se bo leta 1971 povečal za 300 %!

Varšava ga je pozdravi- la lepega junijskega dne, Tito je prišel po dolgem intervalu — 18 let. Kako se je spremenila Varšava! Iz kupa razvalin, iz kate- rih se je takrat kadilo, se je medtem razvila v veli- ko milijonsko mesto. Polj- ska prestolnica je sprejela Tita kot svojega, kot dr- žavnika, ki ima že svoje mesto v zgodovini sveta, kot predstavnika posebne, herojske Jugoslavije.

● Velika tema, o kateri
● so razpravljali lani, je
● bila eksplozija kitajske
● atomske bombe. To je
● bilo presenečenje za vse,
● čeprav jo je ameriška ob-
● veščevalna služba že vna-
● prej napovedala. Najbolj
● je bila seveda šokirana In-
● dija.

Naenkrat se je pojavilo vprašanje: naj ima tudi Indija, dežela Gandhija in Nehruja, svojo bombo. Naj troši milijone in mili- jone dolarjev za umazano bombo? Ni to izdaja sve- tih načel indijske filozo- fije?

Velik del Azije pa je pozdravil kitajsko demon- stracijo. Drug za drugim so se oglašali državniki in politiki in čestitali Pekin- gu. Azija ima bombo — so triumfirali, »beli« nimajo več monopola.

Kitajska pripravlja zdaj drugo bombo, Indonezija

pa meni preskusiti prvo že leta 1965. Vsaj tako je ondan izjavil indonezijski veleposlanik v Kairu ge- neral Asman. Obkroženi smo s treh strani, je dejal, že tri leta se pripravljamo na to. Ni kaj, bil je kar odkrit.

Japonci so močno vzne- mirjeni sprico kitajskega atomskega poskusa. Do- bro jih razumemo: bili so prve žrtve atomskega na- pada. Tudi mi bi lahko imeli bombo, so ondan po- svarili Peking.

Vse to ne zveni preveč hrabrilno — atomsko o- rožje postaja vse bolj in bolj stvar prestiža. Bo ostala Indija pri svojem stališču? Kitajci orožja ne bodo uporabili, to so že večkrat poudarili. Vendar je to močna karta v njih- ovih rokah. Indija in Kitajska merita svoje mo- či na Himalaji...

● Kitajska tema je ne-
● izčrpna. Kaj ne... 700 mi-
● lijonov ljudi, od tega 500
● milijonov kmetov. Ti so
● organizirani v nekakšne
● polvojaške komune, v me-
● stih so organizirani ljudje
● v polvojaške milice.

Kitajska ima velike am- bicije, postati hoče vodi- telj mednarodnega komu- nističnega in delavskega gibanja. Izriniti hoče Sov- jetsko zvezo na stranski tir. To je postalo leta 1964 še bolj očitno.

Sovjetska zveza je pred- lagala, da bi se rešila spor- na vprašanja na posebni konferenci. Predlagala je 15. december za začetek konference. Nato je pred- ložila nov datum — 1. III. 1965.

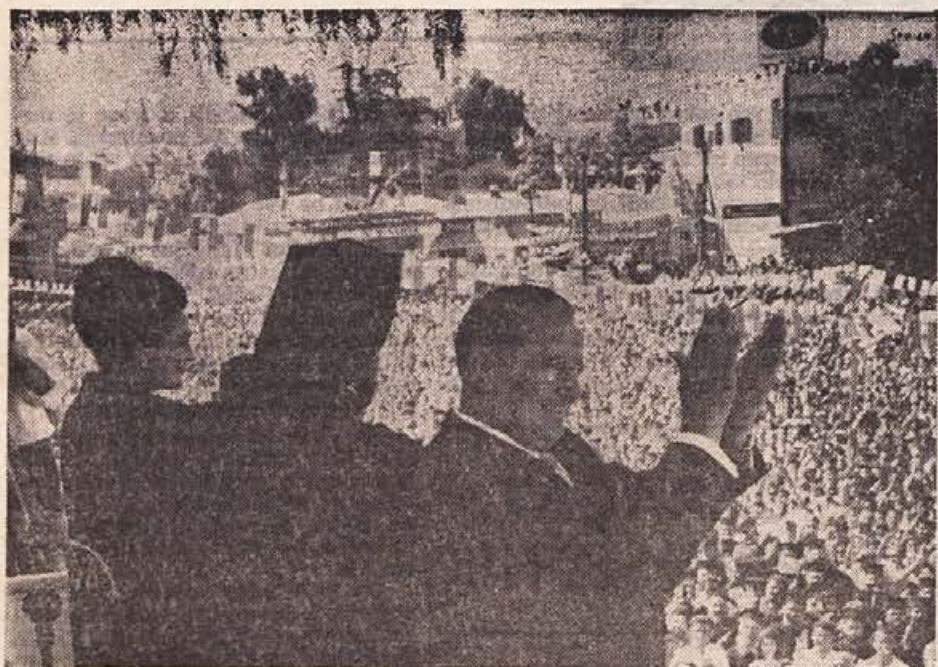
Prva se je oglasila KP Indonezije. Voditelji pro- kitajske partije so glasno poudarili, da indonezijskih predstavnikov ne bo na to konferenco. Proti konfe- renci se bodo izjasnile tudi druge prokitajske partije v Aziji. Kriza v gibanju se bo še bolj po- globila.

Kitajska izkorišča svoje karte in čaka. Čaka, da se bo okrog nje zgrnila do- volj velika falanga (skupi- na) komunističnih partij — potem pa v ofenzivo. To je seveda načrt, vendar ne smemo podcenjevati njihove odločnosti. Kitaj- cem se ne mudi.

(Nadaljevanje na 5. str.)

Plemenite človečanske težnje naših narodov za mirom, mirnim sodelovanjem in enakopravnostjo velikih ter malih narodov, razvitih in nerazvitih, že vsa leta usmerjajo našo zunanjo politiko — Z vsem srcem in tudi z materialno pomočjo, kolikor je ta v naših močeh, podpiramo napore nerazvitih narodov, saj prav jugoslovans- ki narodi najbolj vedo kaj pomeni biti nesvoboden in neodvisen. — Zato je predsednik republike tovariš Tito že ponovno obiskal tudi mlade, komaj osvobodene afriške države, ki so si začele ustvarjati lepše življenje, hkrati pa odpravljajo svojo zaostalost in dosedanjo nerazvitost — Na sliki: tovarišica Jovanka Broz je v Afriki obiskala tudi vrsto socialnih in kulturnih ustanov, kjer so jo povsod prisrčno in toplo pozdravili.

16. oktobra letos je bil tovariš Tito na Cipru. Na sliki: predsednik republike odzdravlja prebivalcem Nikozije, ki so se zbrali na miting v središču mesta. Ob njem stojita predsednik Makarios in Jovanka Broz

(Nadaljevanje s 4. str.)

● Še danes ni znano, zakaj je moral odstopiti predsednik sovjetske vlade Hruščov. So taki, ki menijo, da je bilo po sredi kitajsko vprašanje. To ni preveč verjetno. Zakaj ne? Ker v tako važnem vprašanju kot je bil spor s Kitajsko, Hruščov ni odločal sam, marveč ves politbiro. Hruščov je lahko dal temu sporu le svojo noto, morda ga je preveč drammatiziral.

So taki, ki zatrjujejo, da je šel zaradi svojih poskusov, da se sporazume z Bonnom. Je to dejal za hrbtom politbiroja? Poslal je svojega zeta Adžubeja v Bonn; ta je sondiral teren za sestanek z Erhardom, od tega naj bi prišlo februarja ali marca.

Je vrsta komentatorjev, ki menijo, da je dajal zadnje čase preveliko pozornost lahki industriji, in sicer na račun težke, se pravi vojne industrije. To naj bi tudi omajalo njegov položaj v partiji in v vladi.

Vse to so še vedno uganjane, dejstvo je, da bo ostalo njegovo ime zvezano s pojmom sožitja — Hruščov je bil za miroljubno sodelovanje držav, za ta načela se je vstrajno boril. Njegova zgodovinska zasluga je, da je začel boj proti Stalinovemu kultu osebnosti — diktaturi, da je dal ljudem večji občutek osebne svobode.

Za nas je važno to, da se bo nadaljevala njegova politika, da bo Sovjetska zveza ostala zvesta načelom sožitja in mednarodnega sodelovanja. To sta generalni sekretar partije Brežnev in predsednik vlade Kosigin večkrat poudarila.

● Na mednarodni areni so se pojavili novi ljudje: Brežnev, Kosigin, v Združenih državah si je zagotovil Lyndon Johnson velikansko večino, republikanci so doživeli na predsedniških volitvah tak poraz, kot ga ameriška novejša zgodovina sploh ne pozna.

Republikanec Goldwater s svojim provincialnim programom ni mogel zmagati — če bi, bi bila katastrofa za ves svet. Ta bi se hitro znašel na robu vojne. Goldwater je bil za intervencijo v Severnem Vietnamu, na Kubi, v Panami — za politiko pesti.

Pokazalo se je, da s takim gesli ne more zmagati nihče v Ameriki. Svet je sit avantur rožljaja

na z orožjem. Johnson je obljubljal volivcem mir in prosperiteto, začel je širokopotezni program za razvoj zaostalih delov ZDA — »antipoverty program«.

● Johnson je trdno v sedlu, angleški laburisti pa imajo tako šibko večino v parlamentu, da nove volitve jeseni 1965 niso izključene. Tako predvideva vsaj britanski konservativci.

Novi predsednik Harold Wilson (48 let) je napovedal, da bodo po prvih sto dneh vlade že vidni rezultati. Pokazalo se je, da so bila ta predvidevanja preveč rožnata. Novi premier ima obsežen program za leto 1965: obiskal bo Ameriko in Rusijo, v načrtu

Novoletno voščilo

Belokranjski fantje, ki slušajo vojaški rok v Bileci, želijo srečno novo leto 1965 vsem našim bralcem, posebno pa domačim dekletom, svojem in drugim sorodnikom: Jože Butala iz Šipka, Mirko Cadoš iz Zilj, Jože Grahek z Rožanca, Tine Pezdire iz Podzemlja in Stanislav Petek iz Vel. Sel pri Adlešičih.

pa je tudi obisk nekaterih držav Commonwealtha.

Zmaga laburistov na parlamentarnih volitvah v Angliji je brez dvoma okreplila pozicije socialdemokratov v Zahodni Nemčiji. Letos bodo volili tudi v ZR Nemčiji. Računi na zmago so precej večji kot so bili na prejšnjih volitvah.

● Perspektive za novo leto? Dvajset let je minilo od ustanovitve Združenih narodov — letos bo jubilejno zasedanje. Predvideva, da se ga bodo udeležili tudi prominentni državniki. Vsaj tako je predlagal generalni sekretar U. Tant.

Kakšen razvoj? Leta 1951 je štela ta organizacija 51 članic, zdaj že 115 — od tega jih je dobra tretjina iz Afrike. Evropa ni več središče sveta — svet je postal večji, morda tudi lepši.

DVAJSET LET JE OD KAR SE JE KONČALA VOJNA — NIKOLI VEČ VOJNE! TO JE ŽELJA VSEH DRŽAV, VSEGA CLOVESTVA, LE V MIRU BOMO ZELI SADOVE NAŠEGA DELA.

NOVOLETNI POZDRAV NAŠIM IZSELJENCEM

Spet se je obrnilo leto, spet se bodo v Silvestrovem večeru naše misli zgrnile okoli vseh, ki so nam dragi, okoli vseh, ki v tej lepi noči ne sede z nami ob toplem domačem ognjišču. Naša misel bo pohitela v sleherni kotiček sveta, kjer se še pretaka kri naše krvi, pohitela bo prek Karavank, čez prekmurske poljane, čez Kolpo in Kras in naše morje. In potem bo tipala čez tuje dežele in morja in se bo ustavila v nemških rudnikih, belgijskih tovarnah, na holandskih poljih in ob mrzlih fjordih severnega morja. Obstala bo v kanadskih gozdovih, ameriških pririjah in pampah pa v Argentini in Čilu, v afriških mestih in zelenicah pa v Avstraliji in kdo ve še kod. Povsod, prav povsod, kjer živi kri naše krvi, kjer bije naše slovenske srce.

Trda, skopa je bila nekoč domovina. Zaostala in revna ni imela moči, da vas prehrani, dragi rojaki! Pa ste šli, nekateri že pred dolgi desetletji, in našli v tujih deželah svojo novo domovino. Bili ste opora premnogim slovenskim domačijam, ki so se z vašo pomočjo izkopalje iz dolgov. Sami pa ste ostali v novi domovini in zdaj živite tam že vaš drugi, tretji rod...

Toda vezi med vami in domovino se niso pretrgale. Ostale so trdne in bili ste dolga desetletja z nami v veselju in bridkosti, zlasti ko so našo zemljo v drugi svetovni vojni pregazili tuji zavojevalci. Takrat ste z besedo in dejanji veliko pomagali svoji stari domovini, posebno v prvih letih po končani vojni, ko je uničena in izropana domovina s trudom vstajala iz ruševin.

To vašo veliko, nesebično pomoč poznamo vsi, pozna jo sleherni preprosti človek in

najvišji državni voditelji. Ko je 30. junija 1964 v Beogradu sprejel podpredsednik SFR Jugoslavije Aleksandar Ranković zastopnike naših izseljencev, se jim je za to pomoč tudi zahvalil.

»Z veseljem naglašamo,« je takrat dejal tovariš Ranković, »da naši izseljenci nikoli niso pretrgali stikov s svojo staro domovino, od katere so ločeni že toliko let. To so pokazali tudi med drugo svetovno vojno, ko so moralno in gmotno nesebično podpirali boj naših narodov. V tistih zgodovinskih dneh je bila ta pomoč pomembna in dragocena.

Zaradi tega naši narodi ne morejo pozabiti vaše pomoči in izkazanega čustva domoljubja, tembolj, ker ste jo izkazovali v dneh, ko so se naši narodi s svojimi lastnimi silami uprli in borili na življenje in smrt proti fašizmu, po zmagi nad okupatorji pa si prizadevali pri obnovi in graditvi nove družbene skupnosti.

Ce upoštevamo vso podporo in akcije naših izseljencev, spoznamo, da njihova povezanost z našimi narodi, ki so se borili za svojo narodno in socialno osvoboditev, ni bila slučajna in trenutna. Ta povezanost je imela globoke korenine ne samo v čustvu patriotizma do stare domovine, ampak tudi v njihovi želji, da bi bili odpravljene vsi tisti vzroki, zaradi katerih so bili sami prisiljeni v preteklosti zapustiti svoje domove in iti po svetu, da bi si zagotovili obstoj in boljše življenje.

V resnici se danes v novi Jugoslaviji vsi trudimo, da bi čimprej odpravili žalostno dediščino preteklosti. Po zadnji vojni je bilo

„Z ljubeznijo do svoje domovine...“

T. in A. Lončarič iz Kanade sta s prijatelji poslala za dolenske trojčke v Segonjah 37 dolarjev

Danes objavljamo v posebnem članku zbirko pregled naše zbirke za Korenetove trojčke iz Segonj nad Skočjanom. Ne moremo pa mimo pisma, ki smo ga pred kratkim dobili iz Kanade. Poslal nam ga je naš dolgoletni in zvesti naročnik mr. Tony Lončarič, ki nam piše takole:

»CENJENI UREDNIK! Čeravno sem kanadski državljan, sem kljub temu

še vedno slovenski rojak; ko se zvečer združim z družino, se počutim kot nekdanji v rodni Beli krajini. Z ljubeznijo do domovine sem tudi naročil DOLENJSKEGA LISTA, ki mi prinaša slovenske novice.

K mnogim darilom za Korenetove trojčke se pridružujem s prijatelji tudi jaz. Želimo jim obilo zdravja in zadovoljstva v njihovi bodočnosti — Pet-

ru, Pavlu in Anici, njihovi mamici in očku pa veliko potrpljenja in dobre volje! — Vsi podpisani darovalci smo iz Widerwatra, Alberta v Kanadi, zbrali pa smo:

Matija in Tončka Veličko — 12 dolarjev, D. L. Reid — 5 dolarjev, Janez Klarka — 5 dolarjev, Gregor in Marija Sestan — 2 dolarja, Peter in Ivanka Maver 2 dolarja, Marko Akrap — 2 dolarja, Mike Berdnik — 2 dolarja, J. in S. Velikonja — 2 dolarja ter T. in A. Lončarič — 5 dolarjev. Skupaj je torej zbranih 37 dolarjev, ki vam jih priloženo pošiljamo v čeku...«

Ček smo dobili, banka pa nam ga je zamenjala za 25.469 dinarjev, ki smo jih medtem že pripisali v sklad za Korenetove trojčke.

Tudi Lončaričevo pismo iz Kanade je potrdilo, kako daleč je segel glas o dolenskih trojčkih — in koliko je plemenitih src, ki rada pomagajo rojaku v sili! — Vsem darovalcem doma in v tujini se v imenu družine ob zaključku zbirke za Korenetove trojčke prisrčno zahvaljujemo!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA LISTA

Želje in pozdravi iz Zagreba

Ciril Novak in Franc Drenik iz Trebnjega, Anton Perše iz Brezovice in Jože Bizjak iz Mirne, ki so pri vojakih v Zagrebu, prisrčno pozdravljajo vse domače in znance ter jim želijo srečno leto 1965!

Pozdrav iz Samobora

Alojz Flajs in Aleksander Buček, vojaka v Samoboru, pošiljata za novo leto prisrčne čestitke z najlepšimi željami vsem domačim in znancem.

Spremembe v volilnem sistemu

Zadnje spremembe v volilnem sistemu je prinesel nedavno sprejeti zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah zveznih poslancev. Podobne spreminjalne predloge pripravljajo tudi v republiški skupščini za volitve republiških, okrajnih in občinskih odposlancev. Nas tokrat zanima predvsem, ali so s spremembami v volilnem sistemu res ustvarjene širše možnosti za kandidiranje več kandidatov in ali to pomeni novo uveljavitev socialistične demokracije, novo zmago sistema samoupravljanja.

Kdo je lahko potrjen za kandidata? Po prejšnjih predpisih, se pravi pred nedavno sprejetimi spremembami, je bila potrjena vsaka kandidatura zbora volivcev oziroma zbora delovnih ljudi, katerega območje je obsegalo eno petino volivcev v volilni enoti. Po novem zadošča, da obsega območje zbora volivcev oziroma zbora delovnih ljudi eno desetino od skupnega števila volivcev z območja volilne enote. To pomeni, da ni potrebno, da mora več zborov volivcev sprejeti iste kandidata, če naj bo kasneje potrjena njegova kandidatura. S to spremembo se je povečala možnost, da postavi dokončno kandidaturu že en sam zbor volivcev, če ta obsega območje, kjer živi ena desetina od skupnega števila vseh volivcev volilne enote. Ta sprememba bo imela svoj praktičen pomen zlasti pri kandidiranju v republiško in zvezno skupščino, kajti v tem primeru obsega volilne enote večje število območij zborov volivcev oziroma zborov delovnih ljudi. Na primer: če obsega volilna enota za volitve poslancev republiške skupščine deset zborov volivcev, od katerih predstavlja vsak po eno desetino od skupnega števila volivcev, bi to pomenilo, da lahko postavi vsak zbor svojega kandidata. Potemtakem bi na občinski skupščini izbirali izmed desetih kandida-

tov, kar pa seveda ni nujno, ker se bo nekaj zborov lahko odločilo tudi za enega in istega kandidata. O tem, koliko bo kandidatov, se bodo izjasnili volivci sami. Končna odločitev pripada torej njim.

Ko bodo potrjene kandidature zborov volivcev oziroma zborov delovnih ljudi (potrdi jih volilna komisija in jih vpisuje na kandidatno listo po vrstnem redu, kakor so bile časovno predložene v potrditev, najprej

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

kandidate, ki so bili predloženi na zborih volivcev, in nato kandidate, ki so jih predložile skupine volivcev), se kmalu nato začne naslednja faza — volitve na občinski skupščini. Občinska skupščina izbira izmed tistih kandidatov, ki so bili sprejeti na zborih volivcev oziroma zborih delovnih ljudi, katerih območje obsega eno desetino od skupnega števila volivcev volilne enote. Če je bilo sprejetih in potrjenih deset kandidatov, potem na občinski skupščini izbirajo oziroma volijo poslance izmed te desetice.

In naprej? Izvolitev poslancev za republiški in zvezni zbor na občinski skupščini še ni dokončna, ker jo bodo morali potrditi še volivci na neposrednih volitvah. Izvolitev za štiri samoupravne zbornice obeh skupščin — republiške in zvezne — pa je dokončna. Izvoljen je pač tisti izmed kandidatov, ki je prejel največ glasov. Če jih je kandidiralo več, zadošča relativna večina, sicer pa je potrebna, če je na kandidatni listi samo en kandidat, absolutna večina.

Ker izvolitev poslancev za republiški in zvezni zbor ni dokončna, nas zanima sedaj, izmed katerih in kolikih kandidatov bodo izbirali volivci na neposrednih volitvah. Da bi to lahko razumeli, se je

Ze večkrat smo nameravali pisati o volitvah za predsednika Italije, vendar nismo. Mislili smo, jutri bo izvoljen, mi pa bomo poročali šele o kandidatih. Voditelj republikancev La Malfa je ondan napovedoval, da se utegnejo vleči volitve še tedne in tedne.

Rimski maraton je končan. Noben kandidat ves čas ni mogel zbrati večine — ta znaša 482 glasov. Kandidat demokristjanov Giovanni Leone je dobil nekaj čez 400 glasov, več ni mogel, zato ni več kandidiral.

Na sceni se je pojavil voditelj socialistov — Pietro Nenni. Na 19. glasovanju je dobil 377 glasov. Kandidat socialdemokratov Giuseppe je zbral nekaj manj, 342 glasov. Na tem glasovanju je bilo 87 praznih listkov.

Je položaj italijanskega predsednika važen? Ne, Italija ima drug politični sistem kot Amerika oziroma Francija. V Združenih državah je predsednik republike tudi predsednik vlade. Uradno tega položaja pravzaprav ni, predsedniku pomaga kabinet, ministri so državni sekretarji.

Tudi Francija ima predsedniški sistem, de Gaulle res ni tudi predsednik vlade, a je močna roka v Franciji. Dejansko pooseblja Francijo. Toda de Gaulle ni Francija.

Položaj predsednika republike v Italiji je dekorativen, predsednik ne odloča, nima direktnega vpliva na vodstvo države. Toda v sistemu, v katerem je več strank, in nima nobena absolutne večine v parlamentu, je položaj predsednika važen.

Demokristjani so od leta 1945 trdno v sedlu, vendar imajo v parla-

menta vse manj in manj predstavnikov. Komunistična partija Italije je sigurno na drugem mestu, po vseh volitvah popravi za kak procent svoje pozicije. Tudi na administrativnih volitvah v novembru je bilo tako.

To je presenetilo tuje opazovalce, predvidevali so, da bo nepričakovan odstop Hruščova z vseh pozicij v partiji in v vladi oslabil njihove vrste. Tudi eksplozija kitajske bombe je bila zanje minus. Največji pa je

bila nepričakovana smrt njihovega voditelja Palmira Togliattija. Vendar: na volitvah 22. novembra so dobili več glasov!

V tej luči je jasnejše, zakaj je za položaj predsednika republike tako huda bitka. V Zahodni Nemčiji je vsa stvar veliko bolj enostavna, stranke se vnaprej zedinijo, kdo naj bo predsednik.

Zdaj pa je Italija končno izvolila svojega predsednika. Na ponedeljkovem popoldanskem 21. glasovanju je bil za novega predsednika republike izvoljen voditelj socialno-demokratske stranke Giuseppe Saragat.

Pa na Cipru? Že dolgo nismo pisali o tem otoku, vedeli smo, da bi se italci dolgočasili, saj vse te mesece ni bilo tam nič posebnega. Kar lahko zapišemo, je to, da se je mir že vrnil na lepi otok.

Grki so vse manj prepričani, da se bo otok priključil Atenam, očitno je, da je sam Makarios za neodvisnost Cipra, ne za njegovo priključitev - enozis - Grčiji. To je bilo očitno, ko si je Ciper zagotovil orožje v Sovjetski zvezi in je Makarios povabil na otok Naserja. Te poteze mlade republike so v Atenah sprejeli s precejšnjim nezaupanjem.

Turki se še vedno zavzemajo za razdelitev otoka — taksim. Vendar že z manjšo zavzetostjo. Turčija zahteva podaljšanje bivanja čet OZN na otoku. To naj bi bilo jamstvo, da se ne bo nič zgodilo proti njeni volji.

Da bi si zagotovila več podpore v svetu, je jeseni 1964 turški zunanji minister Kemal Erkin obiskal ZSSR. Turčijo pa so obiskali sovjetski parlamentarci. Turčija se je začela približevati tudi nekaterim drugim vzhodnoevropskim državam. Z eno besedo: njena diplomacija je postala bolj aktivna, išče nove zaslombe.

Zdaj ko je Grčija normalizirala svoje odnose z Bolgarijo, je tudi Turčija spoznala, da ne more držati rok križem. Med Ankarom in Sofijo se led polagoma taja. Turčija išče zaveznikov tudi v Iraku, dokončuje se velika cesta, ki bo konec leta 1965 povezala Ankaru s Teheranom, prestolnico Perzije - današnjega Irana.

Lahko rečemo, da se je položaj na Balkanskem polotoku leta 1964 precej popravil. Tudi Romunija želi normalizirati svoje stike s svetom — in sicer z Zahodom.

SARAGAT - PREDSEDNIK

Poravnalni svet na Senovem je zelo uspešen

3-članski poravnalni svet s tremi namestniki je v letu 1964 opravil na Senovem uspešno poslanstvo in si je z dosedanjimi razsodbami utrdil ugled. Od skupno 182 predmetov, kolikor mu jih je bilo predloženih, je rešil s poravnavo obeh spornih strank kar 120 predmetov, le v 62 primerih pa je moral stranki napotiti na sodišče. Člani sveta, ki so z zavida nja vredno potrpežljivostjo tako dolgo prigovarjali mnogim trmastim strankam naj

se poravnajo, zaslužijo javno pohvalo. Kolikor so se le mogli — vedno ni šlo brez 'čezav' — so se v vsakem primeru skušali vživeti v vlogo in okolje obeh prizadetih. Prav razveseljuje je, da se zadnje čase poslužujejo poravnalne sveta tudi delovne organizacije (na primer pri zahtevkih za povračilo boleznin zaradi poškodb po tretji osebi). Od skupno 182 predmetov je bilo 74 kazenskih zadev (rešenih s poravnavo 51), 20 civilnih zadev (rešenih s poravnavo 15) in 88 ostalih zadev (rešenih s poravnavo 54).

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● Na posvetovanju občinskih in okrajnih sekretarjev Zveze komunistov je sekretar Miha Marinko na kratko ocenil pomen končnega ZKS in član izvršnega komiteja CK ZKJ gresal takole:

»Za celotno našo javnost je dal kongres jasno usmeritev na dosledno in pospešeno uveljavljanje ustavnih določil; zlasti za krepitev in razvijanje samoupravljanja, za osvoboditev spon državne administracije, poudarjajoč, da je tudi razširjena družbena reprodukcija stvar neposrednih proizvajalcev, stvar, o kateri naj odločajo sami, ne pa državna administracija.«

Sekretar Miha Marinko je med drugim tudi rekel, da mora vse, kar je kongres obravnaval in s čimer je misel tako močno obogatila vse komuniste in vse delovne ljudi, prispevati k večji družbeni angažiranosti. Ne smemo pričakovati efektov, ki bi prišli sami od sebe. VIII. kongres ZKJ je nakazal samo smer razvoja in dal spodbudo za še večjo aktivnost. Zdaj je vrsta na nosilcih družbenoekonomskega razvoja, da z delom ustvarjajo ustrezne materialne učinke. Misel kongresa je treba prevesti v vsakdanjo prakso, v življenje.

● Ob koncu leta je prav, da naredimo kratek prelet čez letošnje gospodarske in družbene dosežke. Pomagali si bomo s številkami iz ocene statistikov in se tako dokopali do podatka, da je bila letošnja industrijska proizvodnja za 15,6 odstotka večja kot lani. Kaj pa produktivnost? Glede tega nam statistika ponuja podatek, da se je produktivnost v industriji povečala za 6,6 odstotka, kar je že lep uspeh. Kmetijstvo je povečalo svoj pridelek za 4 odstotke. Izvozili smo za 11 odstotkov več blaga kot lani. To bi bil še kako razveseljav uspeh, če ne bi takoj nato prebrali še podatka o uvozu, ki je za 24 odstotkov večji kot lani. Pri takih »škarjah« med izvozom in uvozom se vseka-

kor mora povečevati deficit v zunanjetrgovinski plačilni bilanci. Upajo, da bo v prihodnjem letu bolje!

Kako pa je bilo letos z življenjskim standardom? Po zvezni oceni, ki ima pred očmi predvsem povprečja, od katerega pa so odstopanja navzgor in navzdol, so se cene na drobno povečale za 9 odstotkov. Življenjski stroški so naraščali še hitreje in so bili letos

MISEL KONGRESA PREVESTI V ŽIVLJENJE

za 12 odstotkov večji kot v lanskem letu. To pa vsekoli ni moglo bistveno vplivati na življenjsko raven ljudi, ker so se obenem povečevali tudi osebni dohodki. Le-ti so bili letos za 13 odstotkov večji kot v istem obdobju lani.

● Novinarica »Dela« je posvetila svoj uvodnik problemom obrti. Med drugim je ugotovila, da v tej gospodarski panogi krepko zaostajamo. To že zavira uspešen razvoj ekonomike in gre kajpak v škodo standarda delovnih ljudi. Za to področje je na voljo premalo sredstev. Koncept razvoja je sicer razčiščen, samo treba si je prizadevati za njegovo praktično izvedbo in predvsem — treba je nameniti za razvoj obrti, zlasti storitvene, mnogo večja sredstva.

● Pred ustavnim sodiščem SR Slovenije je bila te dni javna razprava v postopku za ocenitev ustavnosti in zakonitosti odredb republiškega sekretarja za kmetijstvo in gozdarstvo za izločitev določenih površin za gojitvena lovišča. Postopek za oceno zako-

nitosti in ustavnosti teh odredb so sprožile prizadete lovske organizacije v ptujski občini. Ustavno sodišče je odločilo, da se omenjene odredbe odpravijo, ker niso v skladu z ustavo, saj posegajo v samoupravne pravice občin.

● Kolektiv »Komunist« je proslavil te dni 40-letnico od začetka izhajanja tega revolucionarnega časopisa. Slavnostni seji delavskega sveta časopisno-založniškega podjetja »Komunist« so prisostvovali mnoge vidne osebnosti, med njimi tudi Edvard Kardelj, Aleksander Ranković in Veljko Vlahović. Na seji je Jovan Veselinov predal kolektivu visoko priznanje — red narodne osvoboditve, s katerim ga je odlikoval predsednik republike Tito.

● Zvezni in gospodarski zbor zvezne skupščine sta pred dnevi obravnavala osnutek družbenega plana za prihodnje leto. V razpravi so med drugim poudarili, da so spremembe in izpopolnitve v sistemu razširjene reprodukcije ena najvažnejših sprememb v gospodarskem sistemu. Poudarek je bil tudi na hitrejšem naraščanju osebnih dohodkov.

● Na seji predsedstva republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije so govorili o tem, da je nujno realno spremljanje življenjskih stroškov občanov. Podatki, ki jih sedaj daje statistika, po mnenju predsedstva ne ustrezajo, zlasti tista, ki zadevajo sektor življenjskih stroškov. Treba bo izdelati boljše metodologijo in sistem zajemanja in izračunavanja indeksov cen življenjskih stroškov.

● Zvezni izvršni svet je predložil skupščinskimi telesom predlog o odpravi K-15 oziroma olajšav v potniškem prometu. Skupščinski odbor za delo je sklenil, da se odgodi sklepanje o tem za eno leto, pa ne zato, ker bi bil v načelu proti predlogu, temveč zaradi pomanjkanja časa do konca leta. Tako kratek čas onemogoča, da bi delavce temeljito seznanili s tem ukrepom.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

● Generalni sekretar OZN doma. U Tanti je začelno prekinil svoje zdravljenje, da bi lahko prisostvoval razpravi o finančni krizi svetovne organizacije — Združenih narodov.

● Dange — predsednik KP Indije. Na VII. kongresu KPI je bil izvoljen za predsednika Dange. Le ta se je vedno zavzemal za samostojnost partije, eden del vodstva se je namreč opredelil za pekinško linijo. Našo partijo sta na kongresu zastopala Crvenkovski in Komar.

● Ni kruha v Somaliji. Zaradi katastrofalne suše grozi Somaliji lakota. Predsednik vlade Hussein je apeliral na svet, naj pomaga mladi državi. Kakim 700.000 prebivalcem grozi velika stiska, če ne bo prišla pravočasno hrana. Somalija je na tako imenovanem afriškem rogu.

● Predsednik Jemena v Kairu. Konec leta je prisel v glavno mesto ZAR Salal, predsednik Jemena. V kratkem pričakujejo prihod jordankega kralja Husaina, februarja pa Hasana II., maroškega kralja. Ena izmed tem bo tudi konferenca afro-azijskih držav v Alžiru. Ta bo najbrže že aprila.

● Boji v Angoli se nadaljujejo. Decembra so angolski gverilci še naprej napadali portugalske položaje v Angoli. Odkar je postal Kongo samostojen, ni več miru v portugalskih kolonijah. Voditelj upornikov je Agostinho Neto.

● Sudan pred krizo? Sudanski finančni minister je povedal, da so se domače denarne rezerve zmanjšale na minimum, zdaj znašajo le še 1,2 milijona funtov, prej pa so bile 36,5 milijona sudanskih funtov.

KGP Brežice o svojem kmetijstvu in gozdarstvu

Kmetijsko gozdarsko podjetje (prej Gozdno gospodarstvo) Brežice obstaja v IX. gozdno gospodarskem območju že od 1945. Preživelo je več reorganizacij, ki so seveda vplivale tudi na gospodarjenje v gozdovih splošnega ljudskega premoženja in zasebnih gozdovih.

IX. gozdno gospodarsko območje se razprostira v delu doline Save in njenih pritokov, sega v spodnji del doline Krke in njenih pritokov ter v spodnji desni breg doline Sotle in njenega pritoka Bistrice. Razprostira se torej na tistem delu republike Slovenije, ki tvori naravno povezavo s sosednjo republiko Hrvaško. Doline rek se tu na široko odpirajo proti Hrvaški in njenemu glavnemu mestu Zagrebu.

Stoletna, umetna meja, ki jo je še bivaš Avstroogrska skušala ustvariti na Savi med Kranjsko in Stajersko in na Sotli med Hrvaško in slovenskimi deželami, ni mogla preprečiti skladnega gospodarskega razvoja tega območja. Ko je bila zgrajena železnica od Zidanega mosta proti Zagrebu, je ta predel doline Save dobil temelje za razvoj industrije. Ta železniška proga je leta 1918 po zadnji svetovni vojni postala osrednja prometna žila Slovenije v Jugoslaviji.

V 9 občinah, v 2 okrajih, na dobrem terenu, toda - v razparceliranih gozdovih...

IX. gozdno gospodarsko območje se razprostira na področju občin Brežice, Krško, Sovnica, dela laške občine, dela občine Smarje pri Jelšah in dela občine Sentjur pri Celju v celjskem okraju; v ljubljanskem okraju pa na področju dela novomeške občine, dela trebanjske občine in dela litijske občine. Celotno območje meri približno 144.000 hektarov. Na njem je 14.685 hektarov gozdov splošnega ljudskega premoženja in 55.617 hektarov zasebnih gozdov ali skupaj vsega 70.302 hektara gozdov. Do 200 metrov nadmorske višine je približno 40.000 hektarov zemljišč na višini od 200 do 600 metrov jih je 94.000, na višini nad 600 metrov pa le okoli 10.000 hektarov. Zaradi takšne oblikovitosti in kakovosti tal ima področje zelo ugodne pogoje za razvoj osnovne rastlinske proizvodnje. Prav zato se to področje tudi očitno loči od sosednjega novomeškega, kjer prevladuje kras, zato, ker leži nekoliko višje, in od sosednjega celjskega, kjer je zemljišče že tako visoko, da je na prehodu v alpski svet. Bolj razdrobljena gozdna posest kot v IX. brežiškem gozdno gospodarskem območju je v Sloveniji edino, še v Pomurju in Podravju. Za naše območje je značilna tudi zelo gosta naseljenost, saj prebiva pri nas preko 100 ljudi na kvadratni kilometer in je to eden izmed najbolj gosto naseljenih predelov v Jugoslaviji.

Se, kar smo omenili malo prej, je vplivalo tudi na gospodarjenje z gozdovi brežiškega območja. Preveč izsekani, preveč steljarjeni, po sestavi slabi in biološko nestabilni zasebni gozdovi prav zato, ker v IX. gozdno gospodarskem območju prevladujejo in so v njem poseben gozdarski, pa tudi socialno ekonomski problem. Ker so gozdovi lahko dostopni, so bili v daljši in bližnji preteklosti preveč izkoriščani. Zaradi takšnih posebnih lastnosti tega področja je tudi bilo ustanovljeno posebno IX. brežiško gozdno gospodarsko območje. Zaradi boljšega gospodarjenja z gozdovih splošnega ljudskega premoženja smo vse do leta 1945 dalje skušali uveljaviti stališče, naj z vsemi temi gozdovi gospodari ena sama gozdno gospodarska organizacija s sedežem v Brežicah. To je bilo prej Gozdno gospodarsko Brežice, zdaj pa je Kmetijsko gozdarsko podjetje Brežice.

Od 1963. leta dalje gospodarimo tudi z zasebnimi gozdovi

1963 je KGP Brežice prevzelo tudi gospodarjenje z zasebnimi gozdovi svojega območja razen v občinah Sentjur pri Celju, Smarje pri Jelšah in Trebnje, kjer to še ni rešeno. KGP Brežice ima razen strokovnih služb pri upravi

odpira vrsto socialno ekonomskih problemov pri tukajšnjem življu. Podružbljanje kmetijske in gozdne proizvodnje bo moralo pri reševanju tega vprašanja doprinesiti svoj delež.

KGP Brežice se ukvarja z nego in varstvom zasebnih gozdov, z osnavljanjem in nego topolovih plantaž ter intenzivnih nasadov iglavcev, z izkoriščanjem gozdov ter z gozdnim gradbeništvom, z gozdnim semenarstvom in drevosničarstvom, z urejanjem gozdov, s proizvodnjo poljskih in z živinjo.

Topola in kmetijstvo: z roko v roki

Organizirana poljedelska proizvodnja se je začela takrat, ko se je KGP Brežice začelo ukvarjati z gojenjem topolov. V poljedelski proizvodnji je glavna kultura topola, da bi bilo zemljišče bolj izkoriščeno, pa sejeemo med vrstami topolov tudi kmetijske kulture. Proizvodnja je usmerjena v krmne rastline, ki so potrebne za prehrano lastne živine.

Kolobar je prirejen tako, da se vrstijo krompir (silazna in tista za zrnje) in žita (ječmen, rž). Sadimo tudi nekaj krompirja, vendar v omejenih količinah, čeprav je zemljišče za krompir primerno. Krompir namreč zahteva precej delovne sile, prav v času, ko potrebujemo veliko delavcev za topolo. Delavnost kmetijskega obrata je vsako leto večja, ker pridobivamo nova zemljišča. Od leta 1961, ko smo v Vrbinu začeli s poljedelstvom, pa do konca leta 1964 smo iz leta v leto pripravljali več zemljišč in jih posadili s topolo. Lani smo jih posadili 127 ha. Hkrati s tem je tudi kmetijstvo pridobilo skoraj toliko, saj moramo od površin, zasajenih s topolo, odsteti le 25 odstotkov, kolikor jih zavzema slednja. Kmetijski obrat obdeluje tudi del zasebnih zemljišč, ki so bila odkupljena od kmetov, bodisi takšna, ki so jih kmetje obdelovali že prej, ali pa smo jih zri-golali in pripravili za obdelavo ml.

Kmetijstvo razpolaga s približno 300 ha kmetijskih površin (25 odstotkov za topolo je odsteti). V vrstah med topolo smo jeseni 1964 posejali na 30 ha ječmen in na 25 ha rž. Posevek bi bil večji, če ne bi setve ovirala slaba vreme in poplave. Lani je bilo posejanih 40 ha ječmena in 35 ha rži, spomladi pa še 40 ha krompirja za zrnje, 45 ha krompirja za silažo in več kot 55 ha pitnika ter 13 ha krompirja. Najboljši uspeh smo dosegli s hibridno krompirjo (Wisconsin 270, 335 A in Pioneer), ki je dala okoli 100 centov pridelka v stroku. Tudi silazna krompirja je pri gosti setvi dala izredno pridelke, saj so nekatera stebila bila 4 m visoka. Drugi posevki so dali nekoliko manjši pridelke, deloma za radi sence topolov in deloma zaradi slabega vremena v času rasti. Poleg naštetih posevkov ima kmetijski obrat še precej travnikov in deteljišč, ki pa niso stalni. Travnike uporabljajo le toliko časa, dokler ni odkupljena večja površina, katero nato z buldožerji zri-golamo.

V bodočnosti ne bomo povečevali kmetijskih površin, ker bomo kolobarili le na površinah, ki so že zasajene s topolo in na onih, ki so pripravljene za nove topolove plantaže. Kmetijski kolobar med topolo je namreč mogoč le tako dolgo, dokler ni topola stara 14 let. Kmetijski obrat že ima precejšnje strojne park, treba ga bo specializirati v takšne stroje, ki so za medvrstno obdelavo. Precejšnja težava je to, da takšnih strojev na našem tržišču ni.

Spitana živina in les - dva končna proizvoda

Razen topole je drugi končni proizvod KGP Brežice živina. Živino skrmimo kmetijske posevke; hlevski gnoj, ki je stranski proizvod, upo-

rabljamo za gnojenje. Na ta način se ustvarja zaključeni biološki cikel: topola - poljedelska proizvodnja - živinoreja. Zaradi živinoreje je vsa oziroma domala vsa poljedelska proizvodnja usmerjena v krmne rastline.

Pitališče Vrbinu, kakor ga nazivamo, je zdaj še v izgradnji, toda gradbeniška dela se že bližajo h koncu. V

vni prirastek 2,2 kilograma. Pri 5 do 6 mesecih starosti dosega teleta povprečno težo 300 kilogramov. S tem, ko redimo pitalnce vse od telet dalje, dosegamo boljše kakovost mesa in živine lažje prodamo, razen tega pa se čreda hitreje obrača.

Ko bo pitališče dograjeno v celoti, bo lahko v enem obratu pravežanih 1200 glav živine. Ker traja pitalnce šest mesecev, bo dajalo vsako leto 2400 glav pitalnih goved, poleg tega pa še precej spitalnih telet, težkih okoli 200 kilo-

Topolove plantaže - gozdovi bodočnosti

Zaradi vedno večjih potreb po lesu gozdarji vztrajno iščejo poti in načine za povečanje proizvodnje lesa. Ena izmed rešitev je tudi plantazna, ali kakor drugače rečemo, industrijska proizvodnja topolovine. Brežiško področje je v Sloveniji med najprimernejšimi za gojitev topole. Pri nas je po približnih izračunih primernih za plantazno proizvodnjo topolovine v kombinaciji s kmetijstvom proizvodnjo okoli 2000 ha površin, bodisi v plantaznih nasadih, pa tudi v drevoredih, ob cestah, potokih, ob Savi, Krki in Sotli. V 12 letih rasti da en hektar topolove plantaze okoli 350 kubičnih metrov lesa za papir in celulozo ter hlodovine za furnir in žage. Tako velikega hektarskega donosa nima nobena druga drevesna vrsta!

KGP Brežice se zatega do vseh silami trudi izrabiti prostor na katerem gospodarji, za industrijsko proizvodnjo topolovine. V Vrbinu pri Brežicah že imamo 15-hektarsko drevesnico selekcioniranih topolovih sadik. Tu vzgojimo vsako leto približno 40.000 prvovrstnih dve do tri-letnih topolovih sadik, ki so visoke do deset metrov.

S temi sadikami osnavjamo v Vrbinu pri Brežicah topolove plantaže. Doslej smo jih uredili na 190 ha. V jeseni 1964 smo dosegli edinstven uspeh s tem, da smo v 20 dneh z minimalnim številom delavcev zasadili na 127 ha 34.000 topolovih sadik. V perspektivnem načrtu podjetja predvidevamo osnoveni vsako leto 100 ha novih topolovih plantaž. Pri tem uspešno sodelujemo s poslovnim združenjem industrije papirja, celuloze in lesnine »Papir-les« iz Ljubljane, ki našo dejavnost finančno podpira.

Intenzivni nasadi hitro rastočih iglavcev

Prva pot za povečanje gozdne proizvodnje so omejeni plantazni nasadi topolovine, druga pot pa je obustvanje intenzivnih nasadov hitro rastočih drevesnih vrst, predvsem iglavcev. Intenzivne nasade iglavcev lahko smejemo le tam kjer so devastirani in degradirani gozdovi na dobrih tleh. Obloga je v IX. GGO v obeh sektorjih lastništva na pretek. Inventurizacija gozdov je pokazala, da imamo okoli 5000 ha gozdov, ki pridejo v poštev za prenevo v intenzivne nasade. Za 3000 ha imamo že izdelane operativne načrte.

Intenzivne nasade iglavcev smo pričeli snovati šele leta 1964. Doslej imamo približno 50 ha zelenega bora in modrega smreke, ženinimi listavci (jelšo in rdečim hrastom). Intenzivne nasade redno gnojimo z mineralnimi gnojili. Pričakujemo, da bodo v 40 letih dali po 350 kubičnih metrov prvovrstnega lesa iglavcev na ha. Če upoštevamo, da je danes na en hektar devastiranega in degradiranega gozda okoli 70 kubičnih metrov lesa najslabše vrste, primerne za les za drva, bomo videli kolikšnega pomena so intenzivni nasadi hitro rastočih iglavcev in ugotovili, da je takšna premena gozdarsko utemeljena.

Gozd nam daje les, hkrati pa nas varuje pred vetrovi, ščiti zemljo in lepša pokrajino

S posekom pridemo do lesa, ki je končni proizvod gozdno gojitve-nega dela. Sorazmerno dolga pot, ki je potrebna, da zraste drevo od sadike in da pride posekan les na skladišče tak, da bo kot surovina, namenjena industriji kakoviten, ni preprosta stvar. Pri izkoriščanju gozdov lahko s spretnim krojenjem oplemenitimo kakovost lesa, da bo boljše kot pa je zrasel v gozdu. Ker je eden izmed namenov gojitve gozdov posek, lahko v gozdno gojitveni proizvodnji, če to upoštevamo, pridemo takšen les, da bomo pri poseku lahko uporabili najodpornost metode dela. Pri poseku pa se moramo vedno zavedati, da je sečnji namenjen les samo del gozdno gojitvenih naporov in da bo drugi, mnogo večji del - gojeni gozd ostal! Gozd, ki ostane po poseku, bo še naprej dajal v velikih količinah kakovosten les, ščitil bo zemljišče pred erozijo in bo področje tudi v okras. Pri izkoriščanju gozdov moramo zategadelj izbirati pripomočke in racionalizirati gozdarske izbranih področij.

(Nadaljevanje na 8. str.)

Štiriletna topolova plantaža v Vrbinu pri Brežicah - Povprečni prsni premer drevesa znaša 22 cm, višina pa 14 metrov (Foto: inž. Lipej)

štirih hlevih je živina že privezana, dva hleva pa še dokončujejo. V pitališču sta še dva senika s po 100 tonami skladiščnega prostora, 6 baterij silosov, skladišče za reprodukcijski material, skladišče za žito in mešana krmila, sušilnica, mlin in mešalnica močnih krmil, strojna lopa za vse stroje, namenjene kmetijski proizvodnji ter orpalka za tekoče gorivo. Vsi našti objekti so že zgrajeni ali pa so tik pred dograditvijo.

2400 spitanih goved vsako leto v sodelovanju s PIK »SLJEME«

V treh hlevih s po 132 stojali je privezana živina za pitalnce, v enem hlevu pa so teleta. Vso živino dobavlja »PIK Sljeme« iz Sesvet, s katerim ima podjetje pogodbo o dolgoročnem sodelovanju in ki vso živino tudi odkupi. Odnosi med obema podjetjema so zelo dobri. Vsa dodatna krmila dobavlja »PIK Sljeme«, osnovna krmila pa proizvajamo sami. Živini krmimo močna krmila, silažo in seno.

Kupujemo samo teleta, ki jih sami vzredimo do teže 500 do 550 kilogramov. V začetku smo kupovali tudi na pol odrasla goveda, ker hlev za teleta še ni bil zgrajen. Ta živina je prirastala povprečno za 1,45 kilograma na dan. Odkar smo se preusmerili na vzgojo telet, pa je povprečni dne-

gramov. Takšne zmogljivosti so vsajane s krmno osnovo.

Skrb za gozd se začne pri semenu in drevesnici

Dobro gospodarjenje z gozdovi je mogoče, če so ti razdeljeni na gozdarske enote, oddelke in odseke, če je zmerjena lesna zaloga in prirastek po drevesnih vrstah ob upoštevanju trajnega gospodarjenja z gozdovi in če je izračunan vsakoletni posek. Služba za urejanje gozdov pri KGP Brežice je doslej uredila vse gozdove splošno ljudskega premoženja, v zasebnih gozdovih pa so te naloge opravljene 80-odstotno. Osnovni pogoj za uspešen razvoj bodočih gozdnih sestojev je selekcionirani sadni material. Institut za lesno in gozdno gospodarstvo Slovenije je v ta namen v naši republiki izbral semenska gozdana drevesa, ali pa cele gozdne semenske sestojce, ki dajejo zdravo seme, iz katerega v drevesnicah gojijo sadike. Na področju KGP Brežice je 30 takšnih semenskih sestojev. V njih zberemo vsako leto približno tisoč kilogramov raznega gozdnega semena za naše drevesnice.

Sadke gojimo v treh centralnih gozdnih drevesnicah, ki merijo 25 ha, in v osmih manjših lokalnih drevesnicah, ki merijo 4 ha. Letno vzgojimo 400.000 raznih sadik, med njimi 40.000 topolovih. V vseh centralnih drevesnicah - (Vrbinu pri Brežicah, Mokronogu in Rimu pod Rako) je delo skoraj v celoti mehanizirano.

Dober gospodar ve, da se izplača obnavljati, negovati in varovati!

Kot smo že omenili, so gozdovi v brežiškem gozdno gospodarskem območju precej izčrpani, zato je obnova in nega gozdov ena najpomembnejših nalog KGP Brežice. Posek je bil zelo velik zlasti v povojnem času, bodisi zaradi velikih potreb industrije, bodisi zaradi izvoza. Zato je treba moramo zdaj za obnovo gozdov uporabljati velika finančna sredstva. KGP Brežice porabi za obnovo, nego in varstvo gozdov vsako leto približno po 100 milijonov dinarjev. S tem zneskom po gozdimo približno 120 ha golih in slabše pomlajenih gozdov, očistimo okoli 700 ha bukovih gošč, obžanjemo 800 ha umetnih mladik gozdnih nasadov in porabimo 10 milijonov šč za zaščitne ukrepe proti raznim gozdnim škodljivcem in boleznim. Čeprav vloga KGP Brežice v Sloveniji največ v gozdove (po izračunu na en kvadratni meter posekanega lesa) so potrebe večje kot pa to, kar zdaj naredimo. Sodimo, da bi morala gozdarsko razvitejša področja republike prispevati k obnovi gozdarstva izbranih področij.

Ivan Videnič, direktor KGP Brežice, ob topolih, starih sedem let

Na novo turistično sezono je treba misliti že zdaj!

V vseh občinah na območju Dolenjske turistične zveze je letos močno narasel turistični promet. V devetih mesecih so na tem področju zabeležili blizu 150 tisoč nočitev, kar je za 20 odst. več kot lani v tem času. Zlasti razveseljivo je izreden obisk tujcev v letošnjem letu. V devetih mesecih je namreč obiskalo Dolenjsko, Belo krajino in Spodnje Posavje nad 15 tisoč tujcev ali 46 odst. več kot lani. Mnogi so se zadržali po več dni, saj je bilo blizu 25 tisoč ali 31 odst. več nočitev tujih gostov kot lani v tem času.

Se posebno močno povečanje turističnega prometa so letos zabeležili v dolenjskih zdraviliščih. Tako je bilo v Čateških Toplicah 40 odst. več nočitev kot lani, od tega 28 odst. tujih gostov. V Šmarjeških Toplicah 23 odst., od tega 14 odst. tujih, v Dolenjskih Toplicah pa so do konca septembra zabeležili 22 odst. več nočitev kot lani.

Glavna ovira za še večji turistični promet so premanjane prenočitvene zmogljivosti. V Šmarjeških Toplicah so morali v sezonskih mesecih zaradi pomanjkanja prostora

večkrat odkloniti tudi tuje goste. V Čateških in Dolenjskih Toplicah ter v Kostanjevici so si pomagali z zasebnimi turističnimi sobami. V Dolenjskih Toplicah so do konca septembra zabeležili pri zasebnikih 5374 nočitev, na Čatežu pa preko 3700 nočitev.

Močno je v letošnji sezoni primanjkovalo prenočitvenih zmogljivosti v Novem mestu in na Gorjancih. Za povečanje inozemskega turizma bo treba na tem področju urediti več avtoampov in naselij letnih hišic, za katere vlada med tujci največ zanimanja, ob Krki in Kolpi pa je za take turistične objekte tudi obilo možnosti. To kaže, da bi bile naložbe v take objekte najcenejše, ker bi lahko v kratkem času precej pripomogle k povečanju inozemskega turističnega prometa na Dolenjskem.

Zlasti pa bo treba v prihodnje misliti na Belo krajino. Podatki o letošnjem turističnem prometu v metliški občini kažejo v primerjavi z lanskimi izreden porast. Do konca septembra so zabeležili dvakrat večji obisk kot lani, indeks tujih gostov pa znaša celo 3200 (lani 5 — letos 160). Na tolikšen porast je brez dvoma največ vplivala modernizirana in asfaltirana cesta prek Gorjancev. Zdej, ko se je asfaltni trak podaljšal že do Črnomlja, lahko pričakujemo še večji obisk tako v metliški kot v črnomljski občini. Na povečan obisk bi se seveda morali v Beli krajini dobro pripraviti, saj vemo, da je za reklamo najvažnejši vtis prvih gostov, če tako rečemo, v tej turistično doslej neznani deželici. O tem velja temeljito razmisliti še pred novo sezono. To, kar Bela krajina lahko zdaj nudi domačemu ali tujemu turistu, je vsekakor premalo. Za uspešno vključitev v turistični promet hotela v Metliki in Črnomlju ter postojanka na Veselici in camping s kopališčem na Vinici prav gotovo ne zadostujejo. To še toliko manj, če vemo, da je zaradi občutnega pomanjkanja sobnih kadrov tudi v teh ob-

jektih, ki so turistom že na voljo, še vrsta pomanjkljivosti. Predvsem manjka prijetne domačnosti, ki bi jo Bela krajina s svojimi običaji in posebnostmi lahko nudila. Vrsto manjših gostišč bi lahko uredili v domače krčme, kjer bi bile turistom na voljo razne specialitete belokranjske kuhinje in domača kapljica s postrežbo v narodnih nošah. V Semiču in okolici sicer že precej časa govorijo o preureditvi nekaj zidanic v turistične namene, ki bi bile prav gotovo še poseben mik za domače in tuje turiste, vendar doslej dije od želja, žal, še ni prišlo. Vabljuje je tudi čista in topla Kolpa. Zamisli o ureditvi raznih manjših turističnih objektov ob njej sicer obstajajo, vendar se bojimo, da do prihodnje sezone od tega še ne bo nič uresničenega. Skratka, treba bo pohiteti, da ne bo spet prepozno, zakaj turist, ki bo prvič odnesel slabe vtise, semkaj prav gotovo ne bo več prihajal.

Naše gostinstvo kaže tudi premalo zanimanja za propagando in informacijsko službo, saj je Dolenjski turistični zvezni klub neustrešni urgemam komaj uspelo sestaviti cenik penzijskih uslug. Pa tudi poročil o zasedenosti gostinskih zmogljivosti ni lahko dobiti, saj jih večina gostinskih podjetij sploh ne dostavlja. Med rednejše poročevalce sodijo še Šmarješke Toplice, hotel »Kandija« in turistično društvo v Dolenjskih Toplicah. Za propagando so premalo naredila tudi sama turistična društva.

Nič kaj razveseljiva tudi ni ugotovitev, da se trgovska mreža premalo prilagaja potrebam turističnega prometa

Trgovin, ki prodajajo za devize z 20-odstotnim popustom, je premalo, pa tudi založenost z blagom, ki ga želijo tuji turisti, je slaba. Prav tako se trgovska mreža premalo ukvarja s prodajo izdelkov domače obrti in spominkov.

In končno nam letošnje izkušnje spet potrjujejo, da je potrebno zaostriti sanitarni nadzor, ki je bil letos, zlasti v glavni sezoni, prešibak. Najšibkejša točka večine gostinskih in drugih turističnih objektov so sanitarije in tekoča voda. Za odpravo vrste pomanjkljivosti največkrat niti niso potrebna večja sredstva, pač pa le večja mera dobre volje in čuta odgovornosti. Zato bo prav, da začnemo že zdaj razmišljati o njih in jih skušamo do pričetka nove sezone čimveč odpraviti!

40-letna delovna doba je za šoferje predolga!

Na običnem zboru novomeške podružnice Zdrženja šoferjev in avtomobilistov so v soboto, 19. 12. svedeli, razčlenili precej plodno delo organizacije v preteklem obdobju in sprejeli vrsto napotkov za še uspešnejše delo organizacije v prihodnje. Zlasti so doslej skrbeli za strokovno izobraževanje mladih kadrov in v ta namen s pomočjo ljubljanske šole za poklicne vozače pripravili tudi tečaj za pridobitev kvalifikacije voznika motornih vozil, ki ga je obiskovalo 28 kandidatov. Za drugi tečaj, ki so ga začeli po novem letu, so se doslej prijavili že 24 kandidatov. Prav tako niso zanemarjali predmetne vzgoje članstva in drugih oblik dela.

V razpravi so člani združenja največ govorili o tem, da je delovna doba 40 let za šoferje spričo varnosti prometa absolutno predolga, posebno še za voznike, ki vozijo na dolgih relacijah in so tako rekoč noč in dan na volanom. Menili so, da ob tolikšni obremenjenosti voznika ob vse bolj naraščajočem prometu ni moč zagotoviti varne vožnje polnih 40 let, ker v tem času domača vsakemu šoferju slabi vid, upuste refleksi itd. Take ljudi bi bilo treba potem prekvalificirati na manj pomembna delovna mesta z nižjimi dohodki, ki bi posredno vplivali tudi na višjo pokojnino. To pa do človeka, ki je 30 ali 35 let vestno opravil poklic šoferja, se bi bilo pošteno!

Beseda je stekla tudi o Prometnem vestniku, ki so ga gradili, češ da je premalo strokovni, da ne redno izhaja, da ne prišane novosti in zanimivosti iz domačih tovarn avtomobilske industrije in podobno.

Tudi glede članarine so menili, da bi bilo treba večji delež prepuščati podružnicam, ker le-te nimajo drugih virov financiranja. Težiče dela pa je prav na njih. Menijo namreč, da bi bili uspehi lahko večji, če ne bi bilo treba od 150 kar 110 dinarjev odvajati okrajnemu združenju. Sredstva, ki ostanejo podružnici, so še mi-

nimalna in z njimi ni moč veliko ustvariti, saj ne zadostuje niti za najosnovnejše potrebe organizacije.

Med sklepi običnega zbora je v ospredju nadaljnja skrb za strokovno izpopolnjevanje in prometno vzgojo članov prek raznih tečajev in predavanj ter akcij, ki jih bodo pripravili v sodelovanju s komisijami za varnost prometa in drugimi sorodnimi organizacijami. Ob koncu so izvolili še nov upravni in nadzorni odbor združenja. Hkrati so na običnem zboru odlikovali s plaketo z zlatim vencom podjetje Avtopromet »Gorjanci« za vsestransko moralno in materialno pomoč ter za znatno pomoč pri izvrševanju nalog »smotrov organizacije. Za večletno poštovno delo in za dosežene uspehe v organizaciji so podelili priznanje s diplomom novomeškemu Avtomoto društvu in Viktorju Bartolju, tajniku združenja. Za posebne zasluge na področju cestnega prometa, za izredno delo na utrjevanju prometne varnosti in discipline, za vzgojo kadrov in za drugo poštovno delo so podelili priznanje Stefanu Galiču, direktorju podjetja »Gorjanci«, in Cestnemu podjetju Novo mesto.

Z značko za desetletno aktivno udeleževanje v organizaciji ZSAM so odlikovali deset članov. To so: Slavko More, Jože Miklič, Darko Prijatelj, Jože Pavlič, Franc Korlin, Ivan Bršan, Jože Štregar, Ljubo Sintič, Jože Senčar in Ivan Zagorec.

Z zlato značko so odlikovali 15 članov. Dobili so jo: Henrik Sverner, Anton Stangelj, Lojze Zaletež, Franc Dular, Franc Furar, Dušan Gerdenc, Franc Hočvar, Anton Kamenšek, Rudi Kralj, Jože Kolenc, Jože Mede, Ivan Mišjak, Marjan Maver, Ivan Paternoster in Jože Povše.

Srebrno značko pa so dobili: Janko Segina, Rajko Setina, Alojz Simonič, Roman Tomšič, Martin Uhernik, Vlado Der, Milan Gotlib, Ivan Hrovat, Stanko Gregorič, Avgust Hraštar, Jože Krese, Mirko Marič, Stefan Mehak, Ivan Novak, Martin Pavličič, Franc Polanek, Ivan Hribar, Ivan Ravbar, Alojz Kužnik in Vili Kren.

ZA PITANJE PRASICEV
samo

ker pospešuje debelenje!
Proizvaja Drogerija Ljubljana

42 in 45-urni delovni teden po novem letu

Skupščina občine Novo mesto je na predlog komisije za delovni čas in delavskih svetov prizadevala podjetij sprejeti skrajšanje delovnega časa v Gozdnem gospodarstvu Novo mesto in v tekstilni tovarni Novoteks. Poizkusni skrajšani delovni čas (varian-ta prostih sobot) bo ob vseh potrebnih ukrepih in delovnih uspehih obeh kolektivov v Gozdnem gospodarstvu 42 ur na teden, v Novoteksu pa 45 ur na teden. V obeh podjetjih zaradi tega ne bodo povečali števila zaposlenih (razen v novih obratih v Novoteksu), proizvodnja pa se bo celo dvignila: v GG za 12 odst., v Novoteksu pa z upoštevanjem novih zmogljivosti predlani skoraj za 50 odstotkov.

42 in 45-urni delovni teden po novem letu

Skupščina občine Novo mesto je na predlog komisije za delovni čas in delavskih svetov prizadevala podjetij sprejeti skrajšanje delovnega časa v Gozdnem gospodarstvu Novo mesto in v tekstilni tovarni Novoteks. Poizkusni skrajšani delovni čas (varian-ta prostih sobot) bo ob vseh potrebnih ukrepih in delovnih uspehih obeh kolektivov v Gozdnem gospodarstvu 42 ur na teden, v Novoteksu pa 45 ur na teden. V obeh podjetjih zaradi tega ne bodo povečali števila zaposlenih (razen v novih obratih v Novoteksu), proizvodnja pa se bo celo dvignila: v GG za 12 odst., v Novoteksu pa z upoštevanjem novih zmogljivosti predlani skoraj za 50 odstotkov.

42 in 45-urni delovni teden po novem letu

Skupščina občine Novo mesto je na predlog komisije za delovni čas in delavskih svetov prizadevala podjetij sprejeti skrajšanje delovnega časa v Gozdnem gospodarstvu Novo mesto in v tekstilni tovarni Novoteks. Poizkusni skrajšani delovni čas (varian-ta prostih sobot) bo ob vseh potrebnih ukrepih in delovnih uspehih obeh kolektivov v Gozdnem gospodarstvu 42 ur na teden, v Novoteksu pa 45 ur na teden. V obeh podjetjih zaradi tega ne bodo povečali števila zaposlenih (razen v novih obratih v Novoteksu), proizvodnja pa se bo celo dvignila: v GG za 12 odst., v Novoteksu pa z upoštevanjem novih zmogljivosti predlani skoraj za 50 odstotkov.

42 in 45-urni delovni teden po novem letu

Skupščina občine Novo mesto je na predlog komisije za delovni čas in delavskih svetov prizadevala podjetij sprejeti skrajšanje delovnega časa v Gozdnem gospodarstvu Novo mesto in v tekstilni tovarni Novoteks. Poizkusni skrajšani delovni čas (varian-ta prostih sobot) bo ob vseh potrebnih ukrepih in delovnih uspehih obeh kolektivov v Gozdnem gospodarstvu 42 ur na teden, v Novoteksu pa 45 ur na teden. V obeh podjetjih zaradi tega ne bodo povečali števila zaposlenih (razen v novih obratih v Novoteksu), proizvodnja pa se bo celo dvignila: v GG za 12 odst., v Novoteksu pa z upoštevanjem novih zmogljivosti predlani skoraj za 50 odstotkov.

42 in 45-urni delovni teden po novem letu

Skupščina občine Novo mesto je na predlog komisije za delovni čas in delavskih svetov prizadevala podjetij sprejeti skrajšanje delovnega časa v Gozdnem gospodarstvu Novo mesto in v tekstilni tovarni Novoteks. Poizkusni skrajšani delovni čas (varian-ta prostih sobot) bo ob vseh potrebnih ukrepih in delovnih uspehih obeh kolektivov v Gozdnem gospodarstvu 42 ur na teden, v Novoteksu pa 45 ur na teden. V obeh podjetjih zaradi tega ne bodo povečali števila zaposlenih (razen v novih obratih v Novoteksu), proizvodnja pa se bo celo dvignila: v GG za 12 odst., v Novoteksu pa z upoštevanjem novih zmogljivosti predlani skoraj za 50 odstotkov.

42 in 45-urni delovni teden po novem letu

Skupščina občine Novo mesto je na predlog komisije za delovni čas in delavskih svetov prizadevala podjetij sprejeti skrajšanje delovnega časa v Gozdnem gospodarstvu Novo mesto in v tekstilni tovarni Novoteks. Poizkusni skrajšani delovni čas (varian-ta prostih sobot) bo ob vseh potrebnih ukrepih in delovnih uspehih obeh kolektivov v Gozdnem gospodarstvu 42 ur na teden, v Novoteksu pa 45 ur na teden. V obeh podjetjih zaradi tega ne bodo povečali števila zaposlenih (razen v novih obratih v Novoteksu), proizvodnja pa se bo celo dvignila: v GG za 12 odst., v Novoteksu pa z upoštevanjem novih zmogljivosti predlani skoraj za 50 odstotkov.

KGP BREŽICE: o svojem kmetijstvu

(Nadaljevanje s 7. str.)

mati delovne metode, upoštevaje posek, hkrati pa moramo upoštevati tudi glavni, najpomembnejši del gozdnogojitvenega procesa: gospodarski gozd.

KGP Brežice upošteva omenjeno načelo pri izkoriščanju gozdov. Že vrsto let opravljamo skoraj izključno gojitvene sečnje, med katerimi prevladuje gojitveno redčenje mladih in srednjedobnih sečnjov. Dobro negovan mlad in srednje star gozd lahko daje, ko je primeren za sečnjo, največ najbolj kakovostnega lesa. Na področju KGP Brežice posekamo v gozdovih splošno ljudskega premoženja vsako leto po 58.000 m³, v zasebnih gozdovih pa po 150.000 kubičnih metrov, vse ostalo pa prodaja na tržišču le borih 40.000 kubičnih metrov, vse ostalo pa gre za lasno uporabo (za kurjavo in gradnje) zasebnih gospodarstev. Podjetje želi zajeti čimveč lesa iz zasebnih gozdov za prodajo na trgu in zmanjšati količine lesa, ki ga porablja gospodarstva za kurjavo, za gradnje in podobno. To bi se dalo doseči z večjo porabo premoga, sodobnejših gradbenih materialov pri gradnji in s podobnim.

Posek lesa je v gozdovih sploš-

no ljudskega premoženja v celoti mehaniziran s motornimi žagami. Tudi večji del spravila lesa je mehaniziran (uporabljamo traktorje, žično vleko itd.). Podjetje uvaža nove metode in nov tehnološki postopek pri izkoriščanju gozdov, ki bo dvakrat cenejši od dosedanjega.

Gozdno gradbeništvo je pogoj za sodobno gozdarstvo

Za posek in spravilo lesa ter za druga gozdarska dela so v gozdovih potrebne ceste ter razni manipulativni objekti, stanovanja in podobno. Brez tega si intenzivnega in sodobnega gozdarjenja ne moremo predstavljati. Sele če so gozdovi dostopni, jih bomo lahko gospodarno izkoriščali. Na 100 ha gozdnih površin mora biti vsaj 2 km gozdne kamionske ceste. Gozdni delavci morajo stanovati v bližini delovišča v gozdovih,

tam pa morajo biti tudi stanovanja za upravno, strokovno in tehniško osebje.

KGP Brežice ima zategadelj tudi svoj gradbeni obrat, ki opravlja vse gozdne gradnje. Povprečno porabimo vsako leto v te namene okoli 60.000.000 dinarjev. Znesek niti zdaleč ne zadostuje potrebam, žal pa gozdovi donesajo tako malo, da več ne moremo vlagati v gradnje.

Vse kar smo povedali, bo bralec nudilo le bežno sliko o zelo pestri dejavnosti KGP Brežice, ki ima za glavni namen vseh svojih prizadevanj racionalizacijo in povečanje proizvodnje v korist družbe, pa tudi v korist delovnega kolektiva KGP.

VLADO JENKO,
dipl. inž. goz.
VLADO KOŠAK,
dipl. inž. kmet.

NAPOSLED LE PRIMERNI PROSTORI!

Ko se je trebanjski zdravstveni dom preselil v nove prostore, so se izpolnile želje vrste organizacij, ki so dolga leta čakale na primerne prostore. Tako se bodo te dni preselile v prejšnje prostore zdravstvenega doma med drugim vse občinske organizacije (SZDL, ZKS, ZMS, ZB, ZVVI) pa RK, LT, delavska univerza, turistično društvo in drugi. Tu bo tudi sejna soba. Krajevne družbene politične in športne organizacije računajo na prostore v stari šoli, ko se bo osnovna šola preselila v novo stavbo.

Januarja bo posvetovanje o živinoreji v Beli krajini

Sredi januarja bo v Beli krajini simpozij o živinoreji, na katerem predvidevajo okoli 130 udeležencev. Udeležili se ga bodo člani svetov v kmetijstvu obeh belokranjskih občin, vsi kmetijski strokovnjaki iz Bele krajine, nekateri kmetovalci in tudi drugi gostje.

Na simpoziju bodo imeli inženirji tri referate in pet koreferatov, v katerih bodo prikazali stanje belokranjske živinoreje in podali smernice za bodoči razvoj te kmetijske

panoge. Referati in koreferati bodo temeljili na izčrpnih analizah sedanjega stanja, agronomi pa bodo na temelju ekonomskih in strokovnih analiz izdelali konkretne predloge za napredek živinoreje v Beli krajini. Obravnavali bodo ukrepe za pridelovanje krme, razpravljali o povečanju siala živine, pogodbenem sodelovanju v živinoreji in o najsodobnejših tehnoloških postopkih pri reji živine. J. S.

Občni zbori sindikalnih podružnic gredo h koncu

ObSS Novo mesto je predlagal, naj bi sindikalne podružnice opravile občne zboro do konca decembra 1964. Po mišljenju ObSS imajo podružnice dovolj perečih

stvari za razpravo, tako da ni treba čakati zaključnih računov v podjetjih, po drugi strani spet pa čakajo sindikat priprave na volitve v zbor delovnih skupnosti skupščin, tako da je res boljše, da je opravljena ena naloga prej, ko se lotijo druge. Do zdaj je opravljenih od 100 občnih zborov, koškor jih bo vseh skupaj, že več kot 70. Na njih razpravljajo največ o problemih v zvezi s trenutno gospodarsko situacijo, o nalogah v izvozu, o notranji delitvi sredstev, o izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti in o notranji zakonodaji, predvsem s stališča dopolnitve statuta. V manjših delovnih organizacijah iz storitvenih dejavnosti je precej razprav o delitvi OD, v obeh manjših podjetjih obutvene industrije pa so razpravljali o tem, da so OD nizki zato, ker ni strokovnjakov in organizacija dela šepa.

KLOPOTEC

Pot v šolsko samoupravo

Da je razvoj družbenih služb pri nas precej zaostajal za razvojem v gospodarstvu, je več razlogov. Glavni razlog lahko poiščemo v nezadostnem zavzemanju družbenih in političnih činiteljev za usklajevanje. Ti činitelji so bili ali nesposobni ali pa so se podredili mnenju, da je stanje v družbenih službah že tako zavoženo, da ni več kaj reševati. Tudi nedavni skupni plenum Glavnega odbora SZDL in republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je to ugotavljal. Najbolj je šiba udarila po šolstvu. Do tega so privedli proračunsko-administrativni odnosi do šolstva. Zato tu nista mogla zaživeti niti samoupravljanje niti delitev po delu.

Smotnemu delu in kar najbolj uspešni realizaciji delovnih načrtov se bodo šolski kolektivi dejansko najbolj posvečali le tedaj, če bodo imeli urejene delovne razmere. Dosedanja praksa je dosegla prav nasprotno, namreč to, da je prosvetni delavec postal samo šolnik, »proizvajalec« znanja, izgubljal pa je posluš za upravljanje. Vajeti šole so zato navadno še vedno v rokah upravitelja, ki razume svojo vlogo razdeljevalca čisto »naberačnega« tisočakov. Tako stanje v šolah je moralo privedi v otopelost, delno nezainteresiranost in nezavzetost za reševanje problemov. Privedlo je celo do tega, da so tu in tam učitelji mislili, da so od nekoga najeta delovna sila, ne pa člani delovne organizacije.

Razumljivo, da je tako stanje dobilo odmev tudi v stav-

tutu šol. Ti so sicer ustregli duhu ustave, izognili pa so se vsemu tistemu, čemur pravimo gospodarjenje na podlagi ekonomskega računa. Če so v statutih pomanjkljivo rešena zlasti vprašanja dohodka in samoupravljanja,

»Spremenjeni odnos do šolstva, ki si v občinah tu in tam utira pot, se bo nedvomno nadalje krepil in se bo moral že v prihodnjem letu izražati v večjem deležu sredstev, namenjenih za osnovno dejavnost in investicije v šolstvu.« (Boris Lipužič)

ni tega kriva nezainteresiranost šolskih kolektivov. Ti so namreč posvetili pripravi statuta veliko časa, če odštejemo tistih nekaj, ki so nekritično prepisovali. Vzrok za nezadovoljive rešitve v statutih sta negotov položaj, v katerem je precej šol, odkar se uveljavlja zakon o financiranju šolstva, pa tudi družbeno politična in ekonomska razgledanost šolnika.

Ena izmed posledic proračunsko-administrativnega odnosa do šol je pogojila miselnost, da smejo biti šolski kolektivi informirani le od svojih »pokroviteljev«, to je od tistega, ki da denar. Ta miselnost je dobila oporo v vsej dosednji praksi, ko so

o materialnem položaju in splošnem stanju šole odločali predvsem njeni zunanji predstavniki, manj pa sile v samih delovnih organizacijah.

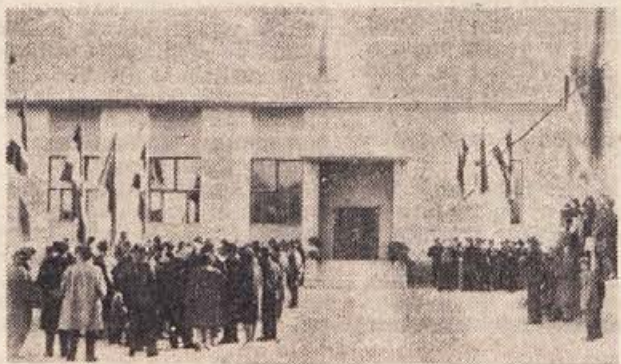
Uspešnost uresničevanja novega zakona o financiranju šolstva je v nemajhnih meri odvisna od tega, kako so se in se še bodo šolske delovne organizacije na to pripravile. Ob tem se čisto zastavlja vprašanje, kdo naj jih pripravi. Odgovor je kratak: njihove subjektivne sile z zunanjo pomočjo. Ob tem pa gre za prehod na notranjo samoupravo delovnih kolektivov. Ta prehod pomeni po eni strani večjo obrtnost vseh članov delovnega kolektiva k lastnim, iz kolektiva izviračim problemom, kakor tudi večjo odprtost šole navzven, dovzetnost in pripravljenost šolskih kolektivov za konstruktivno kritiko, mnenja in predloge širše družbene skupnosti, vendar na vsebinsko kvalitetnejši osnovi. Tu ne bo več posegov vrha navzdol, ampak bo prišlo do izraza širše in enakopravno sodelovanje vseh, za razvoj šole zainteresiranih družbenih činiteljev.

Pester izbor DZS v prihodnjem letu

Z željo, da bi ustregla pre mnogim bralcem, je Državna založba Slovenije za prihodnje leto pripravila pester program svojih izdaj. V zbirki »Kultura in zgodovina« bo med drugim izšla »Evropska arhitektura« Nikolajeva Pevsnerja, sociološka študija o družbenih in političnih odnosih v ZDA v 20. stoletju »Elita oblasti« Wrighta Millsa, »Kratka zgodovina velikih literarnih tokov v Franciji« (od leta 1550 do 1930), ki jo je napisal Philippe Van Tieghem, ter delo dveh slovenskih avtorjev Ferda Gestrina in Vasilija Melika »Slovenska zgodovina devetnajstega stoletja — do 1918«.

Kopiranje srednjeveških fresk

V pokrajinskem muzeju Pomurja v Murski Soboti so se odločili, da bodo v naslednjih letih postopoma kopirali vse važnejše srednjeveške freske ondotnega območja. Kopirati namenjajo freske v Martjancih, Turnišču, Selu, Murski Soboti in Velemeru na Madžarskem. Letos sta slikarja Franc Mesarič in Franc Kiraly kopirala pet kompozicij fresk v Martjancih.

Kulturni dom na Suhorju je bil za občinski praznik občine Metlika — 26. novembra letos — prostor, okoli katerega se je zbrala množica domačinov. V sorazmerno kratkem času so s prostovoljnimi delom in vojnjami, z zbranim lesom ter s pomočjo nekaterih kolektivov in občinske skupščine zgradili na Suhorju kulturni dom, ki priča o ustvarjalni želji prebivalcev in o potrebi, ki jo čutijo do kulturnega življenja

Franjo Stiplovšek: Pot na ljubljanski grad (1923)

Televizor je zblížal Orehovo in Veliki Cirknik s svetom

Na Orehovem in na Velikem Cirkniku si vaščani že dolgo želijo televizijski sprejemnik, da bi lažje sledili dogodkom doma in v svetu. Obe podružnici Socialistične zveze sta začeli zbirati denar, nato pa sta v imenu vaščanov zaprosili za pomoč občinski odbor SZDL v Sevnici. Prošnji sta bili ugodno rešeni in pred dnevi so se na Orehovem in na Cirkniku ljudje že zbrali ob televizijskem zaslonu. Na Orehovem je dal na razpolago sobo občinski odbornik Franc Radišek na svojem domu, na Velikem Cirkniku pa so namestili televizor v prostoru družbenih organizacij. Občinski odbor SZDL je želel, da bi z nakupom pohiteli in spremljali že delo VIII. kongresa ZKJ, vendar so ta dogajanja v obeh krajih žal zamudili. V prihodnje bodo občani lahko redno seznanjeni z vestmi in problemi naše dežele ter z najvažnejšimi zunanje političnimi dogodki. Zlasti na Velikem Cirkniku so občani pričarani, da so si z nakupom televizorja približali svet.

Vsak je po svojih močeh prispeval nekaj zanj in tako so zbrali 70.000 dinarjev. Občinskemu odboru SZDL se zahvaljujejo za pomoč in razumevanje.

Knjige o večnih stvarih

V zbirki »Biografija« bo DZS v letu 1965 izdala več del, ki bodo že zaradi tematike in načina obdelave pritegnile bralčovo pozornost. Walter G. Armand, nemški muzikolog, je napisal biografijo slovitega hudičevega goslača z naslovom »Paganini«, sin slavnega filmskega komika Charlieja Chaplina biografijo o svojem očetu, ki jo je naslovil »Moj oče Charlie Chaplin«, Heinejevo življenje pa je v delu »Dan je zaljubljen v noč« opisal Werner Steinberg. Nič manj privlačno ni delo »Ljubezen je večna«, v katerem je romanopisec Irving Stone literarno obdelal življenjsko zgodbo Mary Todd Lincoln in Abrahama Lincoln, enega najpomembnejših predsednikov ZDA.

NEVESELE MISLI OB PREŠERNEM VESELJU

Preteklo sredo je novomeško mladež obiskalo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja in ji predstavilo dvojce del: »Pojoča skrinjica« Japonca Nakamura Sikičija in »Cesarjeva nova oblečila« Golia-sovo dramatisacijo istoimenske pravljice Hansa Christiana Andersena, oboje v režiji Jura Kislingerja.

»Pojoča skrinjica« — nima se nekateri še spominjajo radijske izvedbe tega dela? — ta poetična pravljica o »dobrem« razbojniku in slepi deklici, ki kljub svoji nesreči trdno verjame v človeško dobroto in poštenost, vsa pretkana z vzhodnjaško simboliko, je bila za najmlajše gledalce, ki se — nevaženi — še ne znajo poglobiti v lepoto besed in notranje dogajanje odrskih junakov samih, prenaporna. Rdeča nit njihove sleditve se je trgala, manjšala se je napetost njihove pozornosti in se spreminjala v glasen nemir in hrup, ki ju nista mogla premagati niti izvirna režija Jura Kislingerja niti izredno ubran igralski duet pretresljive slepe deklice Metke Leskovskove in razbojnika Janeza Bermeža. Čeprav je bila njuna igra za odraslega gledalca mestoma pravo doživetje, v otrocih, žal, ni mogla vzbuditi pravega odziva.

Zato so tem bolj pozorno sledili pripovedi o gizdavem cesarju, ki se meni le za svoje lepe obleke in se na koncu, ko sta ga ukanila spretna in prebrisana lopova, osmeši pred svojimi podaniki in prepozna svojo zmotu. Njihovo zanimanje so le še podžigale fantazijske obleke, prikupna

glasba in ne nazadnje razgibana igra vase zagledanega cesarja, njegovih podanikov, obeh lopovov in male Spelce. Zato Celjanom v imenu najmlajših gledalcev — prisrčna hvala! P. S.

Ko pa reflektorji ugasnejo in se vriskajoča, prešerna, nabrita mladež oddrenja iz izvorane, se v odraslem gledalcu nehote prebudijo precej nevesele misli. Veselje spriču radostne vne, s katero so mladi gledalci dvakrat prenapolnili dvorano kina Krke, začne plahneti ob spoznanju, da se ti otroci, nezavedno željni in radovedni vsega lepega — obnašajo kot slončki v trgovini s porcelanom! Čeprav so sami najmanj krivi za to! Kako si želijo takšnih doživetij, priča že dejstvo, da so po končani predstavi v gručah navali na garderobo igralcev, da bi še enkrat videli junake pravljicega odrskega sveta! In spraševali so: BOSTE SE PRISLI? ...

Je še treba dokazov o željah otroških src? Toda če bomo še kdaj ugodili takšnim željam, ni dovolj, da otrokom razdelimo vstopnice in jim ukažemo, kaj bodo »predneli! Na ta zanje praznični dogodek jih je treba pripraviti že v šoli, saj otroška fantazija ne pozna meja in za preseženja na odru tako ne bo nič prikrasani, le še bolj verno jim bodo sledili, izvajalci pa bodo lažje premagali pregrado, ki jo ustvarja nemir neugnanega pričakovanja. Pomislimo, da so slončki v trgovini s porcelanom še prisrčni in ljubki, sloni pa ne več! — z. j. —

Kostanjevica je bila živahna

(Nadaljevanje in konec)

O letošnjem simpoziju so veliko pisali vsi jugoslovanski časniki. Nekajkrat je pokazala svoje posnetke tudi jugoslovanska televizija. Praga je imela v Kostanjevici posebnega snemalca in svojega režiserja. Le-ta je posnel televizijski film o Formi vivi in deželi, v kateri je nekdo živel in delal češki izumitelj Josef Ressel, tudi za ZDA. Trenutno še nimamo temeljiteljskega pregleda nad članki, ki so izšli v tujini, vendar so zlasti v nekaterih državah dali Formi vivi izrednega poudarka. Poleg grških časopisov in revij, v katerih je v glavnem pisal znan kritik dr. Tonny Spiteris, je dal simpoziju posebnega poudarka češki tisk. Osrednji tednik

zveze češkoslovaških izobražencev je v Formi vivi posvetil velik uvodnik s tremi večkolonskimi reprodukcijami iz kostanjevskih galerij na prostem. Precej je pisal tudi avstrijski in francoski tisk, medtem ko je v Philadelphiji bilo posebno predavanje z barvnimi diapozitivi in krajšim filmom.

Prav te dni so s sekle priprave za V. simpozij, saj se bo ta ugledna kulturna akcija nadaljevala.

Dolenjski kulturni festival se je letos začel hkrati s simpozijem. Pomenil je slovesen začetek obeh prireditelj. Festivalni ogenj je letos prižgal predsednik občinske skupščine inž. France Dragana. Tudi letos je začela osrednji program Drama SNG z izvedbo Behanovega

»Talca«, ki je bil najboljša uprizoritev SNG v sezoni. Že prej pa je občinstvo videlo Rivemalovo komedijo »Rezer-vista«, ki je bila prav tako najboljša naštudirano delo SLG Celje v minuli sezoni. Celjsko gledališče je dalo mimo tega še O'Neillovo igrano »Strast pod brestom« ter mladinsko igrano Jura Kislingerja »Izlet«. Sentjakobsko gledališče iz Ljubljane je prispevalo Jurčičovo povest »Jurij Kozjak« — Slovenski janičari v Marincevi odrski predelavi. Delo je bilo na sporedu v počastitev 120-letnice Jurčičevega rojstva, zlasti še, ker Jurčičev rod izhaja iz Kostanjevica. Domači Mladi oder je dal Milčinskoga »Zvezdico Zaspankov«.

Svojevrsen prispevek je bil recital letošnjega Prešernove-

ga nagajenja in prvaka Drame Andreja Kurena.

Tudi zabavno stran je letos upošteval festivalski program in v sodelovanju z RTV Ljubljano in Dolenjsko turistično zvezo organiziral VEČER VEDRIH ZVOKOV, na katerem so nastopili: zabavni orkester hotela Lev, vaški kvintet s pevc Božom in Miškom, Sonjo Hočevar, Reziko Koritnik, Ninom Robičem in Barbaro Jarc. Kar na dveh prireditvah je letos nastopil vrli Sentjernejski oktet, ki je pri nas postal priljubljen ansambel. Posebnost je predstavljala zabavni ansambel Magrifloz iz Skopja, ki nam je pel najlepše mehiške pesmi.

Bistveni sestavni del festivala predstavljajo likovne razstave. V času festivala se je zvrstila pred nami lepa plejada uspešnih likovnih dogodkov. Najprej nam je pokazal petindvajset olt iz novejšega časa Jože Horvat-Jaki. Za njim je bila odprta razstava

»Slovensko ljudsko slikarstvo«. Sledila je razstava čeških umetnikov Zdene Fiebičhove in Vladimira Precilica ter slednjič še razstava hrvaškega slikarja Frana Simunića. Vse štiri razstave so bile znanstveno priznane, bile so na visokem kulturnem nivoju in pomenijo lep doprinos k likovnemu ter kulturnemu življenju Kostanjevice.

Posebej je treba omeniti tudi dva promenačna koncerta, ki sta ju priredili godbi na pihala iz Krškega in Sentjerneja. Zaključek je bil tudi letos v znamenju nastopa Slovenskega oktet'a, ki je dal izbran spored.

Ob zaključku obeh kulturnih prireditev, 29. avgusta, se je zbrala množica ljudi, ki se je poslovila od udeležencev simpozija ter poslušala nagovor republiškega sekretarja za kulturo in prosveto Miloša Poljanška. V svojem izjavljanju je tovariš Poljanšek

dal visoko priznanje ustvarjalcem, ki so »primaknili svoj delež k oblikovanju moderne galerije na prostem in vnovič potrdili možnosti in potrebe po sožitju med ljudmi različnih narodnosti, ki je ob zavestnem iskanju lepote še plemenitejša«. Zvoki festivalskih fanfar so utihnili, festivalski ogenj je ugasnil, dlet ni bilo več slišati na opuščnem pokopališču nekdanjega cisrčijanskega samostana. In ko je utihnila poslednja pesem Slovenskega oktet'a, se je spustila z oken zdaj že pozidanega kostanjeviškega gradu ognjena zavesa, ki je slovesno naznanila zaključek IV. mednarodnega simpozija kiparjev in V. Dolenjskega kulturnega festivala. Visoko pod nebo so se pognale mnogobarvne rakete in v temi osvetlile prizorišče simpozija in festivala ter grajsko poslopje, ki je rešeno obsodbe na razvaline.

LADO SMREKAR

Danijela je stala gola. Medaljon! Kam naj ga skrije! Strgala ga je z vratu in ga trdno držala v pesti.

Na drugem koncu barake so odhajala ven poslednja dekleta predhodne skupine. Njihove civilne obleke so ostale na kupu oblačil poleg Danijele. Kam naj skrije medaljon?

Vrsta se je pomikala naprej. Dekleta nove skupine so že stala pri mizi. Tišina. Grozljive oči so gledale na počasnele, ki so še mečkale ob kupu oblek. Kaj bo storila z medaljonom? Fela je že stala pri mizi. Danijela je brž stopila za njo.

Medaljon je držala v stisnjeni pesti.

Uradnice so lepo in natančno polnile kartone z bistvenimi podatki vseh in vsake deklice.

»Si bila kdaj bolna?»

»Kakšne bolezni si prebolela?»

»Kako pa to, poglejmo, kaj skrivaš!»

»Fotografije — fotografije svoje družine.»

Stisnjene temne ustnice so se skrivile proti brazgotinastemu licu. Spačeni obraz je izražal gnus, sovraštvo, mogoče neke vrste nasme. Ne da bi se premaknila, je z navzdol obrnjenimi očmi — kot da prišleki iz zunanjega sveta niso vredni njenega pogleda — siknila skozi redke, nepravilne zobe:

»Vrzi stran to svinjarijo!»

Beseče so ji zvenele v ušesih in odmevale v vedno širših krogih. Spačeni obraz vsemogočne vladarice taborišča se je vse bolj večal pred njenimi očmi. Ukazovalne besede so ji neprestano bile po možganih, dokler ni več vedela, kaj pomenijo. Zaječala je:

KA-CETNIK 135633

Baraka s punčkami

»Poročena?»

»Samska?»

»Spolni odnosi?»

Vrsta se je premaknila. Ob posebni mizi je ena izmed uradnic vtetovirala modro serijsko številko med prsi vsake deklice, druga pa je brž vtisnila v meso nad serijsko številko dolg električni žig.

Ker se je življenje ustavilo pred svojimi očmi kot kakšna tuja stvar, telo ni čutilo bolečine, ko so tuje roke vbadale serijsko številko vanj, niti ko je električni žig vžgal v meso nemški napis FELD-HURE. Niti telo niti duh nista občutila bolečine v Servisni baraki taborišča »Delo je veselje«.

Ob zadnji mizi, kjer sta čakali zdravnica in glavna nadzornica, je bila zapečaten usoda vsake deklice. Tam so odločili, v kateri del taborišča bo poslana — v Delovno divizijo ali Divizijo veselja.

Danijela se je ustavila ob zadnji mizi. Zdravnica se je z dolgim rumenim svinčnikom počasi, rahlo dotaknila zvezka s seznamom in ni odvrnila pogleda z Danielinega gibkega telesa. Nenadoma se je njen pogled ustavil na Danielini roki.

»Rojena s sklenjeno pestjo, kajne?» je vprašala zdravnica.

Danijelo je prešinilo: V getu je bil za časa racij vsak, ki je imel kakšno telesno hibo, obsojen na smrt. Hitro je dala medaljon v drugo roko in pokazala: Glejte, nisem pohabljen! Lahko odprem roko!

Glavna nadzornica je molčala. Roke je imela prekrizane na prsih, stala pa je razkoračeno, z eno nogo naprej. Nenadoma je prekinila svoj molk:

»Edini spomin. Edini...»

Spačene ustnice so se obrnile k zdravnici in hlastnile:

»Delovna divizija!»

Ti dve besedi sta padli v gluho tišino kot smrtna razsodba na glavo obsojenca. Zdravnica je neodločno pogledala Danielino ljubko telo in se ni mogla odločiti. A naenkrat se je zbrala: povelje glavne nadzornice je čakalo izpolnitve. Zdravnica je pogledala na številko, vtetovirano med Danielinimi prsmi, in začela pisati v enega izmed dveh zvezkov, ki so ležali pred njo na mizi.

Zdravnica je še vedno vpisovala številko, ko je glavna nadzornica potegnila roko z bičem izpod pazduhe. Mirno, hladno jo je stegnila in s skremženimi, strogimi ustnicami besno udarila Danielino golo telo.

»Jutri boš sama vrgla stran tisto svinjarijo!»

Dekliške glave ob dolgi mizi so zaplesale pred Danielinimi očmi. Stekla je k izhodu. Tu so delili taboriščne uniforme. Med prsmi ji je gorel odtis električnega žiga, pa ga ni čutila. Diagonalno čez njen hrbet — od rame pa tja do desne strani trebuha — se je vlekla črna podplutba, široka kot nadzorničin bič. Pred njenimi očmi so še vedno poplesavale ognjene iskre. Čutila je, kako je njeno meso na hrbtu stisnjeno, kakor da bi bilo razpeto med navoje jeklene vzmeti, ki se je krčila in raztezala.

Brezbržno nočno nebo se je bočilo nad taboriščem. Tu pa tam se je utrnila zvezda kakor kresnica v temi. Taborišče je bilo neznansko veliko, kot da bi bil ves svet vključen v njegovo ograjo. Nekje daleč se je vetre poigral v jokom jetnic

in ga premetaval po temni noči kot da bi se žogal. Rdeče luči so osvetljevale zidove z boedečo žico, ki so stali kot mejniki med dvema državama. Daleč onkraj boedeče žice so se pod jantarno svetlobo leščerbe premikale sence jetnic; bile so kot pripadnice sosedne države — blizu, pa vendar tuje in oddaljene.

Ob zidu sosedne barake je stala Fela in čakala na dekleta, ki so prihajala ven. Vtem je zagledala Danijelo in ji stekla naproti. Padli sta si v objem. Iz Danielinih oči so drsele solze.

Njene prve solze v taborišču »Delo je veselje«.

Baraka je bila velika in trdna. Vzdušje vseh sten so bili kakšen meter od zemlje pritrdjeni železni obroči, podobno kot v konjušnici. Na stotine deklet je ležalo na tleh. To je bila začasna »Zbirna baraka« — prehodna baraka za novodošle jetnice. Od tu so po skupinah po petdeset odhajale v bližnjo »Servisno barako«, da bi dopolnile začetne taboriščne formalnosti. Dekleta iz vsake vračajoče se skupine so se zagostile med ležeče deklice, nemo zdrsnile na tla in njihov molk se je združil s tišino v baraki.

Strah je ločil in osamil dekleta. Vsaka se je ukvarjala z lastnimi mislimi. Čeprav je vse navdajal isti strah, je deloval nanje različno. Ležale so na tleh, kot da nimajo nič skupnega; kot da jih ni združila enaka usoda.

Danijela se je z ramo rahlo naslanjala na steno. Modrica na hrbtu jo je sklelela, da ni mogla leči. Poleg nje sta druga v drugo pridruženih ihteli dve deklici, kot da bi bil jok na tem mestu sramota. Fela je tiho ležala in upirala oči v tla. Neko deklet se je ozrlo v Danijelo. Črni lasje so ji valovito padali na tla. Lepo izklesan olivni obraz in ebenovinaste oči so izžarevale mladostno življenjsko moč — bila je pravi semitski tip. Premajhna taboriščna progosta halja je bila spredaj odpetja. Med polnimi prsmi je bil vžgan v meso nemški napis.

»Zadnja skupina je pravkar odšla«, je rekla.

Danijela je nepremično zrla v napis. Ni razumela.

»Mogoče nam bodo zdaj dali večerjo«, je nadaljevala deklica. »Ves dan nisem nič jedla.«

...Kakšno znamenje je neki to? FELD-HURE — kaj pomeni ta čudna tuja nemška beseda? Na čelo šlamkovega očeta so stisnili žig JU-DE. Iz vžgane besede je tekla kri. In beseda je bila prav tasno kot kri, ki je curljala iz nje. Toda ta žig na prsih vsake od njih — iz njegovih črk ne teče kri in njegov pomen je nerazumljiv. Kakšna beseda je to, ki so jo vžgali vsem?

Pravzaprav so vse že iz geta vane, da imajo znamenje. To ni nič novega, čeprav je sprva, ko so Nemci ukazali, da morajo nositi vsi Židje sramotni trak na levi roki, to bolelo. Na vseh obrazih je plamenel srd. Spočetka se mnogi niso prika-

zali na cesti. Kmalu zatem so se navadili na trakove. Čez nekaj dni so Židje spet hodili po getskih ulicah. Življenje geta je steklo po svojem starem tiru in nikomur ni bilo več mar, da ima sramotno prevezo na levem rokavu. Nihče ni pokazal, da se tega zaveda. Prav narobe: starši in otroci so se opominjali, da ne smejo pozabiti nataktni nase sramotnega znamenja, preden grede iz hiše. V skromnih domovih je videl na kljuki pri vhodu napis: »Ali si pozabil sramotno prevezo?« To je bila neke vrste nova mezuza, ki so jo matere in očetje pritrdili na vrata. V domovih, kjer so še vedno pazili na čistočo, so matere porabile zadnji kosček mila, da so skrbno oprale sramotne trakove, da bi bili na rokavih otrok čisti, ko so ti odšli na Sabat. Getske neveste so dajale svojim ženinom svilene sramotne trakove kot poročna darila. Izvezle so jih s svilo, z nemško besedo JU-DE v Davidovi zvezdi. Getski veter se je vedno poigral s sramotnimi prevezami, ki so se sušile na oknih. Potem je prišel nov ukaz: židovsko znamenje mora biti prišito čez srce! Ne na roko, temveč na srce. Tudi to je sprva bolelo. A kmalu se je človek privadil — mnogo hitreje kot prej. Veliko ljudi je ta sprememba osrečila, kajti židovsko znamenje, prišito na oblačilo, te je rešilo neprestanega strahu, da boš pozabil in odšel iz hiše nezaznamovan. Če si dobro premislil, so bila vsa dekleta tukaj navajena, da nosijo znamenje. Toda kaj neki pomeni to novo znamenje FELD-HURE? Kakšno zvezo ima z delovnim taboriščem, kamor jih je poslal Judenrat. Dekle je opazilo, da strmi Danijela v njene razgaljene prsi. Izkušeno je rekla: »Ožigosali so nas.«

»Kaj pomeni ta žig?« je vprašala druga.

»Pomeni, da smo odslej naprej last nemške vlade«, je pojasnila črnooka deklica. »Moji starši so pred vojno trgovali s konji. Dva dni pred izbruhom vojne so prišli k nam poljski vladni uradniki in ožigosali naše konje: 'Konfiscirano za vladno.' Nismo jih smeli več uporabljati. Prav kakor zdaj. Ožigosali so nas zato, da bi nam dokazali, da pripadamo nemški vladi. Odslej naprej se nas ne sme nihče dotakniti. Delale bomo za Nemce, oni pa nas bodo za to hranili. Odslej naprej smo do konca vojne last nemške vlade. Naj bo že kakorkoli, nekdo le skrbi za nas. Tu ni tako kot v getu, kjer smo bile javna lastnina in kdorkoli je znal le trohico nemško, je lahko počel z nami kar se mu je zljubilo.«

Fela je vzdignila glavo in pogledala deklet, ki je razlagala vprašanje žigosanja. Očitno je hotela nekaj pripomniti, pa je spustila glavo nazaj na tla. Njeno srce ji je govorilo drugače. Odlomki razgovorov, drobni namigi, ki jih je slišala od miličnikov, so se ji vračali v zavest in zadobili zdaj popolnoma drugačen pomen. V Dulagu so ji bili rekli: »To je izredno strog transport, ki nima nič skupnega z delovnim taboriščem.«

morju in vse, vse je njeno! Ali ne morete ponjo poslati? Jaz bi tako rad —»

Zdajci se ulije tujcu zopet kri iz grla. Miklavž se prestraši, skoči po kozarec vode ter privzdigne bolnika.

A sedaj je bila vsa pomoč zamen. Čez malo hipov je bil tujec mrtev in oni ga prestrašen izpusti iz rok, da omahne na blazino.

Krčmar je obstal pred posteljo. Slabe živce je imel in sedaj so mu tudi že druge misli šinile v glavo. Pretipal je še enkrat mrtveca po prsih in rokah in se prepričal, da mu žila ne utripa več. Nato ga je lepo zagnil. Potem je vzel skrinjico, ki jo je bil malo prej kraj postelje postavil in jo odprl. V lepih zavetkih je bilo tu zlato, samo zlato in zlato več bankovcev. Vse to je bilo njegovo, saj mu je vse tujec sam volil. Utegnil ni, da bi štel denar — nego spravil je vse v širok robec — nekoliko zlata pa je vendar pustil v skrinjici, češ to bodo preiskovali in, če jim tudi tisočkrat povem, da je tujec to meni dal, vendar mi ne bodo verjeli.

»A — testament, kaj pa ta testament!«

S tem vprašanjem na ustih obstal je zdajci Miklavž sredi sobe. Premišljal pa ni dolgo, ampak zasvit v njegovih očeh je pričal, da se je odločil.

Vzel je s stola eno tujčevu suknjo in zavitek, v katerem je bila izročena mu oporoka, vtiknil v širok stranski žep. Nato je odnesel robec z denarjem tiho na drugo stran hiše, kjer je imel svojo sobo, in ga vtaknil v skrinjo. Vrnivši se, povezal je suknjo, v katero je bil vtaknil oni zavitek, s tenkim konopcem, potem sezul čevlje, vzel luč in šel tiho, kakor mu je bilo moč, pod streho. Vrat ni zaprl za sabo, ker se je bal, da bi preveč vreščale, in tako je storil tudi pri podstrešnih durih. Gori si ni mislil, da bi ga kdo čul, kajti vsi domači so spali pri tleh.

Danes pa mu je nekaj čudnega zvenelo po ušesih. Ta bolni gospod, pri katerega ležišču je že stala smrt, in pa njegovi težki kovčki, o katerih je bil izpregovoril prej Tomaž! Kdo je ta mož, od kod je, kdo ga pozna? Nihče, tukaj gotovo nihče, in tudi poštni ljudje ga niso poznali! Ko bo umrl, tukaj pri njem umrl, sedaj — ponoči, ko nihče ne ve o njem, o kovčkih njegovih, o njegovem bogastvu, katero vozi gotovo s seboj?

Mrzaj se stresel Topoliščaka, akoravno je bilo vlažno, gorko v sobi, in tudi južni veter, ki je pihljal skozi odprto okno, ni dajal nobenega hladu.

Čez nekoliko časa se je tujec prebudil; zahteval je mrzle vode, potem pa dolgo časa molče zrl v svojega varuha, ki mu je prigovarjal, naj poskuša zopet zaspati.

»Sedite bliže k meni,« šepetal je oni, »jaz ne morem glasneje govoriti.«

Krčmar je ubogal.

»Jaz mislim, da ste pošteni mož!« nadaljeval je bolnik in njegovo žareče oko se je s čudno silo uprlo v Miklavža, ki je mirno prebil ta pogled.

»Dajte mi oni mali zaboj, z železnim okovom!« velel je oni in segel po ključih, ki so ležali na mizici poleg vzglavja ter jih dal krčmarju.

»Odprite!«

Bolnik je segel sam v skrinjico in izvlekel neznan ovitek iz nje.

»Jaz ne vem, kaj bo z menoj! Pa to je moj testament. Hranite ga in, ko bi jaz umrl — morda še ne bom nocoj — pa tako čudno mi je — izročite ga takoj sodišču. To pa, kar je denarja v skrinjici — to je vse vaše, za vaš trud.«

Topoliščaku je kri silila v glavo; skrinjica je bila težka, sila težka in vedel ni, kaj bi odgovoril.

»Saj ne boste umrli,« dejal je naposled glasno.

Janko Kersnik: TESTAMENT

Bolnika je posilil zopet hud kašelj.

»Ali imate duhovnika blizu?«

»Eno uro daleč, ali naj pošljem ponj?«

Tujec je ležal nekoliko trenutkov molčeč in zrl srpo v zrak.

»Sedaj mi je zopet bolje! Jutri, jutri, če bo treba!« šepetal je potem.

Dolgo časa je bilo vse tiho v sobi, samo glas tujčeve ure, ki je ležala na mizici, in pa cvrčanje murnov zunaj na polju, katero je nosil lahek veter v sobo, zvenelo je Miklavžu na uho.

Čez nekoliko časa je bolnik vnovič mignil krčmarju, naj prisede bliže.

»Ali poznate vi Brnotove v Št. Gotardu!« vprašal je s srpim pogledom.

»Kaj bi ne? Saj smo si še malo v sorodu!« vzkliknil je Topoliščak.

»Ali nimajo tam male rejenke, šestnajst let stare?«

»Metko!« pristavil je oni.

»Imajo, Metko, ki so jo iz Trsta prinesli!«

»Seveda!«

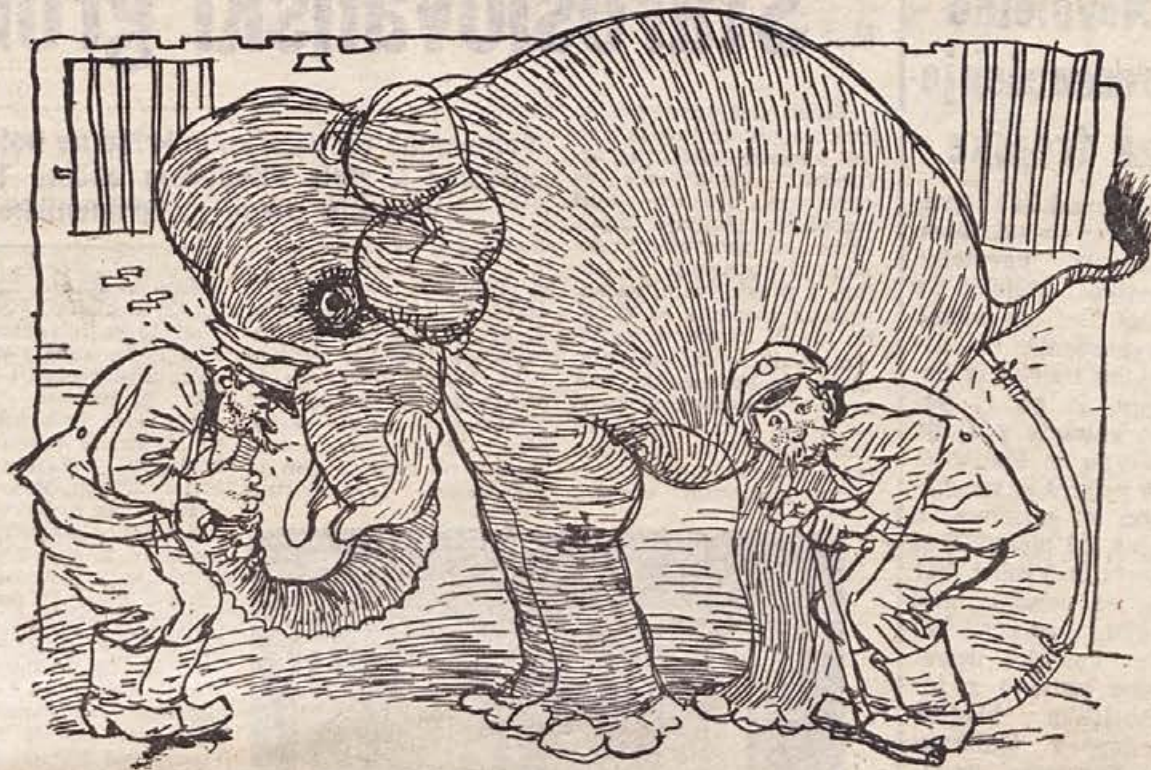
»Jaz sem njen oče!« je dejal tujec.

Miklavž ni vedel, kaj bi zinil, tako ga je vse iznenadilo.

»In testament?« vzklikne čez nekoliko trenutkov skoraj nehote.

»Ona je dedič moj. Jaz imam več posestev v Pri-

SLON

Direktor živalskega vrta je bil pravi karierist. Živali so bile zanj zgolj klini za napredovanje. Razen tega sploh ni upošteval glavne naloge svoje ustanove — vzgoje mladine. V njegovem živalskem vrtu je žirafa imela kratek vrat, jazbec je bil brez jazbine, pičci pa so peli nekam poredko in posiljeno. Teh pomanjkljivosti bi res ne smelo biti, zlasti ne zato, ker so živalski vrt pogosto obiskovale ekskurzije dijakov.

To je bil podeželski živalski vrt, ki mu je manjkalo polno glavnih živali in zveri, med njimi tudi slon. Skušali so ga nadomestiti s tem, da so gojili tri tisoč kuncev. Slednjič je prišel na vrsto tudi slon. Živalski vrt je namreč dobil sporočilo, da mu je odobren kredit za nakup slona. Delavci živalskega vrta so se strašno razveselili. Zato si lahko mislite, kako debelo so pogledali, ko so zvedeli, da je direktor vrta poslal v Varšavo pismo v katerem se je odpovedal kreditu.

»Jaz in ves moj kolektiv,« je pisal direktor, »smo istega mnenja, da bi namreč slon pomeni velikansko breme na plečih poljskih rudarjev in metalurgov. Iz principov varčevanja torej predlagamo, da bi v vašem pismu omenjenega slona nadomestimo z lasnim slonom. Mi namreč lahko izdelamo slona potrebne velikosti, ga napolnimo z zrakom in postavimo v živalski vrt. Lepo ozajšani se niti od blizu po ničemer ne bo razlikoval od pravega. Moram namreč pripomniti, da je slon malo gibljiva žival, ne skače, ne teka in se tudi ne prevrača. Na ograjo bomo nabili oglasno desko in povedali obiskovalcem, da je slon absolutno negiben. Prihranjeni denar bi se tako lahko uporabil za izdelavo novega reakcijskega letala ali pa za restavriranje kakega gradu. Prosim vas, ne pozabite, da je ta pobuda kot tudi izdelava načrta moja skromna pomoč splošnemu boju za napredek. Osta-

nem iskreno vaš...« (podpis).

Pismo je verjetno zašlo v roke kakemu brezvestnemu uradniku, ki je imel do svojih dolžnosti birokratski odnos, ni se poglobil v srčiko te zadeve, temveč je ubogal le direktive glede varčevanja in načrt gladko potrdil. Ko je direktor živalskega vrta prejel pozitiven odgovor, je takoj naročil izdelavo velikega gumijastega slona. Ko je bil narejen, ga je bilo treba napihovati.

To napihovanje, vsak z ene strani, sta morala opraviti dva čuvaja živalskega vrta. Da pa bi stvar s ponarejenim slonom ostala zavita v skrivnost, je bilo treba slona napihniti veni sami noči. Meščani so namreč že vedeli, da je na poti pravi slon in ga bodo seveda hoteli takoj videti. Razen tega se je mudilo tudi direktorju: če

komaj za spoznanje napel. Tako sploščen seveda še malo ni bil podoben pravemu slonu. Noč je rasla, človeški glasovi so utihnili, le iz živalskega vrta je odmevalo za-

»Vse kaže, da bova morala pihati do svita,« je rekel eden. »Le kaj bom rekel ženi, ko pridem domov? Saj mi sploh ne bo verjela, da sem vso noč napihoval slona.«

»Prav imaš,« mu je potrdil sotrpin. »Saj se le malokrat pripeti, da je treba napihovati slona. Viš, to je le zavoljo tega, ker je naš direktor zavil preveč na levo.«

Čez pol ure sta bila do kraja izčrpana. Slonovo telo je res raslo, toda bilo je še presneto daleč od pravega obsega.

»To pihanje je čedalje težje,« je dejal prvi.

»Dobro si povedal,« mu je odgovoril drugi. »Počivajva malo.«

Ko sta tako sedela, je eden opazil na zidu pipo za plin. Pa se mu je poblisnilo, da bi slona napihnila s plinom, namesto s svojo sapo. To je rekel tudi tovarišu.

Res sta poskusila. Pritisnila sta slona k pipi in kmalu sta bila neznansko vesela: sredi šupe je stal slon v vsej svoji naravni velikosti. Na svetu tak, kot živ!

»Imenitno!« je dejal tisti, ki je bil opazil pipo. »Zdaj jo lahko mahneva domov.« Zgodaj zjutraj so prenesli slona na posebno, nalašč zanj narejeno ploščad na osrednjem prostoru med opičjimi kletkami. Predenj so obesili tablo z napisom,

ki je vsakomur povedal, da je slon negiben kot stor.

Med prvimi, ki so ta dan obiskali živalski vrt, je bila skupina učencev domače šole, ki jih je spremljal učitelj. Izkoristil je priložnost, da svoj razred nazorno pouči. Ustavili so se pred slonom in učitelj je spregovoril:

»Slon je rastlinojeda žival. S svojo trobljo puli mlado drevje in obira listje.«

Učenci so z nastežaj odprtimi očmi občudovali slona. Upali so, da bo orjak pograbil kako drevesce, vendar se sploh ni zganil.

»...Slon je potomec izginulih mamutov. Zato še malo ni čudno, da je največja suhozemska žival...«

Najpridnejši učenci so si kajpak zapisovali podatke.

»...Samo kit je težji od slona, toda kit živi v morju.

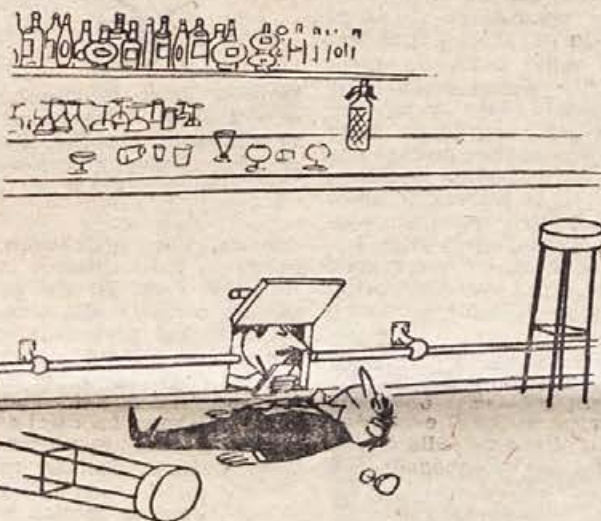
Mirne duše lahko rečemo, da je slon kralj pragozdov.«

V živalskem vrtu je zapihala sapa.

»Težina odraslega slona se giblje od 4 tisoč do 6 tisoč kilogramov.«

V tem trenutku se je slon opotekel, potem pa odplaval v zrak. Nekaj časa je visel nad zemljo, potem ga je zgrabil veter in odnesel v višavo. Na modrini neba se je začrtala njegova velikanska silhueta. Čez nekaj časa se je povzpел še višje in z zemlje je bilo videti le kroge razkrcenih nog, debel trebuh in konček troblje. Z vetrom je preletel ograjo in izginil za krošnjami dreves. Opice so debelo zijale za njim proti nebu.

Kasneje so slona našli v bližnjem botaničnem vrtu. Padel je bil na kaktus in eksplodiral.

— Imeli ste sedem viskijev, devet martinijev, šest konjakov in deset slivovk!

njegov načrt uspe, mu tudi nagrada ne bo ušla.

Čuvaja sta se zaprla v šupo in začela pihati. Po dveh urah utrudljivega napihovanja sta videla, da se je slon

vijanje šakala. Čuvaja sta za trenutek prenehala z delom, zraven pa seveda tiščala luknji, da bi iz slona ne ušel zrak. Bila sta stara možaka, nevajena takega opravila.

P. R. Lang:

NUJEN PRIMER

»Dobro jutro,« je dejal Müller in se zvil kot paragraf pred šefovo mizo. Šef je mirno prebral svojo pošto do konca, nato pa je dvignil oči.

»Kaj je? Menda vendar ne želite spet proste dne?«

»Uganili ste,« je dejal Müller pogumno, »prav zato sem prišel k vam. Jutri se namreč...«

»Trenutek!« ga je prekinil šef. »Ne govorite dalje! Sam bom skušal ugotoviti, kakšna nesreča je spet prizadela vašo družino. Morajo vašemu najmlajšemu sinku izrezati slepo črevo? Ne, ne, s tem ste prišli k meni že pred štirimi tedni. Vnetje mandeljnov vaše dvanajstletne hčerke? Počakajte, da pomislim! Ne, v vaši družini še ni bilo... Torej mandeljni? Ne? Oh, seveda, zdaj sem se spomnil, da je pustila vaša hčerka mandeljne v bolnišnici že pred dvema letoma. Prav dobro se spominjam, tedaj smo vas tako nujno potrebovali za bilanco, vi pa ste ravno tedaj imeli veliko opravka s hčerko. Kdo bi sicer še prišel v poštev? Svojo ženo, svojo taščo in svojega tasta kar pustite pri miru! Ti reveži so doslej najmanj tridesetkrat zboleli. Svojeja desetletnega Stefana, skrb vse družine, prosim, tudi pustite naposled pri miru! Ta nesrečni otrok je imel že vse otroške bolezn, razen tega pa je nekoč požrl žabo... Kolikor se spominjam, se je tisti dogodek z žabo natanko ujemal z nogometno tekmo proti Španiji... Pojdimo dalje! Vaša najstarejša? Ne verjamem. Po štirinajstih boleznih in sedemkratni menjavi šole ste jo vendar spravili v dom za vajence, kajne? To vas je stalo tedaj dva dni dela, ker ste se odločili za vajenski dom v drugem mestu in ste kot skrben oče seveda morali biti navzoči pri sprejemu...«

S tem sva menda izčrpala vso vašo družino, kajne? Zdaj pa sem res radoveden, s kakšno nesrečo v svoji družini prihajate spet k meni, vi izmučeni družinski oče! No, povejte, zdaj sem pa res že radoveden!«

»Krivico mi delate,« je dejal Müller lahko užaljeno. »Tokrat ne gre za noben izgovor, tokrat je resnica: jutri se bom oženil...«

Novoletno presenečenje za trojčke

V ponedeljek opoldne smo ob zaključku redakcije noveletne številke prejeli še paket — noveletno presenečenje za do-lerske trojčke iz Se-gonja, ki ga je po-slal kolektiv podjetja »ZARJA« iz Maribora.

V paketu je več fla-neit, 3 garniture, 3 jorice, 12 hlačk, 23 m flanel in 3 robci, kar vse je vredno nad 30.000 dinarjev. De-lovni kolektiv trgov-skega podjetja z in-dustrijskim blagom »Zarja« v Mariboru želi Korenetovi druž-i ni vso srečo v letu 1965, z nepričakovanim darilom pa je po-skrbel za pravo pre-senečenje v skromni družini.

V imenu naših ljub-ljenčkov: Iskrena hvala za naklonje-nost in pomoč!

ZA VSO DRUŽINO
ZANJO: moda, film
ZANI: vohunsko
zgodbje
ZA VSE: roman,
humor, uganke

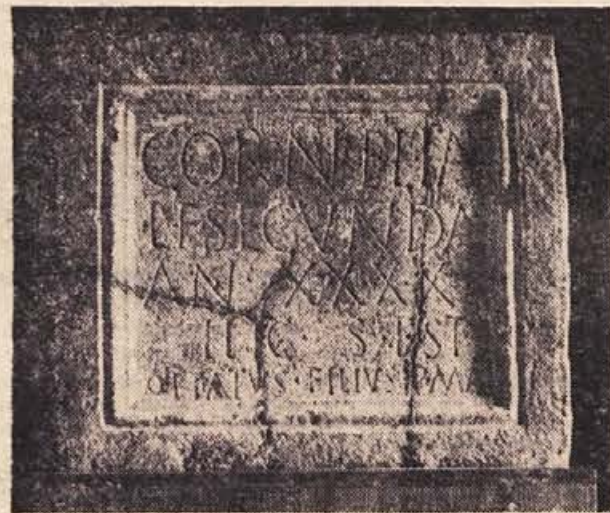
V VSAKO DRUŽINO

to
va
ris

Staroslovanski grobovi v Trebnjem

Pomembno arheološko odkritje na Dolenjskem — Pobudo za izko-pavanje je dala Skupščina občine Trebnje, sredstva pa je dal na voljo Zavod za spomeniško varstvo iz Ljubljane

Teden dni pred prazni-kom republike smo zaklju-čili letošnje poizkusno ar-heološko izkopavanje na obsežnem prostoru med trebanjsko cerkvijo, župni-ščem in prosvetnim do-mom. Izkopavanje je tra-jalo s prekinitvami zaradi slabega vremena od 21. X. do 21. XI. Sredstva za iz-kopavanje je dal na voljo Zavod za spomeniško var-stvo v Ljubljani, delo pa so vodili arheologi Janez Puš, Peter Petru in podpi-sani. Prostor med cerkvi-jo in prosvetnim domom

Nagrobnik Rimljanke Kornelije Sekunde, ki je bil najden na Pristavi pri Trebnjem

ni bil slučajno, temveč na-menoma izbran za razisko-vanje, kajti občinska skup-ščina Trebnje namerava ta lepi in obsejni prostor v središču Trebnjega v prihodnjih letih urediti kot park, zato je bila naša želja, da ta prostor še prej arheološko raziščemo. Iz-kušnja nas uči, da hrani trebanjska zemlja obilo dokazov o življenju minu-lih obdobjih. Preden prei-demo na opis letošnjega izkopavanja, je morda prav, da si najprej ogleda-mo, kako je izgledalo

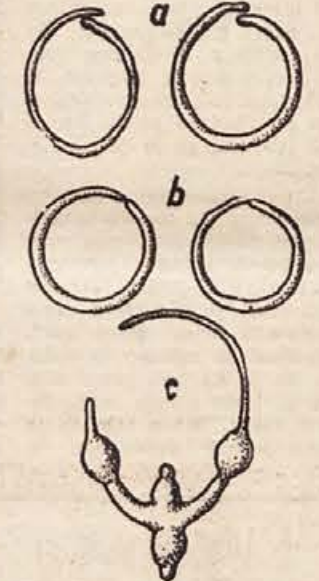
Trebnje v rimskem času

Znano je, da je bilo Trebnje v antiki zelo po-membno mesto, ki so mu Rimljani nadeli ime Prae-torium Latobiorum, pač zato, da bi tudi v imenu kraja poudarili, da je tu-kaj prebivalo takrat kelt-sko plemo Latobikov. Za mestom Neviodunum (Dr-novo pri Krškem) in raznovrstne rimske izko-panine, ki so jih v zadnjih sto letih našli na področju od Stefana do Nemške va-si, posebej pa še v samem Trebnjem, dokazujejo, da je tukaj bila važna postojanka ob veliki državni ce-sli, ki je peljala iz Emone (Ljubljana) v Siscijo (Si-sak). Ta cesta, predhodni-

z napisov znano, da je bila v Trebnjem poleg civilne naselbine tudi močna poli-cijska postaja, ki je skr-bela za red in varen pro-met na cestah, obenem pa opravljala tudi vse posle na meji med provinco Pa-

ca današnje avtomobil-ske ceste, je bila prva cesta, ki je bila zgrajena na Do-lenjskem že v 1. stoletju n. št. Hkrati pa se je iz Trebnjega odcepila še stranska cesta po dolini Mirne, ki je ta kraj vezala s kraji ob Savi. S tem je Praetorium Latobiorum

nonijo in Italijo, ki je po-tekala v bližini. Tudi gro-bovi, ki so bili izkopani v Trebnjem, kažejo na pre-cejšnje blagostanje takrat-nih prebivalcev. Razen vseh tistih predmetov, ki so shranjeni v muzejih v Ljubljani, v Novem mestu in na Dunaju, je še danes v Trebnjem in bližnji oko-lici nekaj kamnitih spo-mnikov, ki opozarjajo na nekdanjo prisotnost Rim-ljanov. Tako je pred tre-banjskim gradom vzdign že hudo oškrljen kamniti lev, ki je nekoč tvoril vrhni zaključek bogatega rimskega nagrobnika. Prav tega leva omenja že Val-vasor pred 300 leti v svoji »Slavi vojvodine Kranj-ske« in ga ima celo nari-sanega. V veži trebanjske cerkve je vzdign pokrož-no oblikovan kamniti re-lief s tremi poprsji. To je del rimskega nagrobnika, ki je krasil družinsko grobnico očeta, matere in hčerke. Na vogalu neke hiše je vkopan okrogel ste-bričast kamen. To je osta-nek nekdanjega rimskega milnika, ki je nekoč stal ob veliki cesti. Na njem je bil vklesan napis, ki je povedal, kdaj je bil po-stavljen, kam pelje cesta in koliko tisoč korakov je še do naslednje postaje. Žal so ta milnik že zdav-naj okrnili, napis obklesali in sedaj služi le še kot odbičaj pri hišnem vogalu. Nekdanji občestni prija-telj in tolažnik popotnih

Bronast nakit iz slovan-skih grobov v Trebnjem: a) obsenčna obročka, b) prstana, c) uhan z grozda-stim privescem

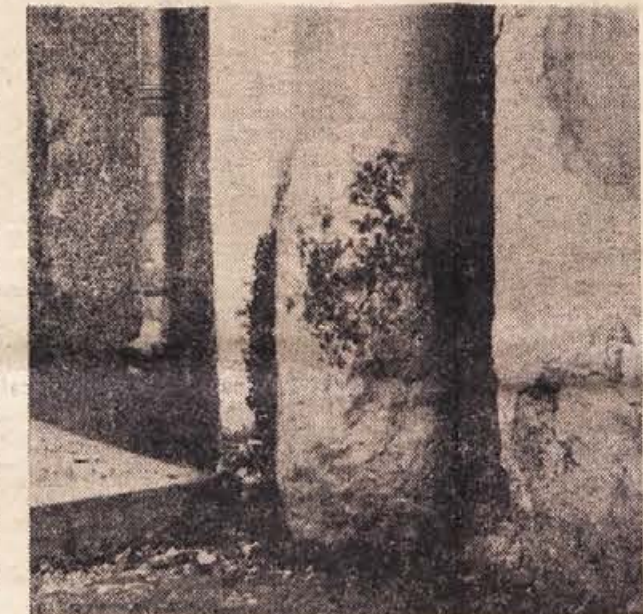
domom smo pričakovali, da bomo našli ostanke iz rimskega časa. In res so se naša pričakovanja ures-ničila že kar prvi dan iz-kopavanja. Našli smo namreč dobro ohranjen in lepo zidan večji odvodni kanal. Njegovo dno je tla-kovano s širokimi plošča-timi opekami, obzidan in obokan pa je s kamnitim zidom. Kanal je speljan k bližnji Temenici in je od-vajal odpadne vode iz več-je rimske zgradbe, ki je stala neke zahodno od da-nanje cerkve.

Slovanske najdbe

Izkopavanje v nasled-njih dnevih pa nam je pri-pravilo nadvse pomembno presenečenje. V neposred-ni bližini rimskega kanala smo našli skeletne grobo-ve. Ker prvi, niti drugi okostnjak ni imel nobenih pridatkov v grobu, prvi hip nismo vedeli, iz kate-rega časa so ti grobovi. Z vsakim dnem izkopava-nja pa se je večalo število skeletnih grobov. Skupno smo jih letos odkrili de-set. Štirje med njimi so imeli drobne bronzaste pri-datke (prstani, uhani, obe-ski) po katerih smo ugotovi-li, da imamo pred seboj grobove starih Slova-

nov! Odkrili smo torej staroslovensko grobišče v Trebnjem. Ta najdba je toliko bolj dragocena in pomembna, ker doslej na Dolenjskem skoraj ni bilo znanih staroslovanskih najdb. Večina okostnjakov je položena v smeri vzhod-zahod, tako da leži glava na zahodu, z obra-zom pa je mrlič obrnjen proti vzhodu. V tej legi so stari Slovani običajno pokopavali svoje mrlice. Le-žijo iztegnjeno na hrbtu, z rokami prekrizanimi na trebuhu, ali pa z iztegnje-nimi ob telesu — način pokopavanja, kakršnega poznamo še danes. Dom-nevamo, da na trebanjskem grobišču svojih mrtvih niso pokopavali v krstah, ker nismo našli ostanke lesa, temveč so jih preprosto položili na dno izkopane jame.

Najdba slovanskih gro-bov v Trebnjem je potrdila nekatere domneve, obe-nem pa tudi odprla vrsto vprašanj, na katera bo treba še odgovoriti. Pred-vsem je potrdila mnenje, da so se Slovani ob priho-du v naše kraje naselili povsod, kjer so še našli ostanke prejšnjih nase-lin, čeprav jih je viharini čas preseljevanja narodov že hudo opustošil. Take

Vrhnji del nagrobnika, na katerem je upodobljena rimska družina. Kamen je vzdign v trebanjski cerkvi

predslovanske naselbine so priseljeni Starosloven-ki imenovali: Groblje, Gra-dišče, Gomila, Ajdovec in podobno. V to vrsto imen moramo šteti tudi značil-ni krajevni imeni istega iz-voza: Trebnje in Trebelno, kajti oba kraja sta bila že pred prihodom Slovanov obljubena tako v rim-skem, kakor tudi v prazgo-dovinskem času. Druga važna ugotovitev pa je, da najdemo staroslovanske grobove največkrat okrog ali vsaj blizu starih cerk-va (morda bolje rečeno: stare cerkve so navadno blizu še starejših slovan-skih grobov) kot na pri-mer: v Črnomlju, na Mu-ljavi, na blejskem otoku, v Ljubljani itd. Tako tudi v Trebnjem. Znano je, da je trebanjska župnija ena izmed prafar na Dolenj-skem, ki se omenja v listi-nah že v 12. stoletju. Vse te ugotovitve in odkritja

Takole so stari Slovani pokopavali svoje mrtve v Trebnjem. Pokojnika so položili brez krste na dno izkopane jame

nam zastavljajo nova vprašanja, ki terjajo odgo-vor predvsem o času, ko nimamo pisanih virov (na-selitev Slovencev, pokri-stjanjevanje), da bomo la-že razumeli zgodovinske dogodke visokega sredn-jevega, o katerih nam še poročajo pasni doku-menti.

Prihodnje leto: nadaljnja načrtna raziskovanja

Na podlagi zelo skrom-nih pridatkov v trebanj-

Zaradi izredne važnosti najdb bomo raziskova-nje prihodnje leto si-stematično nadaljevali ob skupnih naporih Za-vođa za spomeniško varstvo, Dolenjskega muzeja in skupščine občine Trebnje, ki je že ob letošnjih delih pokazala razveselju-jo zanimanje in polno ra-zumevanje.

TONE KNEZ

Čestitke iz Prilepa

Fantje, ki služijo vojaški rok v Prilepu, želijo v novem letu 1965 veliko sreče, zdrav-ja in zadovoljstva vsem do-mačim, sorodnikom in pri-jateljem v domačih krajih. An-ton Cajnar iz Krasinca, Bran-ko Jurjevčič iz Zemlja, Franc Korelec iz Gornje vasi, Anton Smole iz Praprotnice in Franc Grandovec iz Vel. Li-povca.

Bralcem Dolenjskega lista

Vsem bralcem našega do-mačega lista, mladini, poseb-no pa domačim, voščijo vse najlepše v letu 1965 naši fan-tje, ki so pri vojakih v Sla-vonskem Brodu: Marjan Bar-le iz Gor. Kamenja, Stane Fabjan iz Dol. Kamenja, Mi-lan Jakša z Vinjega vrha in Jože Rešetič iz Tomažje vasi.

Iz Aleksinca voščimo

Domačim, prijateljem in kolektivom na Dolenjskem želimo mnogo sreče v letu 1965 vojaki Zvone Bregar iz Sentjanža, Mirko Simončič iz Smarčne, Janez Hlade iz Mokronoga, Jože Tomažič iz Malkovca in Ljude Pavlin s Primskovega, ki služimo vo-jaski rok v Aleksincu.

Voščilo iz Prilepa

Srečno, veselo in uspehov polno novo leto 1965 želi vsem delovnim ljudem, po-sebno pa svojim domačim, vojak Drago Merčnik, ki slu-ži vojaški rok v Prilepu.

Čestitka belokranjskih fantov

Vsem bralcem Dolenjskega lista ter znanec in sorodni-kom želijo srečno novo leto 1965 fantje, ki služijo voja-ski rok v Sisku: Alojz Kle-pec iz Krasinca, Martin Ka-pušin iz Metlike in Bogomir Spahić iz Podklanca pri Vi-nici.

Berite in razširjajte Dolenjski list!

SE VEC USPEHOV PRI DELU IN KAR NAJVEČ SRECE
TER OSEBNEGA ZADOLJSTVA VOŠCI VSEM DELOV-
NIM LJUDEM V NOVEM LETU

KOLEKTIV

LEKARNE NOVO MESTO

SMEH STOLETIJ

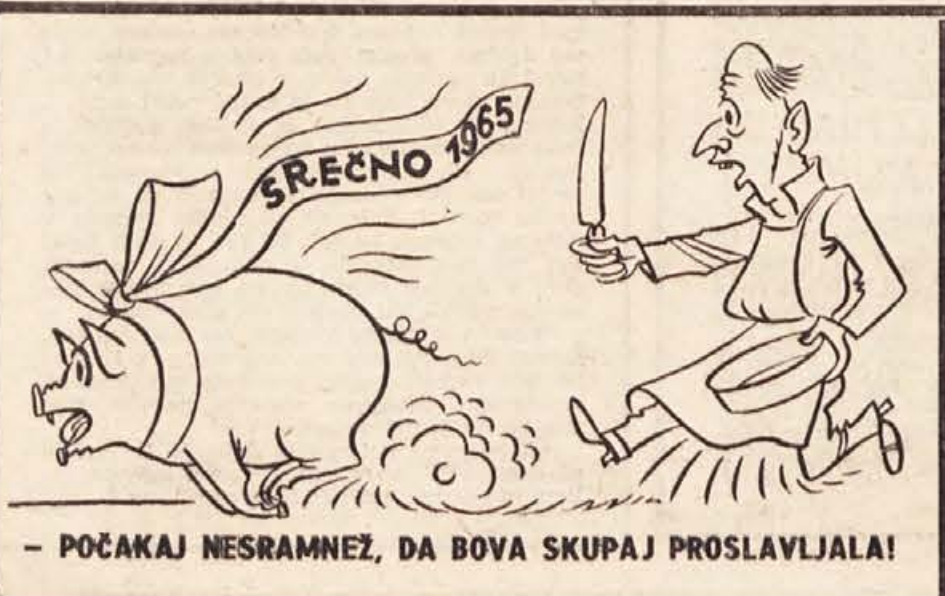
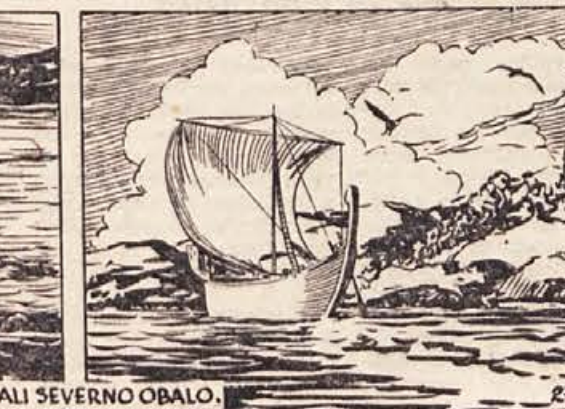
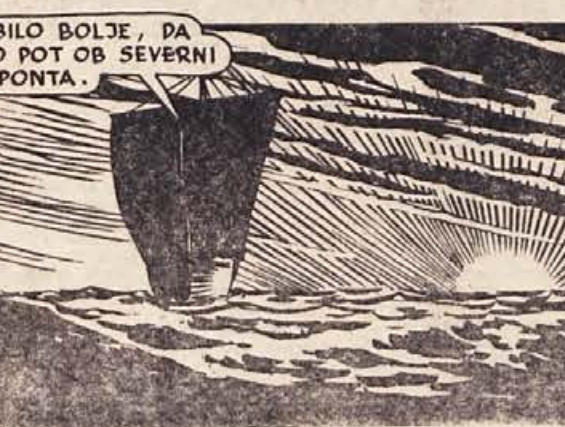
Epirski kralj Pir je bil sredi velikih priprav za vojno proti Rimljanom. Činea, njegov prijatelj in svetovalec, ga je vprašal, kakšne koristi si obeta od te vojne.

»Upam,« se je zamislil Pir, »da bom osvojil Italijo.«
»In kaj potem?«
»Nato bomo osvojili se Kartagino in Afriko.«
»In kaj bomo storili, ko bodo vse te dežele pod našo oblastjo?«
»Potem bomo šli nad Makedonijo in druge dežele.«
»In ko bomo osvojili ves svet?«
»Potem bomo srečno živeli in med zasluženim počit-kom veselo kramljali s prijatelji.«
»Toda, kralj,« je glasno pomislil Činea, »ali ne bi mogli začeti kar s tem, kar ti hraniš za konec?«

Grška kultura se je širila naglo in povsod. Zlasti Alek-sandrija, mesto, ki je nastalo na pobudo Aleksandra velike-ga, je postala pomemben kulturni center. V njej je poleg drugih učenjakov deloval tudi slavni matematik Evklid. Njegovi zakoni in dognanja so še danes osnova geometrije. Tistim, ki so bili vso mladost spri z matematiko, naj bo v tolažbo, da je sam Platonel prosil Evklida, naj ga uvede v matematiko, toda po lažji poti. Veliki matematik pa mu je dejal:
»K matematiki ne vodi nobena kraljevska pot.«

Grški pesnik Teokrit je na neki gostiji opazoval člove-ka, ki je ves čas molčal. Proti koncu prireditve, ko je bilo že vse iz tira, se mu približa in reče:
»Dragi prijatelj, če molčiš zato, ker si neumen, ravnaš pametno. Če pa si pameten in zato misliš, ravnaš še bolj pametno.«

Saša Dobrila:

Letos odkriti rimski odvodni kanal, ki je bil speljan v Temenico. Tik poleg njega se že pričena staroslo-vansko grobišče

Z BIZELJSKEGA

Na Bizeljskem so bili v soboto trije uspešni občni zbori. Sestali so se člani Zveze vojaških invalidov, člani Združenja rezervnih oficirjev in člani Zveze borcev NOV. Poročilo za obdobje v zadnjem letu je bilo ugodno in je še posebej poudarjalo izredno skrb za borce NOV in reševanje njihovih problemov.

Vse družbene organizacije in društva na Bizeljskem pripravljajo program za Silvestrov večer. V satirični kroniki bodo »obrali« vsakogar, ki je med letom delal prevelike napake. Izvzeta ne bo nobena organizacija in tudi posamezniki bodo slišali zbadljivke na svoj račun. Seveda pa ne bo smel tega nihče zameriti. Novoletna zabava bo v prosvetnem domu, ki ga bodo za to priložnost dobro ogreli in lepo okrasili.

Zbor volivcev v Dobovi preložen

V Dobovi je bil v nedeljo napovedan zbor volivcev, vendar ni bilo zadostne udeležbe. Menijo, da ljudje niso prišli zaradi slabega vremena. Ves dan je namreč snežilo. Na krajevnem uradu smo se pozanimali, kako je bilo z obveščanjem, pa so nam zatrli, da je bilo to v redu. Zbor volivcev je preložen na januar.

Ob kopici problemov, s katerimi se Dobovčani vsak dan srečujejo in jih želijo tudi

LJUDJE – SAMI KOVAČI SVOJE SREČE

Ni je bilo sile, ki bi lahko prekinila izraze simpatij do tovariša Tita

Tovariš Jože Bogovič, ki je na osmem kongresu zastopal komuniste iz brežiške in sevniske občine, je seznanil s svojimi vtisi člane obeh občinskih komitejev. Najprej je podal nekaj splošnih misli o kongresnem Beogradu, nato pa je na kratko označil vsebino referatov tovariša Tita, Edvarda Kardelja, Aleksandra Rankovića in Veljka Vlahovića. Iz njegovega pripovedovanja povzemamo nekaj misli: »Kongres je bil za slehernega delegata veliko doživetje. To še posebej velja za tiste, ki so bili na njem prisotni prvič. Gostoljubni Beo-

grad, ki nas je sprejel, je imel tokrat edinstveno podobo in vsa njegova praznična dekoracija je simbolizirala pripadnost marksizmu.

Nepozaben je bil tudi začetek. Kongres je imel sicer izrazito delovni značaj, vendar ob prihodu tovariša Tita ni bilo mogoče obrzdati silnih simpatij do njega. Vzdušje je bilo tako toplo in pri srčno, da ga je težko popisati.

BREŽIŠKE VESTI

Izredno ganljivo je bilo srečanje predsednika Tita s pionirji. Dvorana je tedaj vzvalovila in ni je bilo sile, ki bi lahko prekinila ta spontani aplavz.

Delegati so z izredno pozornostjo sledili pozdravnim nagovorom tujih delegatov. Naj-

prej je imel besedo sovjetski delegat, ki je poklonil ZKJ simbolično darilo – sputnika. Vsi nagovori tujih delegatov na kongresu so izveneli v duhu prisrčnosti. Največji aplavz pa je bil namenjen predstavnikom partij, ki se še borijo za pravice svojih ljudstev. To so bili predvsem predstavniki Azije in Afrike.

Za osmi kongres ZKJ je značilno, da je približal problematiko ljudem, gradil je na praksi in je bil po svoji vsebini izredno aktualen. Tovariš Tito je še prav posebej poudaril, da je kritičnost osnova za delo komunistov, da se nikoli ne smejo prepustiti samozadovoljstvu. Kongres je dal težišče problemom samoupravljanja in njegove materialne osnove. Kljub temu da so bila njegova izhodišča zelo kritična, je bil vseskozi prežet z velikim optimizmom v naše ljudi, ki naj še odločneje postanejo kovači svoje sreče.

Ena izmed novoletnih čestitk – izdelek pionirjev oddreda »Avgust Kržišnik« v Brežicah

600 novoletnih čestitk so naredili

Pionirji iz Oddreda »Avgusta Kržišnika« na osnovni šoli II v Brežicah se pridno pripravljajo na novoletno željo. Pod vodstvom učiteljice Marije Zorko in Emilije Držanič ima polne roke dela lutkovni krožek, ki pripravlja igrice »Pri Ježonovi« in »Dedek Mrz prihaja«. Lutke so izdelali učenci višjih razredov pri tehničnem pouku, lutkovna predstava za predšolske otroke pa bo v Gasilskem domu v Sentenartu pri Brežicah. Fotokrožek ne zaostaja za lutkarji: pod vodstvom Majde Spindler in Oskarja Gerjeviča se pridno udeležuje, v njem pa sodelujejo učenci od 4. razreda dalje. Delajo lepe novoletne čestitke za domača podjetja in stariše šolskih otrok. Naročenih imajo kar 600; izkupiček ne bo majhen, saj bodo ustvarili 20.000 dinarjev čistega dohodka.

Do volitev za Socialistično zvezo ne bo počitka

Naš prednovoletni pomenek s tovarišico Elko Grilc, predsednico Občinskega odbora SZDL v Sevnici

Bralcem predstavljamo danes novo predsednico občinskega odbora SZDL v Sevnici. Elko Grilc, ki so ji zaupali to funkcijo na seji plenarna 30. oktobra. Prejšnji predsednik tov. Dušan Brelih je odšel na drugo službeno mesto in je zdaj sodnik občinskega sodišča v Sevnici.

Tovarišica Grilcova je prevzela dolžnosti predsednice takoj po izvolitvi, vendar je bila še ves november zaposlena na dotedanjem delovnem mestu kot šef ekspoziture službe družbenega knjigovodstva. Na vprašanje, če je pred izvolitvijo že imela kako funkcijo pri Socialistični zvezi, je odgovorila, da je bila od leta 1962 predsednica nadzornega odbora občinskega odbora SZDL.

»S kakšnimi nalogami se boste morali najprej spoprijeti?«

»Med najpomembnejšimi dolžnostmi so prav gotovo priprave na volitve. Socialistična zveza bo morala biti pobudnik in organizator predvolilne aktivnosti, hkrati pa tudi usklajevalec programov ostalih organizacij in društev. Zbore volivcev, ki so tekli ta mesec, smo izkoristili že za prvo evidentiranje kandidatov. Zbiranje predlogov za kandidate v predstavniki or-

gane bomo v naši občini zaključili 30. januarja 1965.«

»Kaj pa imajo na dnevnem redu zbori volivcev?«

»Obravnavali bodo ustanavljanje krajevnih skupnosti in pretehtali delo občinske skupščine od njene izvolitve dalje. Politični aktivji je razpravljati o analizi dela skupščine v preteklem obdobju 18. decembra. Ob tej priložnosti smo se pogovorili tudi o nalogah družbeno političnih organizacij pri ključevanju v predvolilno dejavnost in načelih kadrovske politike. V delovnih organizacijah je prevzel skrb za predvolilne priprave občinski sindikalni svet. Pripravljen ima svoj program, ki smo ga skupaj pretresli. S predsedniki občinskih zvez in društev bo te dni še poseben sestanek. Na njem bomo natančno določili, kakšne so predvolilne naloge organizacij, ki jih zastopajo.«

»Čaka vas torej precej dela. Boste ob vseh teh nalogah kos tudi svojim poslanskim dolžnostim?«

»Brez truda ne bo šlo. Nekateri menijo, da se bom kot predsednica obč. odbora SZDL celo laže kjučila v de-

republicke skupščine. Politične in gospodarske probleme v občini bom res boljše spoznala, vendar pa bom prav v obdobju do volitev zelo obremenjena s sodelovanjem v konkretnih akcijah. Razen tega imam kot mati treh otrok še obveznosti v družini, kar prav tako zahteva precej časa.«

»Ste se s problemi krajevnih organizacij SZDL že seznanili?«

»Samo toliko, kolikor sem utegnila pregledati zapisnike krajevnih konferenc. Ob obiskih podružnic in krajevnih odborov se bom sčasoma tudi podrobneje spoznala z njihovim delom.«

Svetovni popotnik v Krmelju

Naš znani svetovni potnik Tavčar je imel pred dnevi v Krmelju predavanje: Moj rodni dom. Ob barvnih diapozitivih je predavatelj prikazal z gorensko glasbo vso naravno lepoto, običaje in zavestnost rodne Gorenjske. V nabito polni dvorani so poslušalci ob koncu navdušeno ploskali in si želeli še več takih predavanj. B.D.

Elka Grilc je ta mesec prevzela dolžnosti predsednice Občinskega odbora SZDL v Sevnici

Tudi na Blanci občni zbor RK

Istega dne kot v Boštanju je bil občni zbor RK tudi na Blanci. Udeležba je bila zadovoljiva. Ker je v RK vključenih 60 članov, so menili, da bo potrebno povečati njihovo število. Tudi tu imajo v delovnem programu zdravstvena predavanja in tečaj za nego bolnika.

Gostovanje ansambla iz Boštanja v Loko

Pod naslovom Veselo polno je bilo v nedeljo, 20. decembra, v Prosvetnem domu gostovanje boštanskega ansambla. Na sporedu so bili krajši prizori šaljive vsebine ter pevski nastopi oktetu mladit. Z dobrim programom so bili poslušalci zelo zadovoljni. Zal nekateri niso imeli zaupanja v dobro izvedbo Boštančanov. Objubili pa so, da bodo prihodnjič bolj napolnili dvorano, ko bodo prišli v Loko.

Letna konferenca RK v Boštanju

V nedeljo, 20. decembra, se je konference RK udeležilo precej ljudi. RK je zastopal tajnik tov. Mešiček. Poročila so bila izčrpana in so nakazala več problemov za razpravo, ki je bila prav živahna. Predlagali so, naj se šolska kuhinja poveže z odborom RK. Odbor je razdelil tudi 7 tisočakov med bolehe na TBC in med tiste, ki potrebujejo socialno podporo. Razdelili bodo še oblačila, ki so jih dobili od občinskega odbora. Ker je stari odbor vestno delal, je bil ponovno izvoljen. Članstvo se je precej povečalo, zdaj je

Zvezni poslanec Zvone Dragan na seji občinske skupščine

Na seji občinske skupščine Sevnice, ki je bila 23. decembra, je bil tudi zvezni poslanec politično-organizacijskega zbora Zvone Dragan. V razpravi je med drugim poudaril, da je analiza o dvoletnem delu Obč. soliden temelj za razpravo o volitvi. Iz analize je razvidno, da je delo bilo v preteklih dveh letih aktivno, plodno in živo. Analiza pa seveda še ni popolna, ker jo bodo v razpravi prav gotovo dopolnili volitvi, delovne organizacije in samoupravni organi. Šele na tej osnovi bodo lahko določili strukturo nove skupščine in izdelali kriterije za nove odbornike. Govoril je še o bistvenih

novostih v novem volivnem sistemu, ki teži za popolno demokratizacijo v vseh obdobjih od evidentiranja pa do volitev. Dotaknil se je še oblik in metod dela skupščin in rekel, da bo zvezni zbor o tej problematiki razpravljati že januarja prihodnjega leta. Kot eno med osnovnih slabosti je navedel preobirne dneve redne seje, ki prisotne tako utrujajo, da niso več kos spremljati dela. Prisotni so toplo pozdravili tov. Dragana in njegov prispevek na seji.

Ko so razpravljali o nalogah v zvezi z volitvami, so nekateri odborniki poudarili, da je zanimanje za volitve veliko, da pa so nekateri zbori volivcev slabo obiskani, ker Obč. ni poskrbela za zadostno obveščevanje volivcev, pa tudi čas in dnevi niso povsod prilagojeni krajevnim prilikam. Živahna razprava se je razvila pred sprejemom odloka o določitvi prve akonacije na dohodek iz kmetijstva in prispevka zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev za prvo tromesečje prihodnjega leta. Predlog, da bodo v prihodnje kmetje iz hribovitih področij v celoti oproščeni davčnin, so nekateri kritizirali in menili, da to ni najboljša rešitev. Izražali so bojazn, da bi se s tem ukrepom obogatili položaji teh kmetov. Končno je prevladalo mnenje, da je zaradi odhoda s teh predelov v delavske vrste tak ukrep nujen, saj družba ne nasprotuje izboljšanja ekonomskega položaja delovnih ljudi, če si ga izboljšajo s pridnostjo in povečanim trdnim presežkom. Še naprej pa bodo plačevali prispevke za zdravstveno zavarovanje. Posebna komisija bo na terenu opravila pomanjkajljive štude davčnin.

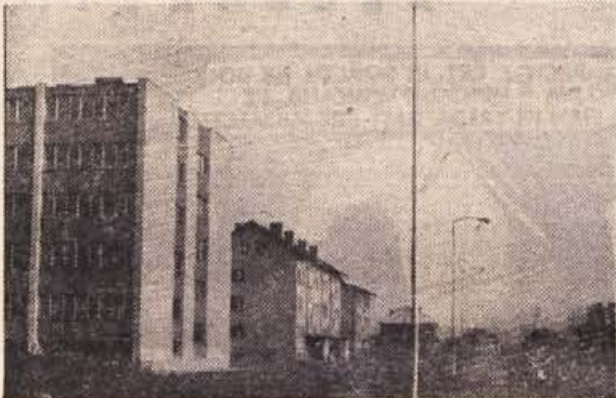
SEVNIŠKI VESTNIK

kredit kovinski delavnici iz sklada negospodarskih investicij. Nihče ne dvomi, da podjetje ni upravičeno do sredstev, vendar ni njih črna iz drugih virov. Predšolske ustanove v Sevnici so v kritičnem stanju, zato so sklenili, da se sredstva iz tega sklada nemudoma uporabijo v ta namen.

Najostrejša razprava je bila ob predlogu izdaje garancije KZ Krmelj, ki je zaradi obrata »Mesnice« v težkem finančnem položaju. Odborniki so hoteli jasen odgovor na vprašanje, kdo je krivec za take tvegane investicije. Krivca je sedaj težko najti, zato bo treba v bodoče bolj paziti ob dajanju investicij. Na obljubo predstavnikov KZ Krmelj, da bo do konca leta finančno stanje urejeno, je bila garancija izglasovana.

Skupščina je med drugim sprejela še odlok o nagradah vajencev, o novoletnih nagradah državnih uslužbencev, prosvetnih delavcev in uslužbencev občinskega sodišča in soglasja s ustanovitvijo obrtnega centra v Sevnici in 45-urnem delovnem tednu v konfekciji luscas.

Br. D.

PODOBA NOVIH BREŽIC VZDOLŽ CESTE 21. MAJA: ZGRADBA NA LEVI JE 24-STANOVANJSKI BLOK, KI GA JE ZGRADILA VOJNA POSTA ZAGREB. DRUŽINE PRIPADNIKOV JLA SO SE VSELILE VANJ ZA PRAZNIK REPUBLIKE

Novo v Brežicah

Danes ob 15. uri bo v brežiškem kinu srednja predstava za otroke. Cena je znižana in vstopnica velja za posameznega obiskovalca le 50 dinarjev. Na sporedu je pisan program sovjetskih barvnih filmov: »V nekem kraljevstvu«, »Carobna vojvodka«, »Trije medveda« in »Novoletno potovanje«. Za mladino – in posebej še za otroke – je to izredna priložnost, ker pravilne filme le redkokdaj predvajajo na platnih naših kinodvoran. Novoletno veselje bo zato toliko večje.

Radio Brežice bo nočej prednael sedmo predavanje »Sole za starše«, ki si je pridobila med poslušalci velike simpatije. Profesor Vlado Čurin bo govoril o puberteti in njenem pomeni za človeka.

POPRAVEK

Popravljamo napako, ki je nastala po krivdi našega poročevalca v sestavku »Odmene pretepa v gostilni na Gričku, objavljenem v 48. številki Dolenjskega lista. V članku smo med drugim zapisali, da je v pretepu obložen gostilničar z aluminijem vratom in levo roko. Besedica »sne« je bila tu odveč, kar je imel gostilničar stisnjen le v vrat leve roke. – V zadnji se je oboje pritožilo na Vrhovno sodišče.

Novice iz Boštanja

Za volilno enoto Boštanj-Vrh-Apenik je bil v nedeljo, 20. decembra, sklican občni zbor. Po poročilu odbornika občinske skupščine tovariša Možica je bilo za izpraznjeno mesto občinskega odbornika na spomladanskih volitvah predlaganih pet kandidatov: Alojz Zagoršek, Bojan Novšak, Alojz Lipar, Adam Mitel in Alojz Zalašček. Volitvi so zatem sprejeli sklep o ustanovitvi krajevnih skupnosti in izvolili 9-člansko komisijo za sestavo statuta.

Takoj po zboru volivcev pa je bila letna konferenca Rdečega križa. Ta organizacija zelo živahno dela, kar se kaže tudi v nenehnem porastu članstva. Pri volitvah v novi odbor se rotacije niso poslužili, ker je stari odbor prav dobro delal in so bili z njim vsi zadovoljni.

Mladinska organizacija iz Boštanja je ta dan gostovala z zabavnim in pevskim programom v Loko, namravajo pa obiskati tudi Vrhovno in Dobovo. F. D.

Ugodna ocena konferenc KO SZDL v kočevski občini

Konference krajevnih organizacij SZDL v kočevski občini lahko ocenjujemo kot uspele, saj so na njih obravnavali vse tiste aktualne probleme na posameznih področjih, ki so občane najbolj zanimali. Pri tem velja poudariti, da je le malo vprašanih občanov, postavljanih na konferencah, ostalo nerešenih, saj so jim skušali dati zadovoljive odgovore takoj na konferencah.

predstavniki občine, kmetijskih organizacij ali pa poslanci, ki so se udeleževali konferenc. Konference so bile od konca oktobra do 13. decembra. V tem času sta bili ustanovljeni še dve krajevni organizaciji: v Polomu in Dolgi vasi, tako da je sedaj v občini 17 organizacij SZDL. Občani so veliko pogostejše segali v razpravo kakor prejšnja leta in s tem dokazali veliko zanimanje

za reševanje perečih vprašanj na območju posamezne organizacije. V večini primerov so obravnavali vlogo in krepitev

KOČEVSKÉ NOVICE

SZDL, pridovanje avtoritete organizacije pri reševanju vseh družbeno političnih problemov; precej so govorili o izbiri novih vodstev krajevnih organizacij, saj je prav od dobrega vodstva odvisno nadaljnje delo organizacije. Ocenili so dosedanje delo KO in poudarili željo po tesnejših stikih predstavnikov v občinski in drugih skupščinah z volivci. Precej so govorili tudi o problemih družbenih služb (šolstvo, zdravstvo oz. zobozdravstvo), o kooperaciji v kmetijstvu in gozdarstvu. Pri kooperaciji so poudarili, da je treba poiskati take oblike sodelovanja, ki bodo koristne tako za kmetijsko organizacijo kakor za kmeta.

Na konferenci v Kočevju so obravnavali predvsem družbene službe in gradnjo nove šole. Po tolikih razpravah na najrazličnejših nivojih, so poudarili, je treba končno nekaj narediti in omogočiti čimbolj normalen pouk za 1.000 otrok. O krajevnih skupnostih so razpravljali tudi že zbori občanov, skuščina pa je na

zadnji seji sprejela odlok o območjih KS. Izven KS bodo le Koprivnik, Polom, Stari log in gornji del Poljske doline (Vimolj); tod bodo delo krajevnih skupnosti začasnó opravljali odbori krajevnih organizacij SZDL. Razen v Stari cerkvi so bili do konca leta imenovati tudi že vse sveti krajevnih skupnosti. (VEC)

Zadnja letošnja seja skupščine Kočevje

Odborniki obeh zborov skupščine občine Kočevje so se v torek, 29. decembra, sešli na zadnjem letošnjem zasedanju. Razpravljali so o osnovah družbenega plana in proračuna za prihodnje leto ter obravnavali predlog odloka o uvedbi krajevnega samoprispevka (gradnja šole v Kočevju) in sprejeli odlok o financiranju proračunskih potreb v 1. tromesečju novega leta. Sprejeli so tudi program dela skupščine v letu 1965 ter razpravljali o likvidaciji obrtnega podjetja Krojaštvo in obrtnega podjetja Fotolik.

Republikanci zbirajo svoje moči. Po hudem porazu na ameriških predsedniških volitvah so imeli republikanski guvernerji decembra konferenco v Coloradu. Leti so začeli odločen boj proti demokratskim elementom. Vendar pa iz grmenja ni bilo veliko dežja: v skupnem sporočilu s konferenco se že govori o kompromisu med liberalnim in konservativnim krilom.

Priznanja telesno vzgojnim delavcem v Kočevju

ObZTK Kočevje je v soboto sklicala tovariški sestanek vseh zaslužnih telesnovzgojnih delavcev. Prisostvoval mu je tudi predsednik Partizana Slovenije Tone Florjančič kot predstavnik ZTK Slovenije in sekretar Partizana Slovenije Mile Ogrin.

Predsednik ObZTK Dominik Trobentar je opisal razvoj telesne kulture v zadnjih 15 letih in ga povezal s pozitivnostjo posameznih tovarišev. Posebno je poudaril uspešno gradnjo doma v Kočevju. Omenil je tudi veliko razumevanje občinskih in političnih činiteljev za telesno kulturo.

Po nagovoru je razdelil priznanja in nagrade zaslužnim vaditeljem Saši Bižalu, Toneu Adamiču in Lojzetu Okornu za nesebično vaditeljsko delo v Partizanu. Priznanje

je dobil tudi Tone Cuk. Kot častni član ObZTK je dobil diplomu Andrej Arko, razen tega pa še zlato plaketo za 45-letno aktivno delo v telesni kulturi. Predsedniku Dominiku Trobentarju je nagrado izročil Lojze Hočvar, član odbora.

Na koncu te tovariške in iskrene svečanosti je Saša Bižal, predsednik Partizana, izročil diplome prvima častnima članoma društva Toneu Cuku in Andreju Arku.

Na tem lepem večeru so se spominjali lepih pa tudi težkih dni društvenega življenja. Vsi nagradenci so se zahvalili za priznanja in obljubili, da bodo še naprej sodelovali v telesni kulturi. Posebno starejši so poudarili, da jih starost ne ovira, kadar gre za vzgojo mladine in mladega društvenega naraščaja.

Prvi evidentirani kandidati v ribniški občini

Na konferencah krajevnih organizacij Socialistične zveze v ribniški občini so občani že veliko razpravljali o bližnjih volitvah v občinske in druge skupščine. Nov način izbiranja kandidatov za odbornike oz. poslance so sprejeli kot pomembno novost, ki še pogloblja demokratičnost volilnega postopka. Ponekod so na konferencah tudi že evidentirali prve kandidate za občinsko skupščino. V Dolenji vasi sta za občinski zbor evidentirana

dva kandidata — Edi Česar in Ivan Lovšin, za zbor delovnih skupnosti pa Jože Dejak iz Lipovca in Rudolf Trdan iz Dolenje vasi. Prve kandidate so evidentirali tudi na konferenci v Jurjevici in sicer za občinski zbor: Franc Lesar iz Jurjevice, Jože Gornik iz Kota in Ivan Ogrinc iz Brež (vse tri vasi tvorijo skupno volilno enoto).

Berite in razširjajte Dolenjski list!

NAŠ OBISK

110.000 km z reševalcem — brez okvar

110.000 kilometrov za šoferja res ni veliko, veliko pa je, če so bili ti kilometri prevoženi z enim avtomobilom in brez kakršnih koli hujših okvar na motorju. Za to pa že mora biti avto dober, še bolj pa seveda voznik. In če si nabere 100.000 ali pa še več srečno prevoženih kilometrov, je to že lep delovni uspeh.

Nedavno ga je zabeležil ANTON VARDIJAN, šofer rešilnega avtomobila Zastava 1300 pri zdravstvenem domu v Kočevju. Doma je iz Fare ob Kolpi, pri zdravstvenem domu pa vozi že dobrih šest let.

»Sprva sem se zaklinjal, da ne bom vzdržal več kot dva meseca,« je pripovedoval. »Delo je naporno, zahtevno, vedno moraš biti pripravljen na pot, odgovornost ni majhna. No, meseci so se nabirali, prešli v leta, rešilnega avtomobila in poklica pa sem se tako navadil, da bi kar težko šel proč... Z avtomobilskim motorjem je tako kot s človekom,« poudarja. »Motor je zame živa stvar, ki jo je treba negovati in skrbeti zanjo, kakor skrbim zase. Kakor zbolí človek, zbolí tudi motor in če ne pazimo nanj, je bolezen toliko hitrejša in hujša. Motorja ne smeš mučiti niti preganjati, ko šofer spozna, koliko motor zmore in zdrži brez nevarnosti, bo — če je preudaren — temu primerno ravnal. Po naši novi cesti lahko vozimo največ 90 kilometrov na uro, nad polovico cest pa je navadnih, komaj prevoznih, po katerih se mučita avto in voznik... Uspešen bo tisti šofer, ki ga poklic veseli; volja, to je glavno, tako v poklicu kakor tudi v življenju.«

»Kakšne so posebne značilnosti vašega poklica?«

»To, da imamo zelo veliko opravka z ljudmi, predvsem z bolniki in vedno moramo biti pripravljeni sesti za krmilo, ne glede na vreme in čas. Šofer rešilca mora biti tudi malo medicinar; to se s časom tudi navadi. Vedno smo v neposredni bližini smrti in rojstva. Ko mi je umrl v avtomobilu prvi pacient, me je pretreslo, obšel me je rahel občutek krivde, potem pa sem se navadil, na smrt, kri, težke poškodbe, na porod, pri katerem sem

tudi že moral pomagati — v avtu. To je težje; medtem ko smrt pomeni konec, kjer ne moreš več pomagati, s porodom prevzemaš veliko odgovornost, za mater in otroka...«

Kmalu za Vardijanom je z rešilcem Zastava 1300 prevozil uspešnih 100.000 kilometrov tudi še reševalne postaje v Kočevju, Ivan Valič. Obema voznikoma rešilnih avtomobilov velja ob njunem delovnem uspehu tople čestitke in želja, da bi tudi v prihodnje vozila z enakim uspehom, brez vsake nezgode! F. GRIVEC

SLAVJE V SGP »ZIDAR«

Kolektiv SGP »Zidar« Kočevje je imel prejšnji petek po seji delavskega sveta tovariški sestanek vseh tistih članov kolektiva, ki delajo v njem že nad 10 let. Med 48 članov je bilo tudi šest tovarišic. To je dejansko jedro podjetja, med katerimi je tudi 9 takih, ki so v podjetju že po 17 let. Zanimivo je, da je večina slavjeencev prišla v Kočevje šele po osvoboditvi, ko so se zaposlili kot sezonci. Tu so se strokovno izpopolnjevali, si ustvarili družino in tako postali novi občani Kočevja.

V delu so rasi s podjetjem in prebili z njim tudi najtežje dni njenega razvoja. Ko se je podjetje 1958. leta s prisilno upravo saniralo, so vztrajali in s tem pripomogli, da je podjetje spet zaživel in se razvilo do današnje višine, da je znano ne le doma, ampak tudi v Ljub-

ljani in na Reki. Prisotne je pozdravil predsednik upravnega odbora inž. Franc Grebenc; nato so jih pozdravili predstavniki sindikata in mladine, predsednik delavskega sveta Tone Butina pa jim je razdelil priznanja ter praktične nagrade in darila. Še posebna knjižna darila pa je sindikalna podružnica namenila onim, ki so v podjetju že nad 15 let.

V imenu nagrajenih se je zahvalil direktor podjetja Franc Bojc. Po svečanosti se je razvil družabni sestanek, na katerem so se povabljeni prijetno razživel. To je bila prva prireditev te vrste v podjetju od njegove ustanovitve. Prav bi bilo, da bi zdaj te prireditve postale tradicionalne, ker dajo kolektivu vsaj skromno priznanje in velik polet za nadaljnje delo.

ANDREJ ARKO

Sem in tja po Ribnici

Od predzadnje nedelje dalje je odprta nova restavracija. Prva dva dneva poslovanja sta pokazala veliko prizadevanost kolektiva, gostom čim bolj ustreči. Gostinjsko podjetje je bilo in letos uredilo lokalne v Ribnici — Grajski hram, Pri Gonetu in zdaj restavracijo, v adaptaciji pa so vložili velika sredstva, ki za podjetje vsekakor predstavljajo veliko breme. O problemih gostinstva je razpravljala tudi občinska skupščina na zadnji seji in ugotovila, da marsikdaj adaptacije ali novogradnje podružje tudi počasnica, premalo disciplinirana gradnja. Na skupščini so tudi sklenili: oprostiti restavracijo dajstev do novega leta, kako bo pa v prihodnje, bodo doleteli na naslednji seji. Poudariti velja tudi priporočilo skupščine gostinstskemu podjetju, naj v prihodnje posveči vso silo vzgoji in pridobivanju kvalificiranih gostinskih delavcev, saj si prav od tega lahko obetamo kar najboljši razvoj gostinstva.

V nedeljo, 20. decembra zvečer, je bila v domu Partizana svečana akademija v počastitev dneva JLA, ki se je udeležilo precej občanov. Na uspehi prireditvi je

med drugim sodeloval tudi Slovenski okeet.

Trgovsko podjetje Jelka je za noveletne praznike pocenilo televizijske sprejemnike. V trgovini Oprema so povedali, da so noveletni televizorji za 7.000 dinarjev cenejši in da njihova cena ugodno vpliva na večjo prodajo.

Najlepša voščila

Jože Pavlin, vojak v Somboru, pošilja noveletne čestitke z najlepšimi pozdravi kolektivu tovarne šivalnih strojev Mirna, domačim in vsem znancem.

Novoletna čestitka

Dolenjska fanta Polde Zupančič in Alojz Godina, ki služita vojaški rok v Kraljevu, pošiljata iskrene čestitke za noveletne praznike vsem bralcem Dolenjskega lista, domačim in fantom in dekletom.

služba pa je po njih izdelala osnutek plana za prihodnje leto in ga dal v skladu s statutarnimi določili v javno razpravo. Proizvodni plan za 1965 bo višji za okrog 20—21

odstotkov, za kolikor se bo povečala tudi produktivnost. Na osnovi teh rezultatov bodo z novim letom lahko prešli tudi na skrajšani delovni teden.

BREG PRI RIBNICI

Pred kratkim je bila na Bregu pri Ribnici letna konferenca SZDL. Organizacija združuje vasi Breg, Dolenje laze in Zapuže. Ker je bil odbor delaven, so dosegli tudi uspehe. SZDL je organizirala denarno akcijo za pomoč Skopju. Zbrali so 38.000 dinarjev. Z zneskom 54 tisočakov so pomagali tudi sovaščanu, ki je imel nesrečo v hlevu.

Zelo delavni so gasilci, saj so s prostovoljnimi prispevki zbrali milijon dinarjev. Poplavljenec v Zagrebu so po-

magali z motorno brizgalno. Aktiv ZMS je dobil po prizadevanju SZDL v last zemljišče, na katerem bodo s prostovoljnimi delom uredili igrišče. SZDL je v Dolenjih lazah dobila stavbo, kjer bo imela sestanke družbenih in političnih organizacij.

Na konferenci so razpravljali tudi o drugih stvareh, med drugim tudi o krajevni skupnosti. Pri ustanovitvi ji bodo pomagali po svojih močeh.

SKUPŠČINSKI DNEVNIK

Zaradi obilice vsakovrstnega gradiva se je za 11. sejo obeh zborov občinske skupščine Ribnica 21. decembra nabralo kar preveč točk dnevnega reda — (17), pod točko raznos pa so obravnavali še okrog 10 točk. O obilnih dnevnih redih skupščin je bilo že veliko napisane in povedane, vendar naj ponovno poudarimo, da seje s tako obsejnimi dnevnimi redi ne morejo biti uspešne, saj odborniki, v strahu pred časom, hito od točke do točke, nikjer pa se n. m. dovolj poglobijo v obravnavano problematiko, zaradi česar nujno trpi kvaliteta dela. V prihodnje bo treba skicirati skupščino pogostejše, obravnavo pa naj manj vprašaj, ki jim bo lahko posvetila veliko več pozornosti in čas — uspeh bo gotovo boljši.

V začetku seje je predsednik skupščine najprej zapisel novega odbornika organizacijske političnega odbora Obš Vinka Mateta, ki je bil izvoljen na nadomestnih volitvah 23. novembra, nato pa so obravnavali poročilo sveta za šolstvo in sveta za kulturo in telesno vzgojo. O poročilu so nekateri odborniki menili, da je pomankljivo, preveč statistično, da premalo govori o problemih šolstva, ne govori pa o razvoju samouprave, o načini financiranja, o investicijski niti ne o otroškem varstvu itd. Poudarili so, da bo treba čimprej izvesti ponovno kategorizacijo šol, na podlagi nove kategorizacije pa bo upravni odbor sklada za šolstvo lahko pravičnejše razdeljeval sredstva. Ko so govorili o gradnji nove šole, so poudarili, da je načrt uresničljiv le s samoprispevkom občanov (2 odstotka od bruto osebnih dohodkov). Enaka ugotovitev velja tudi ob poročilu o stanovanjski problematiki, ki je ugotovila, ne pa tudi nakazuje možnosti za rešitev res težkih stanovanjskih problemov.

Skupščina je na ponedeljkovi seji tudi sprejela poslovnik skupščine, potrdila združenje Gradbenika in Opekarne v eno delovno organizacijo, sprejela odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb v 1. tromesečju '65, imenovala komisijo (Evgen Ivanc, Alojz Petek in Draga Lovšin), ki naj pripravi odlok o povračilu potnih in drugih stroškov za odbornike in članke svetov ter drugih kolegijskih organov skupščine, odlok pa bo sprejel na prihodnji seji. Ko so govorili o ustanovitvi krajevnih skupnosti, so sklenili, naj se občani na zborih volilcev dokončno izjasnijo o številu in obsegu skupnosti. Na seji so sprejeli še odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o višini dnevnice, nadomestila za ločeno življenje in kilometrina, ter odlok o dodelitvi noveletne nagrade uslužbenecem in delavcem občinskih delovnih organov, zavodov in organizacij.

ČRNOMALJSKA SKUPŠČINA O KMETIJSTVU

Osrednja točka dnevnega reda 16. in zadnje letošnje skupne seje obeh zborov občinske skupščine v Črnomlju, ki je bila v soboto 26. 12., je bila RAZPRAVA O STANJU IN PERSPEKTIVI KMETIJSTVA V OBČINI. V tej točki se je razvila zelo živahna razprava, ki se je sprva sicer vrtela v glavnem okoli predloga razdelitve katastrskih občin v proizvodne okolišče, ki so ga odborniki dobili pred sejo, zatem pa je posegla tudi globlje v probleme in perspektivo kmetijstva, zlasti zasebnega. Odborniki so se v razpravi zlasti zavzemali za male kmetijske stroje in kredite, ki bi jih bilo treba nuditi zasebnemu kmetijskemu proizvajalcu, če hočemo doseči večjo blagovno proizvodnjo tudi na zasebnih kmetijskih površinah, ki jih je v občini Črnomelj še 95 odst. Beseda je stekla tudi o preostalih dveh sejmih — v Metliki in na Vinici, ki neugodno vplivata na razvoj

pogodbene proizvodnje. Razen tega pa bi morala za koooperacijo, ki je v zadnjih nekaj

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

letih precej zamrla, pokazati več prizadevanja tudi kmetijska zadruga. Zaradi obsežnosti in aktualnosti materija

la bomo o tem podrobneje poročali v prihodnji številki našega lista.

V ostalih točkah dnevnega reda sta oba zbora sprejela še več odlokov in rešila nekaj tekočih zadev. Med drugim sta sprejela odlok o povečanju socialnih podpor in rešnin; o spremembi tarife občinskega prometnega davka na alkoholne pijače; odlok o ustanovitvi medobčinskega sklada za financiranje strokovnega šolstva v kraju Ljubljana in pogodbo o skupnem financiranju osnovne

dejavnosti in investicij strokovnih šol in domov v ljubljanskem okraju; odlok o pogojih in načinu uporabe osebnih avtomobilov v družbeni lastnini za službene potrebe organov občinske skupščine; odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o dnevnih in nadomestilu za ločeno življenje in kilometrin; odlok o prenosu pristojnosti iz občinske skupščine na komisijo za volitve in imenovanja; razglasila sta nekaj objektov za gozdne semenske sestoje itd.

V Dragatušu so bili včasih bolj delavni

Člani SZDL so se 13. decembra zbrali na letni konferenci organizacije in so bili veseli, da jih je ob tej priložnosti obiskal tudi ljudski poslanec Viktor Zupančič.

Iz poročila predsednika SZDL Tonea Stefančiča je bilo lahko razbrati, da je bila organizacija v prvem obdobju mnogo bolj aktivna. Zadnje čase pa je popustila tako v pridobivanju novih članov,

kot tudi pri pobiranju članarine.

V razpravi so se občani največ zanimali za davčno politiko, za zadeve borcev, za gradnjo ceste Črnomelj — Vinica in popravilo vaških potov. Na vsa vprašanja je odgovarjal ljudski poslanec in med drugim poudaril, da bo nova cesta od Črnomlja do Vinice zelo pomembna za vso Belo krajino. Naselja ob

cesti bodo morala posvetiti več pozornosti zunanji podobi vasi, čistoči in olepšavi. Tudi tov. Zupančič je kritiziral vaška pota v teh krajih, pa tudi cesto skozi sam Dragatuš, ki je resnično slaba.

O tem so govorili tudi na vseh sestankih po vaseh. Krivca bo težko najti, dolžni pa kmetijsko zadrugo in gozdne obrate, da bi morali pota popraviti, ker vozijo s težkimi vozili po poteh, ki zanje niso grajena. Več aktivnosti in sodelovanja pri popravilu slabih poti bi morali pokazati tudi občani.

Na konferenci je bil sprejet tudi sklep o ustanovitvi krajevne skupnosti v Dragatušu, od katere si ljudje precej obetajo.

MARA BRODARIČ

Končan je tečaj prve pomoči v Dragatušu

Prejšnji teden je bil v Dragatušu uspešno končan tečaj prve pomoči, ki ga je organiziral občinski odbor RK. Predavatelji so bili iz črnomaljskega zdravstvenega kolektiva, tečaj pa je obiskovalo okrog 60 članov RK. Za dobro izbrana in zanimivo pripravljena predavanja so se obiskovalci zahvalili predavateljem. Ti so na preprost način razložili nekatera zdravstvena vprašanja. Zanimivo je, da so se tečaja udeleževali predvsem ženske, ker še vedno prevladuje mnenje, da je RK le ženska organizacija.

Ob zaključku predavanja so imeli člani RK tudi občni zbor. Ljudje nimajo pravega odnosa do te organizacije, saj še vedno prevladuje mnenje, da je organizacija RK tista, ki deli pakete, kot je bilo to takoj po vojni. Zato je bil zaman tudi ves trud, da bi

imeli občini zbor že prej.

Novo vodstvo je sprejelo precej nalog. Potrebna je poživitev organizacije, povečanje vodajskih akcij.

Kaj pravijo v Podzemlju

13. decembra so imeli v Podzemlju krajevno konferenco SZDL, na kateri so občani živahno razpravljali o vseh krajevnih problemih. Ljudje menijo, da bi bilo treba urediti kopalnice ob Kolpi in modernizirati cesto od priključka asfaltirane ceste skozi Podzemelj do Kolpe, kamor poleti radi prihajajo izletniki. Razen te bi bile potrebne popravil tudi nekatere druge ceste, ki so za vozila že skoro neprevozne. Ljudem tudi ni prav,

Na konferenci so kritizirali dosedanja odbor organizacije, ki je naredil precejšnjo napako s tem, da na konferenco ni vabil prebivalcev iz Boginje vasi, ki redno plačujejo članarino in so skupnega sestanka komaj čakali, da bi lahko povedali svoje mnenje in težave, s katerimi se oni vsak dan srečujejo.

Izvoljeno je bilo novo vodstvo organizacije, od katerega pričakujejo občani še več uspešnega dela v korist napredka na vasi.

L. Č.

Pomoč bivšim borcem

Nekatere bivše borce, partizanske vdove in partizanske mame, ki ne prejemajo nobene družbene pomoči, je sklenil občinski odbor ZZB Črnomelj za novo leto podpreti z enkratno denarno pomočjo, da bi si vsaj malo izboljšali skromne razmere, v katerih živijo.

Razen tega bodo zastopniki občinskega odbora ZZB konec leta obiskali svoje bolne člane v raznih zdravstvenih ustanovah in jih obdarovali.

V letošnjem letu so se razmere belokranjskih borcev nasploš začele bistveno spreminjati. Prej je le 25 borcev v občini Črnomelj prejemalo občinske priznane, do konca decembra pa se je njihovo število povzpelo na 200. Precej neurejenih zadev borcev je s tem rešenih, razen popolnega zdravstvenega zavarovanja, ki je še vedno predmet razprav na vseh sestankih. Prizadetih je namreč okoli 2000 bivših borcev. Ti so deležni le kmečkega zavarovanja in morajo 50 odstotkov stroškov za zdravljenje nositi sami, zato se branijo zdravljenja v bolnišnicah, četudi so ga nekateri močno potrební. Prav tako bi bilo treba borcem pomagati pri popravilu stanovanjskih hiš. Slabe so bile že takrat, ko so jih zgradili, med vojno so propadale, po vojni pa ni bilo za popravilo ne materiala in ne denarja. Ker ne gre za večje vsote, ki bi jih potrebovali posamezniki za popravilo hiš in bi bil pri nekaterih problem rešen že s 100.000 ali 200.000 dinarji, bo skušal občinski odbor ZZB doseči, da bi v prihodnjem letu lahko dobivali dolgoročne kredite za popravilo stanovanjskih hiš.

Vse bolj pa bodo začeli posvečati pozornost otrokom še živečih borcev iz oddaljenih krajev. Precej teh otrok zaradi slabših pogojev učenja ne dokonča osemletnega šolanja in nima pogojev za nadaljnji študij ne za uk v obrti. Marsikateri otrok je sposoben za učenje, osem razredov šole pa ne more končati zaradi prevelike oddaljenosti do šole, dela doma in drugih okoliščin, ki vplivajo na učni uspeh. Za vse take otroke bodo skušali čez zimo organizirati prevoz do šole in nazaj ali pa jim bodo nudili denarno pomoč, da bi lahko nekaj zimskih mesecev preživeli v kraju šolanja.

Vso to problematiko bodo člani ZB podrobneje obravnavali januarja na letnih konferencah organizacije.

Kaj bo z gostiščem v Črmošnjicah?

Med najslabšimi gostinskimi lokali v občini Črnomelj sodi gotovo gostišče v Črmošnjicah, katerega bi morala sanitarna inšpekcija že davno zapreti, če ne bi bili številni delavci in gostje odvisni samo od njegovih uslug. Tako stanje ugotavljajo že več kot leto dni, doslej pa dlje od besed niso prišli.

Na zadnji seji sveta za turizem, gostinstvo in trgovino

ne občine Črnomelj so o tem podrobno razpravljali in sklenili, da bodo predstavniki občine, planinskega in turističnega društva, zadruga in gozdnega gospodarstva, ki so najbolj zainteresirani za obstoj tega gostišča, odločili, kako bi ga s skupnimi močmi uredili. Poudarili pa so, da bi zavlačevanje s preureditvenimi deli imelo zelo neugodne posledice za razvoj turizma.

»Delo bo uspešno le, če bomo pritegnili delavsko, vajeniško in kmečko mladino!«

V nedeljo, 27. decembra, so se delegati iz mladinskih aktivov metliške občine na redni letni konferenci ZMS pomenili o svojem delu in nalogah. Jože Zabič, sekretar OBK ZMS, je v poročilu načel osrednje probleme, ki so vzrok tega, da mladinsko delo v občini nikakor ne more zaživeti.

Govorec o vzgoji mladega radu je menil, da ima pri vzgoji poglavitno nalogo šola. Praksa kaže, da so nekateri vzgojitelji malodušni in da posvečajo vzgoji premalo pozornosti. Vzrok tiče v prenatrpanih učnih načrtih, pa tudi v tem, da prosvetni delavci niso v enakopravnem položaju z delavci v gospodarstvu. Mladinska organizacija bi zategadelj morala dopolnjevati delo šole in nadaljevati z vzgojo vauke in delavske mladine, ko ta šola zapusti. Mlademu človeku je treba pomagati pri oblikovanju njegovega svetovnega nazora, pri oblikovanju pravilnega odnosa do dela in podobnem. Dokazati mu moramo, da so njegovi osebni dohodki in njegova življenjska raven odvisni samo in predvsem od njegovega dela in od njegove osebnosti pridnosti. Zlasti slednje je pomembna naloga ZMS v metliški občini zato, ker niso redki primeri, ko mladi delavci in delavnice na svojih delovnih me-

stih ne dajo od sebe toliko, kot bi morali, ker pridejo na delo utrujeni od domačega, kmečkega dela.

Mnogi mladinci živijo v težkih pogojih, v neprimernih stanovanjih in nimajo zadostne prehrane. V Metliki je treba resno razpravljati o gradnji obrata družbene prehrane, ki bi nudil ceneno in obilno hrano. Podjetja naj gradijo samska stanovanja, saj je med delavci več kot polovico mladih, samskih ljudi. Ker ni stanovanj, niso redki primeri, ko posamezniki z visokimi najemninami mlade delavce dobesedno izkoriščajo.

Dosedanje delo mladine je bilo vse preveč usmerjeno samo v kulturno-prosvetno dejavnost, zanemarjali pa

na Beti, na primer, je namestila zgraditi športne objekte, pa je zmanjkalo sredstev. Mar se res ne dajo dobiti sredstva v takšne namene, se vprašujejo mladinci? Delavci bi zelo koristilo malo športne zabave med odmorom!

Vajeniška mladina dela po 10 in več ur na dan, vajenci pa ne sodelujejo v nobeni mladinski organizaciji. Resen

razgovor z zasebnimi obrtniki ne bi škodil, vajence pa bi nato laže pritegnili k mladinskemu delu.

Najživahnejši je bil v preteklem letu mestni aktiv v Metliki. Aktiv deluje preveč ločeno, med njimi je premalo stikov, ki prav gotovo ne bi škodovali. V dokaj živahni razpravi so delegati misli iz poročila dopolnili. Konferenco so zapuščali v upanju, da se bodo tudi v metliški občini stvari, ki zadevajo mladino, le premaknile in obrnile na bolje! —

»Z najemninami izkoriščajo delavsko mladino!«

Anica Zupančič, delegatka na nedeljski mladinski konferenci v Metliki sem zaprosila, naj odgovori na nekaj vprašanj. Pričela je: — Delavka sem v tovarni Beti, kjer sodelujem pri delu mladinskega aktiv. In dolžnosti, ki jih opravljam? Kar precej jih je! Tudi članica delavskega sveta sem poleg vseh ostalega! — Ima vaš mladinski aktiv kakšne posebne težave? — Ne manjka (je) tiče je v tovarni največ) takoj po delu odide domov, kjer jo čakajo še domača opravila. Druga težava so vožnji, ki morajo z vlakom domov in jih k mladinskemu delu prav zategadelj ne moremo pritegniti. Kljub vsemu smo priredili tečaj prve pomoči, ki so uspeli. Udeležba je bila dobra in marsičesa smo se naučili!

— Kaj pa stanovanjski problem? Kako je s to stvarjo? — Stanovanja? Zdej je dobro, vsaj zame. Dobila sem dvosobno stanovanje, ki je last tovarne. Zelo sem zadovoljna, prej pa sem živela v res nemogočem stanovanju. V sobo mi je ob dežju tekla voda... Veliko boljše je zdej, vem pa, da je še veliko mladih sodelavk, ki še vedno živijo v podobnih sobah in zanje plačujejo precejšnjo denarje! Posamezniki v Metliki z najemninami za sobe vse preveč izkoriščajo delavsko mladino, ker vedo, da stanovanj ni! To ni prav in je vredno obsodbe! — Česa najbolj pogrešate kot mladinka in delavka v Metliki? — Zbogom, zdravo in prijetno zabavo! V Metliki je glede tega zelo slabo. Po delu se nimamo kam dati. Najprimernejše razvedrilo bi bilo klubsko življenje, kjer bi lahko razpravljali o raznih problemih, ali pa se zabavali in plesali. Tudi k telovadbi bi rada hodila, toda sami mi je nerodno! — Navduši svoje prijateljice, pa vas bo več!

TONI GASPERŠIČ

Premajhen lokal v Gradcu

Ko so bili še delavci na cesti, je imel poštni urad v Gradcu polne roke dela.

Lokal je premajhen, saj če pride šest strank hkrati noter, že ne morejo več vrat odpirati! Mladi pismonoša Anton Grahek je pravkar sortiral pisma in časopise ter povedal:

»Dnevnih časopisov raznesemo 35, tedenskih pa več kot 500, od tega samo Dolenjskega lista 229 izvodov. Na listih včasih ni števil, in ker ima tukaj mnogo ljudi lista imena in primke, je potem težko najti naslovnik. Zdej prehodim 23 kilometrov vsak dan.«

Iz bolnišnice je pobegnil v Prečno — po opeko za skromno bajto...

Na številki 17 v prostorih novomeške občinske skupščine se je Ljubo Milošević pogovarjal z dvema Ciganoma, ki sta se prišla pozanimat, kako je z obljubljenimi rečmi.

»Če rečem, da bo, potem bo,« je Milošević odgovarjal v smislu sklepov, sprejetih na enem zadnjih posvetovanj o ciganskem vprašanju v novomeški občini.

Ampak onadva se nista dala kar tako odpraviti. »Kdaj bom lahko začel graditi bajto?« je spraševal prvi. »Hodim biti sam, kjer mi bo dodeljen prostor,« je vztrajal drugi. Oba: »Saj smo sami Cigani pripravljeni prevzeti nase glavno breme, samo da bi kmalu stanovali pod svojo streho.«

ljenci skupaj stanovati, toda samo najozži sorodniki. Nekateri hočejo biti absolutno sami, sami sredi vaščanov, čim dlje od drugih Ciganov.

»Odkod gradbeni material, les in podobno? Bodo Cigani zmogli nabaviti vse to?«

Milošević: »V Prečni podirajo opekarno. Tu je opeke za šest hiš. Cigani sami si jo pripravljajo, dobili pa jo bodo po minimalnih cenah. Pri tem hitijo in nihče noče za

NOVOMEŠKA KOMUNA

nikomer zaostajati. Eden je celo pobegnil iz bolnišnice z nepozdravljeno pljučnico, da bi ga drugi ne prehiteli! Material je odkupila občina, Cigani pa ga bodo odplačevali v obrokih. Različno dolgo, kot bo kdo mogel.«

Opeke za šest hiš

»Reševanje se nadaljuje,« je prišel Milošević, ko sva izrabila njegove proste trenutke za razgovor.

Deset ciganskih družin se je odločilo za zgraditev stanovanjskih hiš. Toda vsaka družina hoče graditi sama zase. Posamezniki so priprav-

Zadnja seja skupščine občine Novo mesto

V ponedeljek dopoldne sta se sestala občinski zbor in zbor delovnih skupnosti na 8. skupno sejo in najprej razpravljala o poročilu komisije za družbeni nadzor, ki je ugotavljala upravičenost interpelacije IMV občinski skupščini, potem pa obravnavala krajevne skupnosti in poročila komisij. Sleparji so tudi o premoženjskih, pravnih in finančnih zadevah. O seji bomo poročali v prihodnji številki, pa tudi skupščina je sklenila, da objavi v januarju poročilo komisije za družbeni nadzor v našem listu. Ob koncu seje se je predsednik skupščine Sergij Thorževskij zahvalil vsem občanom in odbornikom za pomoč in sodelovanje v letošnjem letu in jim zaželel uspešno in srečno novo leto 1965.

Novomeška kronika

KAKO BOMO LETOS SILVESTROVALI? Nekateri doma, nekateri v dežurni službi, drugi pa daleč po hribovskih zabavi in umetnost. V kavarni na trgu bo silvestrovalo lahko 250 ljudi; v gornjem lokalu stane rezervacija 400, v spodnjem pa 800 dinarjev. Spodaj bo igral orkester, pela bo Katja Lovstik, mesta pa so še vsa zasedena. — V hotelu Kandiža imajo prostora za 130 ljudi. Igral bo kvintet Sandi iz Krškega. Na razpolago sta dva menija: po 2400 in 2000 dinarjev. Nekaj mest po 2000 dinarjev še ni zasedenih. — V hotelu Metropol bo silvestrovanje v vseh prostorih, prostora imajo za 320 gostov. Glasba bo v kavarni in v restavraciji. Rezervacija stane 600 din, vendar je kavarna že zasedena. — Na Otočcu imajo oddanih 220 sedežev. Igral bo jazz orkester Combo, pela pa Lidija Kodrč. Rezervacija za novoletni menij stane 3800 dinarjev. Pravijo, da bi lahko oddali še najmanj 100 sedežev, če bi jih imeli. — Kino Krka je pripravil poseben program za ljudi, ki bodo pričakali Novo leto v kinodvorani. Prostora je za 330 ljudi. Imeli bodo tudi bife s prijatelji in jedli ter srečeval. Vstopnice so po 400, 350 in 270 dinarjev. — Glasbo in jedla po želji bodo za 130 gostov imeli tudi v Ribji restavraciji. Rezervacija 300 dinarjev. — V domu JLA bo silvestrovanje za pripadnike armade in njihove družine. V gornjih prostorih bo igral orkester. Prostora je za 220 ljudi. — Če priložnost še nekaj gostov, bo v Novem mestu

in bližnji okolici lahko v javnih lokalih silvestrovalo blizu 2000 ljudi. Kake, da je letos zanimanje Novomeščanov za domače lokale manjše kot prejšnjega leta, saj je največ prijav, posebno v hotelih, od drugod.

PO VSEH TRGOVINAH je bil minule dni tak promet, kot običajno v zadnjih dneh leta, ko vsakdo kupuje darila. S šeststotimi so bili lokali dobro založeni in jih ni zmanjkalo, prav tako je bilo dovolj okrasov za novoletno jelko. Potrošniki so letos bolj zadovoljni tudi z ostalo izbiro blaga v naših trgovinah.

NA TRGU JE BIL v ponedeljek dovolj blaga, tudi nekaj vseh velikosti. Manjše so veljale 100 din, večje 300, 400 in tudi 1000 dinarjev. Jajca so prodajali po 60 din, solato v glavcih po 50 din, rižič na merico po 60 din, motovilec na merico po 60 din, kiselko po 120 din, zelje po 120 din, orehe po 120 din, fižol, mleko po 70 din, sirke po 10 din, jabolka po 130 din in purane po 5000 din.

GIBANJE PREBIVALSTVA: roditelji sta Vera Stadič iz Kosove 5 — delčico, in Marija Plajer z Nad mlina 8 — Ksenijo. — Poročili so se: Avgustin Bučar, strojnik in tehnik iz Kristanove ulice, in Alojzija Dežman, uslužbenka iz Mačkovec; Rade Malinovič, podoficer JLA, in Ivana Kapš, uslužbenka, oba iz Novoga mesta. — Smrti ta teden v mestu ni bilo.

sto do izraza tisti human odnos, ki je temelj za uspešno reševanje ciganskega vprašanja.

7.000.000 je precej, vendar premalo!

Zanimalo me je, kakšne so perspektive za leto 1965 in za prihodnje obdobje. Milošević: »Prepričani smo, da bomo v prihodnjem obdobju,« Pričakujemo

Danes dedek Mraz v Dol. Toplicah

Dedek Mraz bo tudi letos obiskal Dolenjske Toplice. Prišel bo danes v lepo okrašeno dvorano prosvetnega doma, kjer bo delil malčkom bogata darila ob lepo okrašenih novoletnih jelkih. Pred prihodom dedka Mraza bodo otroci uprizorili na gledališkem odru mišno igrice.

D. G.

Izplačilo novoletnih nagrad

Zadnja letošnja seja občinske skupščine Novo mesto je v ponedeljek sprejela sklep o dodelitvi novoletne nagrade uslužbencem občinskih državnih organov in šol ter drugih zavodov, ki se financirajo iz občinskega proračuna in skladov. Namen novoletne nagrade je vsaj delno približati povprečni osebnemu dohodku uslužbencev v javnih službah dohodku zaposlenih v drugih delovnih organizacijah.

»GORJANCI«: prvič nad milijardo dinarjev

Ze 11. decembra so v kolektivni avtoprometu »GORJANCI« Straža—Novo mesto prvič, odkar obstaja podjetje, dosegli milijardo dinarjev bruto produkta v potniškem prometu. Zadnje dni decembra so presegli tudi letni plan, v torek dopoldne pa je kolektivni slavil novo delovno zmago: v Novem mestu je registriral 10 novih tovornjakov in 5 prikolic, s čimer bo dosegel prihodnje leto še večje delovne uspehe.

Srečno novo leto

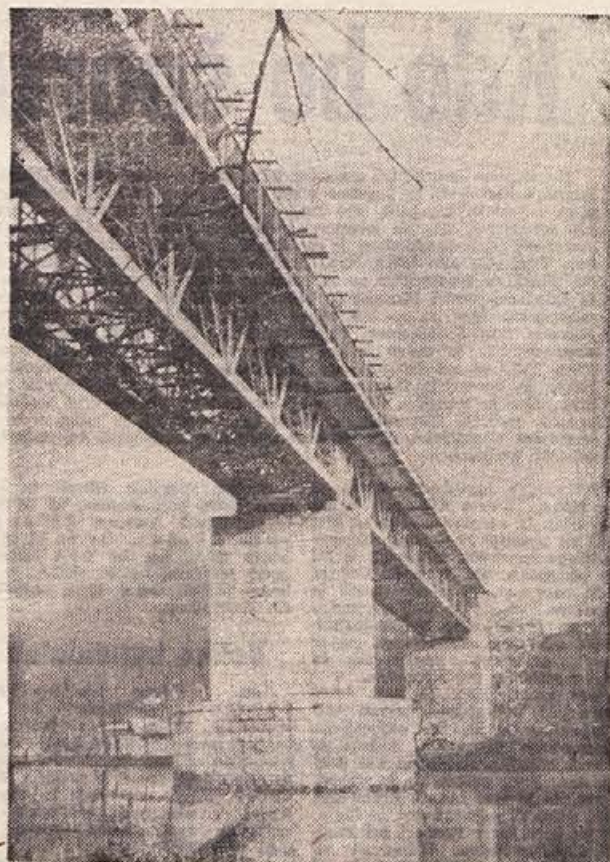
Franc Ihan, ki je pri vojakih v Skopju, želi vsi srečo v novem letu vsem domačim in ostalim svojcem, katerih se večkrat spominja.

pomoč občine, kakšnih 7 milijonov dinarjev. To pa gotovo ne bo zadostovalo, zato smo prepričani, da bo problem naše občine (in seveda tudi drugih dolenjskih občin) spoznal tudi republiški sekretariat za socialno varstvo in ustrezno pomagal.

Ko sva takole izmenjavala besede, se mi je nehote postavilo vprašanje na mnenje nekega občana, ki se še vedno ukvarja z mislijo o »ciganskim Ciganom« in pesimistično gleda na prizadevanja v reševanju. Na to vprašanje se mi je samostojno oblikoval približno takle odgovor:

Krivicco dosedanjim prizadevanjem bi napravil, kdor bi udarjal samo po eni strani zvona, ki res razglasa in nosi v deveto vas, kako malo je bilo do zdaj narejenega za po ustavi enakopravne in enakovredne občane. S tem bi seveda odrekli vsako moralno pomoč v prizadevanjih v zadnjem času, ko se je občina zavzela, da zadeve dokončno reši.

IVAN ZORAN

KOMUNALNI REFERENT JE OBLJUBIL, DA BO KONZOLNI MOST NA LOKI PREHODEN ŠE TA MESECE.

Odlikovani bivši vojni ujetniki

Z ukazom predsednika SFRJ tovariša Tita je bilo za dan republike odlikovanih 50 bivših vojskih ujetnikov s področja SR Slovenije, pripadnikov stare jugoslovanske vojske, med njimi 5 bivših vojskih ujetnikov z območja občine Novo mesto, ki so bili ujeti ob napadu Hitlerjeve Nemčije in Mussolinijeve Italije na Jugoslavijo v aprilu 1941. Odlikovani so bili za posebne zasluge pri širjenju bratstva med našimi narodi in pri ustvarjanju politične in moralne enotnosti ljudstva, ohranjanju zasluge v boju s sovražnikom za osvoboditev naše dežele: inž. Radomir Kalinović, Emil Jakše, Bogomir Lilič, Miha Suštar in Franc Tekstor.

Vsi navedeni tovariši so bili pripadniki odporniških gibanj ali člani revolucionarnih organizacij v različnih taborniških in vojskih ujetniških skupinah. Nekateri izmed njih so bili celo člani predvojne KPJ oziroma SKOJ in organizatorji odporniškega gibanja v posameznih taborniških in ujetniških delovnih komandah. To je šele prva skupina bivših

vojskih ujetnikov s področja ZB NOV občine Novo mesto in pripadnikov stare jugoslovanske vojske. Čeprav so bila ta zaslužena odlikovanja podeljena v Novem mestu v zelo skromni obliki, so vendar v zadoščenju odlikovancem.

V SR Sloveniji je še precej zaslužnih bivših vojskih ujetnikov, za katere občinska združenja in krajevne organizacije združenj borben ne

vedo. Zato tudi za svoje hrdno zadržanje, aktivno politično delovanje, sabotaže ali aktivni odpor pri prisilnem delu v vojnem ujetništvu še niso prejeli nikakega priznanja. Komisije za bivanje vojskih ujetnikov okrajnih in republiških preasestev ZB NOV Slovenije zato še naprej zbirajo podatke o takih tovariših in bodo predlagale za odlikovanja še več bivših vojskih ujetnikov.

Novice iz Otočca ob Krki

Na letni konferenci otoškega Partizana se je po poročilu razvila široka razprava, k. je zajela vso problematiko te organizacije. Kot gost je sodeloval tudi Alojz Serini, predsednik Občine, ki je dal nekaj bistvenih smernic za nadaljnje delo. Omeniti velja, da se Partizan še več let bori za prostor. Prosvetni dom je v zelo slabem stanju, tako da so sklenili, da mu bodo v prihodnje posvetili več pozornosti. Največje uspehe je Partizan dosegel v malem nogometu. Osvajanje prvega mesta v pokalnem tekmovanju je dokaz o pravi aktivnosti te panoge, ki je še vrsto let najbolj priljubljena v Otočcu. Za ostale sekcije n. takega zanimanja, priljubljene so še namizni tenis, šah in odbojka. Za vse druge panoge ni ne strokovnega kadra in ne ustreznih naprav. Občni zbor je sklenil, da se v bodoče posveti telesni kulturi več pozornosti,

posebno še pri vključevanju šolske mladine v Partizan. Na koncu je bil izvoljen nov odbor, za katerega upajo, da bo kos nalogam.

Letno konferenco je imela tudi ZVVI. Na konferenci sta razpravljala predsednik Milan Smerdu in tajnik Rafko Petrič. Oba sta omenila važnost letnih konferenc, ki so za nadaljnjo razvoj nujno potrebne. Konferenca je sprejela več sklepov, med njimi sta najvažnejša: članom naj se omogoči letovanje v Strunjanu in naj se dodeli pomoč tistim, ki so jo potrebni. Izvoljen je bil nov, petčlanski odbor.

MARJAN GREGORIČ

Mali oglasi v domačem listu: zanesljiv uspeh!

Šolstvo — tokrat v luči občinskega sveta

Razgovor z Adolfom Grumom, predsednikom sveta za šolstvo in telesno kulturo pri Občinski skupščini

— O CEM JE LETOS RAZPRAVLJAL VAS SVET?

— Kratko rečeno: o tem, kar je predvidel delovni program in o marsikateri izven programa.

Kader, štipendiranje, dopolnilno izobraževanje in stanovanja šolnikov, učni načrti in sredstva, so bili največkrat v pretresu. Vsa ta vprašanja predstavljajo (poleg več drugih) kombinacijo, ki jo je treba reševati v celoti. Tako je pogoj za pridobivanje kadra na osemletnik le zagotovljeno stanovanje. Tovrstne težave poznajo šole v Mokronogu, Sentrupertu, Vel. Gabru in na Mirni. Pravi čudež je, da trenutno tega problema ne poznamo v Trebnjem.

Svet je tudi že obravnaval osnovne teze za perspektivni program šolstva v občini. Potrebne so korekture šolske mreže, na podlagi katerih bomo dobili dokončno število popolnih osnovnih šol.

O financiranju na do zdaj ustaljen način je v glavnem razpravljala upravni odbor

sklada za šolstvo (seveda pa te stvari ne smejo mimo našega sveta). Kmalu bomo obravnavali osnutek novega odloka o načelih za dodeljevanje sredstev šolam. — Razen že navedenega in drugih vprašanj je svet pretresal pouk komunalne vzgoje v osnovnih šolah oziroma ustrezen učni načrt.

— JE SVET KOT DRUŽBENI IZVRŠILNI ORGAN SVOJO VLOGO ZADOVOLJIVO ODIGRAL?

— V celoti ne. Prenos pristojnosti na šole se je šele začel, svet pa se je nenadoma znašel v vlogi organa, ki nima več samo posvetovalne ga značaja.

— KAJ PREDLAGATE V KORIST SVETA NA TEM PREHODU?

— Izvrševanje prenekaterih nalog je večkrat odvisno le od pripravljenosti članov sveta s predsednikom vred, kakor tudi od upravnih odborov šol, skladov itd. Potreben bi bil stalen referent za šolstvo.

ki bi se poglobljaj v problematiko šolstva, pripravljaj gradiva za razpravo in tako marsikaj že sam prispeval k reševanju. Vedeti moramo, da šole nimajo izkušenj v samoupravljanju, prav tako jim še ne ležijo analize, gospodarsko programiranje itd.

— SO BILI DO ZDAJ STIKI Z OBČINSKO SKUPŠČINO ZADOVOLJIVI?

— Zadovoljivi v mejah možnosti in izkušenj. Če ni

samostojne. Od časa do časa je bilo nekaj vplivov, kar pa bi v več primerih lahko imenoval sugestijo. Mislim, da pa se le ni moral podrediti smernicam določenih predstavnikov.

— STE ODBORNIK?

— Nisem.

— KOLIKOKRAT STE PRISOSTVOVALI SEJAM OBČINSKE SKUPŠČINE?

— Kadar je bilo na dnevnem redu šolstvo, o katerem je bilo treba dati mnenje in predloge sveta, ki je zadeve pred tem obravnaval.

— VPRAŠANJE, KI STE GA SAMI IZBRALI?

— Kot šolnik predlagam obravnavo učnih načrtov osnovnih šol. Učni načrti so prezahtevni. Dobro bi bilo znanstveno ugotoviti, ali je predvidena snov primerna za doletanje osnovnošolske mladine ali ne. Tudi naš svet je dolžan o tem reči svoje mnenje.

I. Z.

TREBANJSKE NOVICE

bilo kaj v redu, če ni pravo časno prispelo gradivo, je bil kriv sev. a predsednik sveta

— DELA SVET PO SVOJEM PROGRAMU, ALI BOLJ IZVRŠUJE PRISEPETANE NALOGE?

— Razprave sveta so bile

Kdo bo športnik Dolenjske?

Ko štejemo zadnje dni v starem letu, ko si s priručnimi tiskali rok želimo veliko sreče in uspehov v novem, je prav, da tudi pod športnimi uspehi in neuspehi, pod razveseljivimi vestmi in pod razočarajočimi poteznimi črti in izbirami najboljših, Nemška revija Internationalne Sportkorespondenz je že izbrala športnika sveta v letošnjem letu. Izbra je bila težka, kajti prav letos smo imeli dve olimpijadi. Na zimski v Innsbrucku so se posebno izkazale drsalke Skoblikova in smučarki, sestre Marielle in Christine Goitschel. Junaki tokinjskih olimpijskih iger pa so bili atletski Biki Abebe in Peter Snell ter plavalec Don Schollander. Pokazalo se je, da v očeh gledalcev in strokovnjakov se vedno največ velja za atletika, plavanje in gimnastika. Zato ni nič čudnega, da je plavalci »torpedo iz Oregona«, kakor se imenujejo Dona, s svojimi štirimi zlatimi medaljami pobral največje lovorike. Za njim sta se uvrstila fenomenalni srednje-progas, molčeci Novozelancec Snell in Abebe, ki je edini v vsej zgodovini olimpijskih iger dvakrat zmagal v maratonu, tej najtežji atletski preizkušnji.

Pri nas, v Jugoslaviji, izbira ne bo težka. Miro Cerar je samo eden in njegova zmaga ni bila niti za trenutek v dvomih. Za najboljšega športnika Slovenije je bil že proglasen, saj njegovo ime ni bilo napisano na prvem mestu le štirikrat. To pa je tudi razumljivo, saj je bil Miro naš najuspešnejši olimpijec, razen tega pa je vzor pridnosti, marljivosti in skromnosti za vse športnike.

Kot vsako leto, je tudi letos Dolenjski list sklenil izvesti tradicionalno anketo za najboljšega dolenjskega športnika. Anketa je tokrat nekoliko drugačna kot druga leta. Prav gotovo se še spominjate, da je lani zmagal Franc Ceran, atletski reprezentant iz Celja, ki pa je rojen v Podgori pri Prečnu. Lani so lahko tekmovali za športnika Dolenjske vsi tisti, ki so bili rojeni na tem področju. Letos pa smo se odločili, da bo

najboljši športnik izbran le izmed tistih tekmovalcev, ki so letos zastopali barve dolenjskih klubov. Da pa bi bila izbira lažja, ker bo letošnja anketa prvič izvedena na ta način, vam bomo našli nekaj imen najboljših športnikov.

Veliko kandidatov

Kdo bo letos najboljši športnik Dolenjske? To je vprašanje, ki je zdaj najbolj aktualno med ljubitelji športa pri nas. Kdo so kandidati? Veliko jih je. Dolenjski šport v zadnjih letih vse hitreje napreduje in z velikimi koraki lovi priključek k ostalemu kvalitetnemu športu v naši republiki.

IGOR PENKO: V laniški anketi je Igor Penko zasedel šesto mesto, takoj za našimi najbolj

znanimi športniki, ki pa ne tekmujejo za dolenjske klube. Penko je prav gotovo najtežje povezan s športom, saj je profesor telesne vzgoje na novomeški gimnaziji. Je eden najboljših novomeških šahistov in standarden član novomeške odbojbarske ekipe, ki je letos osvojila četrto mesto v Sloveniji. Poskusil se je tudi kot trener odbojkarjev, a iz tega razlogov ni uspel. Prav gotovo je tudi letos resen kandidat za najboljšega.

FRANC BABIČ: Babič je eden najboljših jugoslovanskih vozačev spidveja. V Krškem in drugod je dosegel že več lepih domačih in mednarodnih uspehov. V letošnjem letu ni dosegel uspehov iz prejšnjih let, posebno iz 1962. leta, je pa kljub temu še vedno eden izmed najboljših jugoslovanskih vozačev.

RUDI MRAZ: je med balinarji prav znano ime. Dosega lepe uspehe tako na domačih občinskih tekmovanjih kot tudi v elitni konkurenci najboljših jugoslovanskih balinarjev.

PETER JESENSEK: je po odhodu Breskvarjeve v kranjski Triglav eden od najvidnejših plavalcev krškega Celulozarsja, ki se že več let uspešno bori po vseh plavaliscih pri nas.

JOZE MRZLAK: Ze vrsto let spada Jože Mrzlak med najboljših dolenjskih kegljace in je že velikokrat dosegel lepo uvrstitev tudi na večjih tekmovanjih.

MIRAN SIMIČ: Simič je eden izmed stare garde novomeških odbojkarjev, ki so dosegli največje uspehe pred nekaj leti. Letos je igral in tekmoval le v prvem delu prvenstvene sezone.

JOZE SPLIHAL: Splihal je standarden član prve pelčke novomeških košarkarjev, ki edini od dolenjskih košarkarskih klubov tekmujejo v slovenski ligi. V spomladanskem prvenstvu je igral tudi rokomet.

ZINKA WEISS: Weissova je že dolga leta stebra črnomaljskih rokometalcev, ki z menjajočo se srečo krmarijo v slovenski ligi.

NOGOMET

Tudi nogometaši že pridno vadijo. Trenirajo, ki so dvakrat tedensko, so presenetljivo dobro obiskani. Vsekakor kaže, da jih spomladanski sezona ne bo ujeta ne pripravljenosti. Upajo na dobro uvrstitev v prvenstvu celjski ligi.

OSKAR GERJEVIČ

KOPRIVA NE POZEBE

Po nedeljskem občnem zboru novomeškega Odreda gorjanskih tabornikov

»Veselo sem presenečen pa tudi na vaših obrazih vidim dobro voljo in optimizem,« je rekel v nedeljo dopoldne na občnem zboru tabornikov profesor Marjan Dobovšek, ko je v razpravi poudaril, da ni pričakoval take vztrajnosti pri nekaterih vodih in četah novomeškega odreda. Brez povezave z odredovo upravo in zaradi tega tudi brez materialne in moralne podpore so se mladi, poštvovalni vodniki in načelniki prebijali skozi krizo, v kateri je bil Odred gorjanskih tabornikov zadnja leta.

V Novem mestu je taborniških strokovnjakov dovolj, saj je šlo v trinajstih letih skozi organizacijo več kot tisoč mladih ljudi, z drugo besedo — desetina prebivalcev mesta. Kadra torej ne manjka — le dobro voljo, ki v vseh teh privržencih življenja v naravi se til, bo treba izklopiti izpod pepela in vrniti odredu tisti pollet, ki ga je nekdo imel. Vse kaže, da mislijo »stari asi« resno poprijeti.

Odred bo v prihodnjem letu sodeloval na vseh večjih akcijah Zveze tabornikov Slovenije, organiziral pa bo tudi vrsto lastnih prireditvev: letni tabor, partizanske pohode, plovbo poročanov proti Beogradu, zimski tabor in terenske igre za vso enoto. Mimo tega so sklenili, da morajo biti v letu 1965 vsi člani uniformirani — lepe in cenene kroje bodo kupili s svojim zaslužkom; organizirali bodo delovne akcije in zbirali odpadni papir, steklo in železo. V svoje vrste bodo povabili pripadnike armade, na akcije pa tudi člane drugih organizacij in kolektivov.

Za starešino odreda je bil ponovno izvoljen Mirko Vesel, za načelnika pa Ervin Felkl. V odredovi upravi so tudi vsi načelniki in starešine čet, predstavniki klubov ter zastopniki JLA, podpolkovnik Niko Damjanovič.

Mimo samoupravljanja bodo poiskovali še z novimi oblikami dela. Program bodo sestavili skoraj povsem na osnovi partizanskih tradicij in poenostavili priznavanje taborniških zvezd (izpitolov), ki so do sedaj strašile marsikoga, da ni vstopil v organizacijo. »Mladina se kvari, ker ji nudimo premalo ustvarjalnih možnosti. Vse ji prinesemo na krožniku, pa potem ni čudno, če se poleni in je pripravljena samo še sedeti v kinodvorani, prisiliti gumb na gramofonu ali pa brati nezahtevne kriminalne storije.« so ugotovili na zboru.

Več samostojnosti, več naporov — pa bomo spet lahko veseli naših tabornikov!

Brezje Rokometiški klub med počitkom (Foto: Gerjevič)

ZDRAVNIK VAM SVETUJE

NAŠ VSAKDANJI STRUP NIKOTIN

Nikotin je strup, ki ga vsebuje tobak. Zadnje čase kadi vedno več ljudi, ne glede na spol. Občutek pomirjenja v stalni živčni napetosti je povzročil, da je kajenje danes razširjeno po vsem svetu. Ljudje uživajo tobak na različne načine, največ kade cigarete in cigare, manj pipe, tudi njuhajo in žvečijo ga. V eni cigareti je toliko nikotina, da bi se dalo z njim, če bi ga izločili, zastrupiti do smrti najmanj deset ljudi. Vendar dobi kadilec vase pri vsaki cigareti komaj eno stotinko nikotina in zato ni nevarnosti, da bi takoj umrl.

Pri zastrupljenju z nikotinom poznamo prav tako kot pri večini bolezni akutno in kronično obliko. Akutno zastrupitev je doživel vsak kadilec, ko je potegnil prve dime prve cigarete v življenju. Pred očmi so se mu začeli delati črni kolobarji, v glavi se mu je vrtelo, postal je negotov, začelo ga je dušiti v prsih, dvigalo se mu je v želodcu, začel je močno kašljati in bruhati. Včasih je dobil še drisko. Tako, enkratno zastrupljenje z nikotinom ni posebno nevarno, ker ga kadilec brž sam prekine. Ščasoma pa kadilca zamika ponovna cigareta in se kajenja navadi. Navada postane stalna, zastrupljenje pa preide počasi v kronično obliko. Kronično zastrupljenje z nikotinom ima za posledico bolj ali manj močan glavobol, okvaro ožilja, ki prehranja srce in s tem v zvezi tesnoba okrog srca ali pa zbadanje pri srcu. Kadilec dobi žledodni katar, ki lahko zaradi prevelikega izločanja žledodne kisline preide v rano na želodcu ali dvanaesterniku, posebno še, ker kadilec počasi izgublja apetit in zaradi tega izpušča obroke ali pa premalo je. Kislina se pospešeno izloča in nagrizne žledodne stene. Na živčevje deluje cigareta sprva pomirljivo, počasi pa se pokažejo tudi tu okvare.

V zadnjem času se dosti govori in piše o kajenju in pljučnem raku. Ta zveza je dokazana. Dokazana pa je tudi slaba vest za kadilce, da jim je življenje skrajšano v povprečju za tri leta in pol. Dr. B. O.

Za sodelavce — nagrade

Ob koncu velja omeniti še to, da bodo najboljši športniki prejeli nagrade Dolenjskega lista, ki jih bodo dobili februarja, ko bo časopis praznoval petnajstletnico obstoja. Seveda pa nismo pozabili tudi na tiste, ki bodo v tej anketi sodelovali. Imenud deležencev bomo izbrali deset sodelavcev, ki jim bomo izročili nagrade našega uredništva. Časa za izpolnitev ankete tega lista boste imeli dovolj, ker bomo upoštevali vse tiste, ki bodo anketo za najboljšega športnika Dolenjske poslali v naše uredništvo do 1. februarja 1965. Ankete pošljite na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Novo mesto, Glavni trg 3, p. p. 33. V levi spodnji kot kuvertice napišite: Za športnika Dolenjske.

KOČEVJE: »Za košarko ni dovolj zanimanja!«

Lansko jesen so v Kočevju drugi začeli s košarko. Novi Dom telesne kulture je omogočil redno zimbzo vadbo, tako da so kmalu našli dovolj privržencev za to zanimivo in dinamično igranje. Inž. Anton Prelesnik je zbral okrog sebe mlade fante in dekleta ter jih začel uvajati v skrivnostni tehnike in taktike košarkarske igre. Zanimalo nas je, kakšno je stanje v košarkarskem Kočevju.

»Tako! lahko povem, da zanimanja ni dovolj,« je začel tov. Prelesnik. »Začeli smo lansko leto, tako rekoč iz nič. Pred nami je bilo veliko dela, za nami pa le en poskus, da bi tudi Kočevje imelo košarko. Ta je bil star že več let. Tradicije torej ni bilo. Začeli smo delati z voljo in veseljem. Lahko pa rečem, da niti mladinska vrsta

niti vrsta mladink nista postavljeni na trdne temelje. Kot po vseh drugih manjših krajih, tudi nas tare jo skrb za igralce. Ti so v veliki večini dijaki. Ko končajo gimnazijo, oddidejo v Ljubljano, kjer nadaljujejo študij.

Tudi pri nas je tako: še leto ali dve bodo sedanjí igralci skupaj, nato pa se bodo razšli ravno takrat, ko bi lahko začeli dosegati večje uspehe. Razveseljivo pa je, da pionirji redno trenirajo. Imamo

mo čvrsto zaledje, saj vodi 20 pionirjev. Zal pa med ostalimi ni dovolj zanimanja in koševska košarka prav gotovo ne bo še kmalu napredovala hitreje kot napreduje zdaj. Letos so tekmovali mladinci in mladinke. Prvi so igrali v okrajni ligi. V začetku so pokazali veliko mero borbenosti in dovolj znanja in so le dvakrat izgubili, v vseh drugih tekmah so zmagali. Ker poleti niso trenirali, so bili v jesenskem delu neprijetno presenečeni: zgodilo se je obratno. Le dvakrat so zmagali in vse ostale tekme izgubili. Tako so osvojili polovico točk in zasedli peto mesto.

Poudariti velja, da je bila konkurenca močno izenačena in da izmed desetih ekip ni bilo težko izbrati le prvega in zadnjega, ki sta se po kvaliteti precej ločila od ostalih. Mladinke so igrale v ligi začetnic. Sodelovale so — z zadovoljivim uspehom — na obeh turnirjih, medtem ko tretjega v Ljubljani ni bilo. Za konec bi želel povedati še to, da bi bilo nadvse koristno, da bi igrali kar najpogostejše, saj se v tekmah tudi največ naučimo. Zato smo seveda za to, da bi organizirali zimbzo prvenstvo, ki bi prav gotovo bilo dobra priprava na srečanja v tekmovalni sezoni,« je zaključil tov. Prelesnik. I. S.

Vojaki čestitajo

Vsem dolenjskim fantom in dekletom, staršem in vsem znanim želita sreče in zdravlja v letu 1965 Alojz Murn iz Vel. Orehka in Mirko Slak iz Dobrave, ki služita vojaški rok v Zagrebu.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 1. JANUARJA: 7.15 Novoletno jutro. 8.00 Zdravica v novem letu. 8.15 Veselo pesem za vse ljudi. 9.05 Mladinska radijska igra — Tone Pavček: Čudovito mesto Nigard. 10.20 Novoletni koncert Slovenskega okteta. 11.30 Dvajseto Novo leto. 12.05 Mnogo sreče! 13.30 »Vožnja na saneli. 14.00 Danes popoldne. 16.00 Naši sodelavci — svojim poslušalcem. 17.05 Listi z arhiva zabavnega orkestra RTV Ljubljana. 17.30 Radijska igra-Erica Pačec: Zlati pilster. 18.30 Recept za Rossinijevo uverturo. 20.00 Naši novoletni sestaneč. 21.30 Mehanizem virtuozi. 23.05 Nočni akordi.

SOBOTA, 2. JANUARJA: 8.00 Igrajo veliki zabavni orkestri. 9.05 Novoletni običaji pri nas. 9.30 Za Novo leto — novi posnetki. 10.00 Z naših javnih prireditev zabavne glasbe. 12.05 Kolektivni voščilo. 13.30 Novoletni domači plet mle. 14.00 Prizori iz Charpentierove opere Laiza. 15.05 Ljubljanski jazz ansambel v dvorani Slovenske filharmonije. 17.05 Jugoslovanska satira. 18.00 Srečanje s šansonci. 20.00 V soboto zvečer. 21.30 Samo zase gram blues. 22.10 Oddaja za naše izseljence. 23.05 Naši poslušalci tedna.

NEDELJA, 3. JANUARJA: 7.40 Pogovor s poslušalci. 8.00 Mladinska radijska igra, Jan Boran: Dva in dva je sedem. 9.05 Naši poslušalci tedna.

šalot čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Še pomnite, tovariši... Andrej Kovač: Z dreva se je uspal sneg. 10.30 Borbene pesmi, ki so jih peli Pohorci iz II. grupe partizanskih odredov. 11.40 Nedeljska reportaža. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.30 Za našo vas. 14.00 Danes popoldne. 16.00 Humoreska tega tedna. B. Nušič: Povestica sestavljenca s škarnji. 17.05 Majhen nedeljski operni koncert. 17.30 Radijska igra Jacques Constant: General Frederic. 20.00 C. W. Gluck: Orfej in Evridika. 21.20 Melodije ob kamnu. 22.10 Melodije za lahko noč. 23.05 Nočni komorni koncert s skladbami slovenskih skladateljev.

PONEDELJEK, 4. JANUARJA: 8.55 Za mlade radovedneže — Naša Pajon: Prazniki na Japonskem. 9.25 Iz narodne zakladnice. 9.45 Pihalna godba Rudolf Urbanec. 10.15 Pisan orkestralni intermezzo. 11.00 Nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — Inž. Ciril Remec: Izobraževanje gozdnih delavcev. 12.30 Virtuozi od tod in tam. 14.05 S potjo po Rusiji. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 17.05 Iz opernega sveta. 18.45 Družba in čas: Dr. Dolfo Vogelnik: Kako umiramo. 20.40 Simfonični koncert orkestra RTV Ljubljana. 22.10 Melodije za lahko noč.

TOREK, 5. JANUARJA: 8.25 Od melodije do melodije. 9.25 Prizori iz Boltove opere »Mefistofeles. 10.15 Glasbeni seljem. 11.00 Nimaš prednosti. 12.05 Kmetijski

nasvet — Dr. Franc Ločnikar: Oblike protivodnega sodelovanja v perutinarstvu. 12.30 Iz koncertov in simfonij. 14.35 Pet minut za novo pesmico — Marjan Vodopivec: Mucek in snežinka. 17.06 Koncert po željah poslušalcev. 18.45 Na mednarodnih kršpotjih. 20.20 Radijska igra — Dagmar Niek: Beg. 23.20. Skupni program JRT — Studio Ljubljana: Jugoslovanska glasba — dela slovenskih skladateljev.

SREDA, 6. JANUARJA: 8.55 Pisan svet pravilje in zgodbe — Dimitrij Sušarin: O pau, ki je lovil ribe. 9.45 Igra saksofonist Srečko Dražič. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Nimaš prednosti! 12.05 Radijska kmetijska univerza — dr. Danilo Furlan: Možnosti za boj proti slani. 12.30 Pot ure z Mariom Lanzo na opernih deskah. 14.35 Kaj in kako pojo mladi pevci pri nas in po svetu. 15.30 Slovenske narodne v prireditvi za zbor in orkester Karla Pahorja. 17.05 Slovenski reproduktivni umetniki v preteklosti in danes. 18.15 Iz fonoteke Radia Koper. 20.00 Poje KUD Jože Hermanek p. v. Gustava Rakusa. 22.10 Godala in zabavni zbori. 23.15 Jazz s plošč.

ČETREK, 7. JANUARJA: 8.05 Jutranji zabavni zvečer. 9.25 Glasbeni vedež. 10.15 Glasbeni seljem. 12.05 Kmetijski nasveti — Inž. Mirko Peterlin: O klavni živini in mesu ob koncu in začetku leta. 12.30 Mali opoldanski koncert. 14.05 Naši pevci v slovenskih ocvrah. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Pihalna godba JLA. 18.45 Jesnikovi pogovori. 20.00 Četrtekove večer domači pesmi in napevov. 21.00 Večer umetniške besede. 22.10 S poslušalci po svetu.

Novoletna nagradna križanka

Čaka vas 50 lepih nagrad!

Za novoletne praznike smo vam pripravili malo zabave — poleg veselega branja še nagradno križanko. Reševalcem smo za njihov trud pripravili tokrat kar 50 lepih nagrad:

1. NAGRADA — 10.000 DINARJEV
2. NAGRADA — 5.000 DINARJEV
3. NAGRADA — 4.000 DINARJEV
4. NAGRADA — 3.000 DINARJEV
5. NAGRADA — 2.000 DINARJEV
- 6.—50. NAGRADA — 45 lepih knjižnih daril

Izrezana križanka je kupon za udeležbo pri žrebanju! Rešitve pošljite najkasneje do sobote, 9. januarja 1965, na naslov: DOLENJSKI LIST, Novo mesto, p. p. 33, v spodnji levi kot kuverte pa posebej pripišite: KRIZANKA.

Upoštevajte: Zamazanih, nečitljivih ali raztrganih križank ne bomo sprejemali, prav tako pa na pošti ne bomo prevzemali premalo frankiranih kuvert! — Ne pozabite na rob križanke napisati svoj točni naslov!

Vsem reševalcem nagradne križanke želimo prijetno zabavo, prihodnje leto pa bomo za tako kratkočasje poskrbeli pogosteje kot letos, saj bomo za to imeli na voljo tudi več prostora v našem domačem časniku!

UREDNIŠTVO LISTA

VODORAVNO: 1. novoletno voščilo (pet besed), 22. hiter, brz, 23. ime dveh držav v ZDA (severna in južna); glavno plemo severnoameriških Indijancev Sivux-ov, 24. mož s puško — pa ni vojak, niti miličnik, 25. vrsta pokrivala, 27. razposajen, živahen, nemiren, 28. časovno obdobje, ki ga prav zdaj zaključujemo, 29. osemvrstične kitice; osmi toni v tonovski lestvici, 31. prav tak, 33. rdeči planet, 34. nalepka, listek z napisom, 36. ven nositi; nositi do kraja, 38. občudujem v pesmih, 40. velika žival, 41. del igre pri tenisu ali ping pongu, 42. jutranje oz. dopoldanske predstave, 44. pred leti slovit golman jugoslovanske nogometne reprezentance, 45. veznik; 47. del dinarja, 88. začetnici imena in primka velikega slovenskega pisatelja (Na klanču), 49. vzklík, 50. metal, 51. druga in tretja črka, 52. kateri, 53. vrsta solate, 56. konica, 57. glavno mesto soc. republike Letonske, 59. najmočnejša karta, 61. tesen, 63. okrajšava znanstvenega naziva, 64. kratica za avtonomna pokrajina, 66. plovno sredstvo, 68. pripovedne pesmi, 69. začetnici našega lista, 70. žival, ki se giblje pod zemljo, 72. najbolj znan antibiotik, 75. gorovje v Franciji in Švici; drugo obdobje mezozoika, 77. isto kot 64. vod., 79. izraz pri nogometu, če gre žoga izven igrišča, 81. namazati z milom, 82. slika svetnika v bizantinski umetnosti, 84. sedež dolenske občine, 86. znano obmorsko letovišče pod Učko, 87. daljši izraz za jo;

88. glagol gibanja, 90. kratica za narodno republikanski, 91. skupek čebel, 92. republika v SFRJ (dve besedi), 93. drevo s trni, 96. koc, 98. kratica za Jugoslovanska armada, 99. koralni otoki, 100. mesto, po katerem se imenuje slovit kanal med Rdečim morjem in sredozemskim morjem, 101. poljedelsko orodje, 102. nastanejo pri gorenju, 104. ime pesnika Grudna, 105. razvojne stopnje; lunine mene, 107. osebni zaimek, 108. kratica za in tako dalje, 109. kratica za vojaška uprava, 111. isto kot 104. vodoravno, 113. NV, 115. redka kovina (znak Ce), 116. bližnja sorodnica, 118. doba, obdobje, 119. zbirati se

ke, 4. veznik, 5. pokrita z odejo, 6. izdelek iz bombaža, ki ga rabimo v zdravstvu, 7. če, 8. kratica za mestni odbor, 9. troštevilično število, 10. vodne živali, 11. v časopisu ali reviji objavljen spis, 12. tekstilno podjetje v Novem mestu, 13. živinska krma, 14. nikalnica, 15. kis, 16. obadva, 17. glad, 18. znak za prvinu erbij, 19. reka in kraj na Dolenjskem, 20. pootavek, trava tretje košnje;

21. nastlati s smetmi, 26. poleg; mesto; konec, 28. reka v vzhodni Sibiriji; nedelavna, 30. kratica za Turistična zveza Slovenije, 32. tisti, ki nič nimajo, 35. prebivalec Kirgiske republike v ZSSR, 37. kratica za Izvršni svet, 39. grška črka; označba plovnih objektov, ki so registrirani v Piranu, 43. pokrajina v severozahodni Španiji, ki je bila včasih samostojna kraljevina, 46. vrtenje; menjavanje funkcionarjev po določenem času, 47. gostilja, svatovanje; trohno, 52. vrsta posode za pitje, 54. denarna enota v ZDA, 55. denarna nakaznica, vrednostni papir, 56. nauk o pticah, veda, s katero se ukvarjajo ornitologi;

58. znak za aluminij, 60. uničevanje podgan, oblastvena akcija za zastrupljanje miši in podgan, 62. industrijsko mesto na Gorenjskem, 63. zavajanje ljudstva, slepljenje ljudi, početje demagogov, 65. jabolčna jed, 67. daljši izraz za jo, 71. nasprotno od domač, 72. otroški izraz za jesti, 73. pripadniki plemena, ki je živel v naših krajih pred prihodom Slovanov, 74. znak za prvinu litij, 76. mednarodni fond OZN za pomoč otrokom (kratica, pod katero je znan pri nas), 78. ptičje oblačilo; listje, 80. pol; kurz, 81. babica; deveta stopnja, 83. kurivo v železarnah, 84. slovenski pisa-

telj (Bajke in povesti o Gorjancih);

85. udav; kačji podoben ovratnik iz kožuhovine, 89. dve zaporedni črki abecede, 90. mesto na Dolenjskem (dve besedi), 94. znak za zlato, 95. prebivalci enega izmed kontinentov, 97. prvin, 98. pluti z vetrom, 102. travnate planjave, zlasti v Rusiji, 103. okrajšava za eventualno, 106. reka v Črni gori; vrsta cigaret, 110. časomer, 112. trava druge košnje, 113. del telesa, 114. kdor vlada, 117. sozvok; način obračunavanja dohodka po storjenem delu (npr. od kosa), 120. lepo vedenje, 121. otok v Jonskem morju, domovina Odiseja, 122. najnižji tarok;

123. dva enaka soglasnika, kratica za označitev

— Jasno, kje naj te najdem, če ne zopet v baru!

neznane osebe, 125. okrajšava za imenovalac, 126. nevidna zmes plinov, ki ovija zemljo, 127. ilovnat, narejen iz ila, 130. kratica za organizacijo ameriških držav; 131. žensko ime, 136. isto kot 90. vod., 138. isto kot 123. navp., 140. oznaka za avtomobile iz reškega okraja, 141. kratica za in tako.

Kratke in bodičaste

Zagrebska dama je pripeljala svojega sina k skladatelju Ivanu Zajcu in ponosno rekla:

»Mojster, moj fant ima velik talent za glasbo. Poleg tega ima frizuro kakor Beethoven. Prosim vas, prisluhnite, kako igra na klavir!«

Zajc je pogledal fanta, ki je imel resnično velike in košate lase, in ga prosil, naj za klavirjem pokaže, kaj zna. Ko je mladeč končal, je srečno mati vprašala skladatelja, kaj naj s fantom stori.

Zajc pa je z ravnodušnim obrazom dejal:

»Dajte ga ostrčiti!«

Pisatelj Ante Kovačić je bil siromašen mož, se kot študent, a tudi pozneje kot odvetnik. Ko ga je obiskal dr. Ivan Banjević, je videl, da si sam čisti čevlje.

»Ali si ne moreš najeti služabnika? Mislim, da ni dobro, če si advokat sam čisti čevlje.«

Kovačić pa je odgovoril:

»Saj sem imel vedno dobroga služabnika: najprej mi je čistil čevlje, nato študent prava, zdaj pa mi jih čisti advokat in hrvatski književnik.«

Prileten mož mu je potožil.

»Eh, prijatelj, kaj naj storim? Zadnje čase mi je spomin zelo opešal.«

»Posodi mi tisočak!« se domisli Matoš.

Pesnik Tin Ujević je bil zelo nereden plačevalec stanovanjske najemnine. Zato mu je gospodinja zagrozila, da ga ne bo pustila iz stanovanja, dokler ji ne bo plačal celotnega zneska najemnine. Tin pa ji pomirjevalno reče:

»Vidite, gospa, tako dolga prijateljstva so tudi meni všeč.«

Dalmatinec Tino Patiera je bil tenor svetovnega slovesa in filmski zvezdnik. Nekega

dne mu sluga sporoči, da bi z njim rada govorila lepa in mlada dama.

»Naj vstopi,« reče Tino.

»Pri telefonu je,« pojasni sluga.

»Pri telefonu? Človek božji, kako pa potem veste, da je mlada in lepa?«

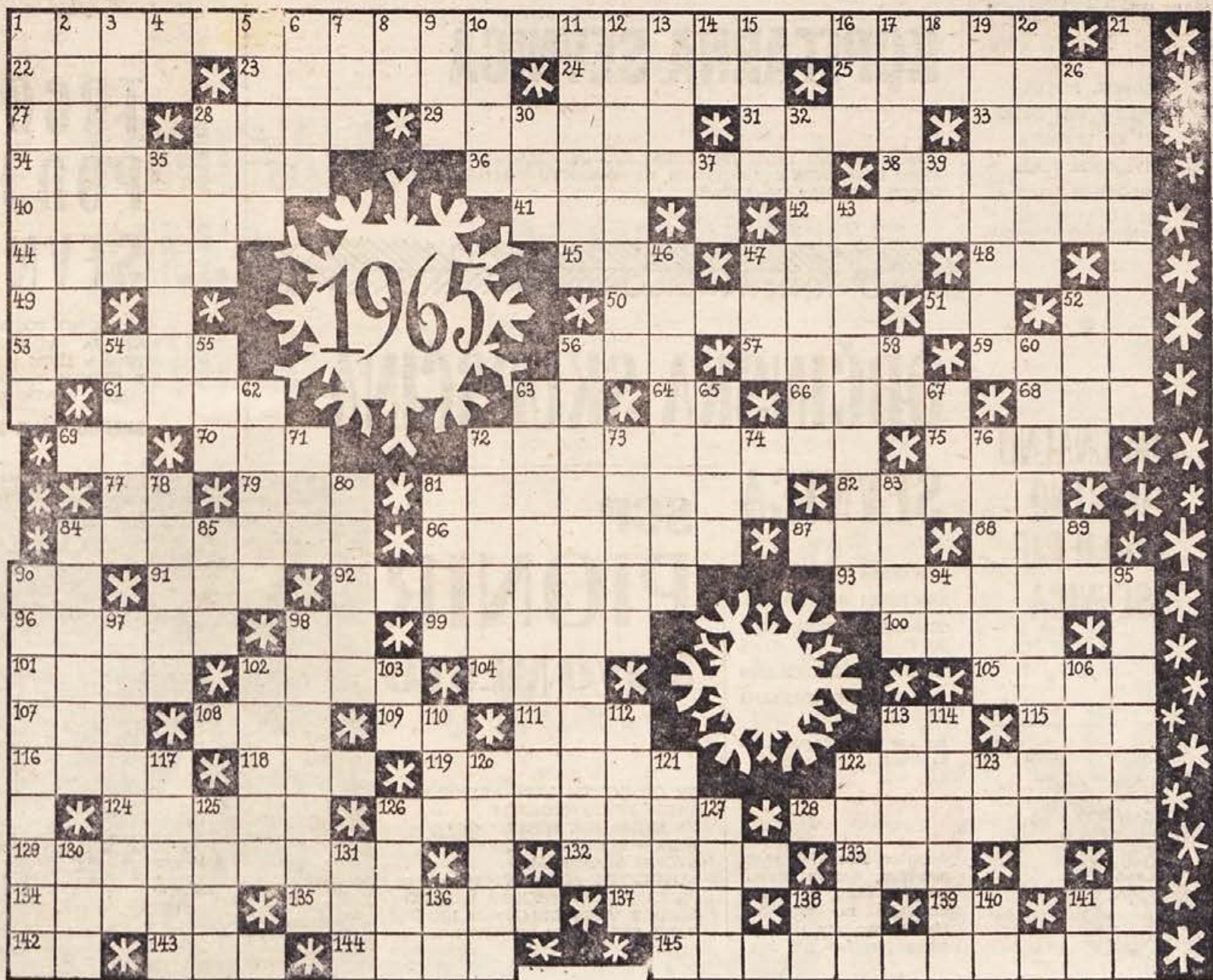
»Ker bi sicer ne vedela za vašo skrivno telefonsko številko,« se odreže služabnik.

Ko je bil Osman paša imenovan za sultanovega odposlanca v Bosni, je na potovanju počival v kristjanskem hanu (krčmi). Tam je vprašal osemdesetletnega krčmarja, koliko oblastnikov že pomni v svojem življenju.

»Gospod, toliko jih je bilo, kolikor let imam.«

»In kateri od njih je bil najboljši?« je vprašal paša.

»Bog naj te dolgo ohrani, gospod. Nekeč so nam poslali iz Instanbula pašo, ki pa je umrl, še preden je prišel k nam; ta je bil od vseh najboljši.«

NOVIH USPEHOV, OSEBNEGA ZADOVOLJSTVA
IN SREČE ŽELI V LETU 1965 KOLEKTIV

OBRTNEGA KOVINARSKEGA PODJETJA DOBOVA

Delovni kolektiv hotela

GRAD OTOČEC

želi vso srečo in prijetno silvestrovanje vsem
delovnim kolektivom, posebno pa svojim gostom!

DELOVNI KOLEKTIV,
ORGANI UPRAVLJANJA IN UPRAVA

KOMUNALNEGA PODJETJA TREBNJE

želijo vsem delovnim ljudem trebanjske občine v
novem letu obilo sreče in uspehov!

KOMUNALNO PODJETJE NOVO MESTO

želi vso srečo v novem letu vsem svojim
strankam in poslovnim prijateljem, kakor
tudi vsem prebivalcem novomeške občine!

Tudi vnaprej
se priporočamo
svojim poslovnim
znancem in strankam,
katerim želimo
v letu 1965
kar največ sreče
in osebnega
zadovoljstva!

ELEKTRO- TEHNIČNO PODJETJE NOVO MESTO

METALNA

tovarna konstrukcij, strojnih naprav,
poljedelskih strojev in livarna

Maribor - obrat

KRMELJ

SE OB VSTOPU V LETO 1965 TOPLO
PRIPOROČA IN VOŠČI VSEM DELOVNIM
LJUDEM SREČNO NOVO LETO!

SREČNO NOVO LETO ŽELIJO

DESTILACIJA ALKOHOLNIH PIJAC

DANA-MIRNA

NA DOLENJSKEM

priporoča svoje kvalitetne izdelke vsem potrošni-
kom, katerim želi v novem letu vse najlepše!

Tudi vnaprej se priporočamo kupcem za obisk v svojih bogato založenih
trgovinah in jim želimo vso srečo v novem letu!

VELETRGOVINA MERCATOR LJUBLJANA
POSLOVNA ENOTA

GRADIŠČE-TREBNJE

SREČE, NOVIH
USPEHOV PRI DELU
IN SE LEPSEGA
ŽIVLJENJA VSEH
DELOVNIH LJUDI
ŽELI V LETU 1965

KOPITARNA SEVNICA

VOŠČI SREČNO LETO 1965 VSEM SVOJIM POSLOVNIM SODELAVCEM,
VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM NA PODROČJU DOMAČE IN SOSEDNIH
OBČIN IN VSEM OBČANOM!

TRGOVSKO PODJETJE SEVNICA

PRISRČNO POZDRAVLJA VSE POTROŠNI-
KE NA SVOJEM OBMOCJU IN SE JIM
TUDI V LETU 1965 PRIPOROČA ZA NAKUP
V SVOJIH TRGOVINAH, KJER NUDI SO-
LIDNO POSTREŽBO IN ZMERNE CENE.

SREČNO NOVO LETO!

KOMUNALNO OBRTNO PODJETJE SEVNICA

OBČINSKA SKUPŠČINA SEVNICA

OBCINSKI ODBOR SZDL
OBCINSKI KOMITE ZK
ZDRUZENJE BORCEV
NOV
OBCINSKI KOMITE ZMS
OBCINSKI SINDIKALNI
SVET

ter vse druge organizacije
in društva

želijo v letu 1965 vsem
občanom, članom organi-
zacij in vsem, ki si pri-
zadevajo za napredek
občine, vso srečo in še
mного uspehov pri delu!

SGP PIONIR NOVO MESTO

SE OB NOVEM LETU PRIPOROČA
VSEM INVESTITORJEM
ZA NADALJNJE SODELOVANJE,
KAKOR TUDI VSEM DRUGIM
SVOJIM STRANKAM.
NOVOLETNI POZDRAVI IN
PRISRČNE CESTITKE PA VELJAJO
HKRATI VSEM DELOVNIM LJUDEM
NASE DOMOVINE IN VSEM
ČLANOM KOLEKTIVA!

OBČINSKA SKUPŠČINA KOČEVJE

- OBČINSKI ODBOR SZDL
- OBČINSKI KOMITE ZK
- ZDRUŽENJE BORCEV NOV
- OBČINSKI SINDIKALNI SVET
- OBČINSKI KOMITE ZMS

Želijo v novem letu nadaljnjih uspehov v gospodarstvu in družbenih službah, v kmetijstvu in na ostalih področjih, hkrati pa voščijo vsem občanom kar največ sreče in osebnega zadovoljstva!

GOSTINSKO PODJETJE RIBNICA

ŽELI PRIJETNO
NOVOLETNO
PRAZNOVANJE
VSEM SVOJIM
GOSTOM!

V VSEH POSLOVALNICAH TRGOVSKEGA PODJETJA

KRKA-BREŽICE

dobite vedno lepo izbiro blaga po zmernih cenah. Za nakup se priporočamo tudi v letu 1965 in voščimo vso srečo vsem svojim odjemalcem.

Prišlečne čestitke pošiljajo ob začetku leta 1965 vsem občanom in jim želijo še večjih uspehov

OBČINSKA SKUPŠČINA RIBNICA

OBČINSKI ODBOR SZDL * OBČINSKI KOMITE ZK * ZDRUŽENJE
BORCEV NOV * OBČINSKI SINDIKALNI SVET * OBČINSKI KO-
MITE ZMS

DINOS

LJUBLJANA - POSLOVNA ENOTA
KOČEVJE

se tudi vnaprej priporoča svojim strankam in jim čestita za novo leto!

KOMUNALNA BANKA NOVO MESTO

TOVARISICAM
IN TOVARISEM,
ZAPOSLENIM
V KMETIJSTVU,
SE PRIPOROČA
V LETU 1965
IN JIM ŽELI
VSO SREČO

SE TUDI V NOvem LETU PRIPOROČA
VSEM SVOJIM KOMITENTOM IN VLAGA-
TELJEM, KATERIM NAJPRISRČNEJE VO-
SCI SREČE IN ZADOVOLJSTVA!

Obiščite naše trgovine v Novem mestu, kjer vam bomo postregli s vsakovrstno konfekcijo, s pleteninami, trikotarji in športnimi potrebščinami!

V LETU 1965 ŽELI KOLEKTIV PODJETJA

OBRTNIK-NOVO MESTO

OBILO SREČE IN ZDRAVJAI
PRIPOROČAMO TUDI SVOJE USLUGE!

KMETIJSKA
ZADRUGA
RIBNICA

SREČNO LETO 1965 ŽELI VSEM SVOJIM
POSLOVNIM PRIJATELJEM IN STRANKAM
KOLEKTIV

MIZARSKE DELAVNICE BROD

PRI NOvem MESTU

KOLEKTIV

PODJETJA

AGROSERVIS

BREŽICE

ŽELI VSEM
PREBIVALCEM
SPOD. POSAVJA
NOVIH DELOVNIH
USPEHOV IN KAR
NAJVEČ OSEBNEGA
ZADOVOLJSTVA

VSEM DELOVNIM LJUDEM NA PODROČJU
DOMAČE OBČINE IN VSEM KOLEKTIVOM
V PODJETJIH IN ZAVODIH VOŠČILO
SREČNO LETO 1965

OBČINSKA SKUPŠČINA BREŽICE

OBČINSKI ODBOR SZDL -
OBČINSKI KOMITE ZK -
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
- ZDRUŽENJE BORCEV NOV
IN OBČINSKI KOMITE ZMS

Vso srečo v novem letu!

KOMBINAT
LESNE
INDUSTRIJE

INLES

RIBNICA
NA DOLENJSKEM

Želi vsem poslovnim prijateljem
še mnogo uspehov v novem letu
ter pošilja priručna novoletna voščila
tudi vsem delovnim ljudem
Ribniške doline!

ZORA

LESNA PREDLOVALNA
INDUSTRIJA

ČRNOMELJ

VOSCI VSO SREČO
V LETU 1965
V IMENU VSEH
OBRATOV:

**ŽAGA –
MIZARSTVO –
GALANTERIJA
OBRAT SEMIČ**

VSEM BELOKRANJCEM
ŽELI
SREČNO NOVO LETO

**PEČARIJA
GRADAC**

KMETOVALCEM
NA SVOJEM PODROČJU
ŽELI VSO SREČO

**KMETIJSKA ZADRUGA
METLIKA**

**RIBJA RESTAVRACIJA
NOVO MESTO**

NUDI VSAK DAN VEČ VRST SVEŽIH RIB TER
DRUGA JEDILA IN DOBRA DOMAČA VINA.
SVOJIM GOSTOM ČESTITA DELOVNI KOLEKTIV
ZA NOVO LETO!

VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM
ŽELI

GRADBENO PODJETJE

SAVA-KRŠKO

SREČNO IN USPEHOV POLNO
NOVO LETO 1965!

DELOVNI KOLEKTIV,
ORGANI
UPRAVLJANJA
IN UPRAVA

**RUDNIKA
RJAVEGA
PREMOGA
KANIŽARICA**

ŽELJO

VSEM RUDARJEM
V NASI DOMOVINI
KAR NAJVEČ USPEHOV
PRI NJIHOVEM
NAPORNEM DELU,
HKRATI PA VOSCI
VSE DOBRO VSEM
BELOKRANJCEM
DOMA IN V TUJINI

SPLOŠNO
GRADBENO
PODJETJE

ZIDAR-KOČEVJE

SE TUDI V NOvem
LETU PRIPOROČA
ZA NAROCILA
IN ŽELI
VSEM SVOJIM
POSLOVNIM ZNANECM,
KAKOR TUDI
DELOVNIM LJUDEM,
KAR NAJVEČ
SREČE
IN OSEBNEGA
ZADOVOLJSTVA!

USPEŠNO IN ZADOVOLJNO NOVO LETO
1965 ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM
ODJEMALCEM IN SE JIM PRIPOROČA

PETROL

POSLOVALNICA

BREŽICE

8 SERVISI:

BREŽICE, ČATEŽ, KRŠKO in SEVNICA

TRGOVSKO PODJETJE
NA DEBELO IN DROBNO

**TRGOPROMET
KOČEVJE**

ČESTITA OB VSTOPU V LETO 1965 VSEM SVOJIM
STRANKAM IN SE JIM TUDI V BODOČE
PRIPOROČA ZA NAKUP V VSEH SVOJIH
PRODAJALNIAH!

Uspehov polno in srečno
leto 1965 želi »DOM« –
Ljubljana, poslovna enota

SUHA ROBA - SODRAŽICA

Uso srečo v novem letu!

KOMET-METLIKA

PRIPOROČA SVOJE KVALITETNE IZDELKE,
PREDVSEM OTROSKA OBLAČILA IN VSAKOVRSNE
NEDRČKE TER ŽELI VSEM POTROŠNIKOM
USPEŠNO IN ZADOVOLJNO NOVO LETO!

KOMET I. Z. METLIKA

PREBIVALCEM METLIŠKE OBČINE
ŽELJO VSO SREČO
V NOvem LETU:

**MESARIJA
PEKARIJA
FOTO-KINO
METLIKA**

V imenu vseh
svojih poslovalnic
želi cenjenim
strankam in poslovnim
prijateljem,
srečno, zadovoljno
in novih uspehov
polno leto 1965

TRGOVSKO PODJETJE

JELKA-RIBNICA

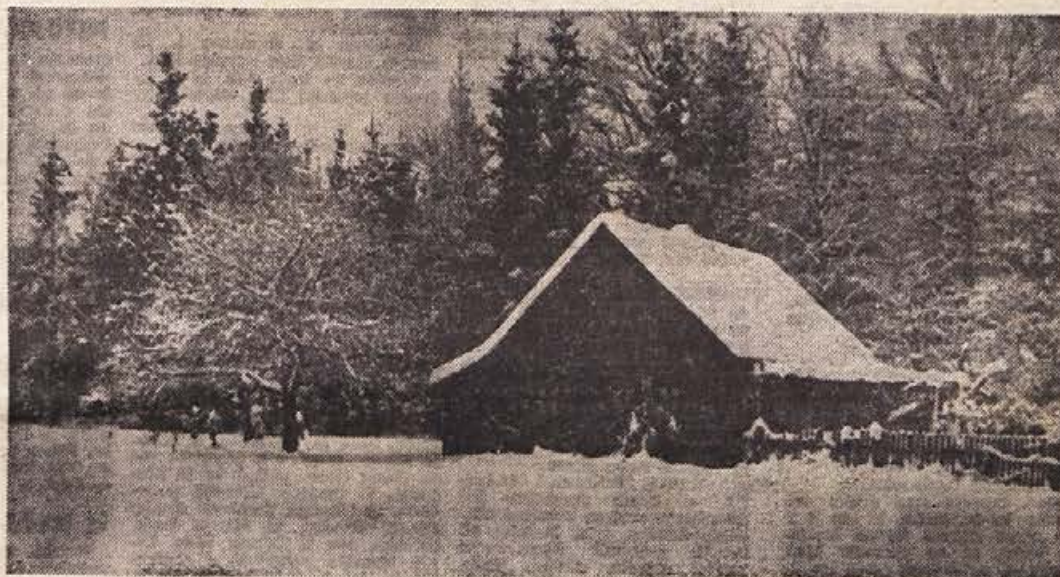
AVTO KOČEVJE

DELOVNI KOLEKTIV PODJETJA
PRISRČNO VOŠCI ZA NOVO LETO
VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM,
KATERIM SE PRIPOROČA
ZA NADALJNJE SODELOVANJE,
HKRATI PA POSILJA NOVOLETNA
VOŠČILA VSEM PREBIVALCEM
OBČINE KOČEVJE!

OBČINSKA SKUPŠČINA METLIKA

OBČINSKI ODBOR SZDL * OBČINSKI KOMITE ZK * ZDRUŽENJE BORCEV NOV * OBČINSKI
SINDIKALNI SVET * OBČINSKI KOMITE ZMS

voščijo
vsem
delovnim
ljudem
v občini
in jim
želi
v letu
1965
kar največ
uspehov
pri delu
ter
osebnega
zadovoljstva!

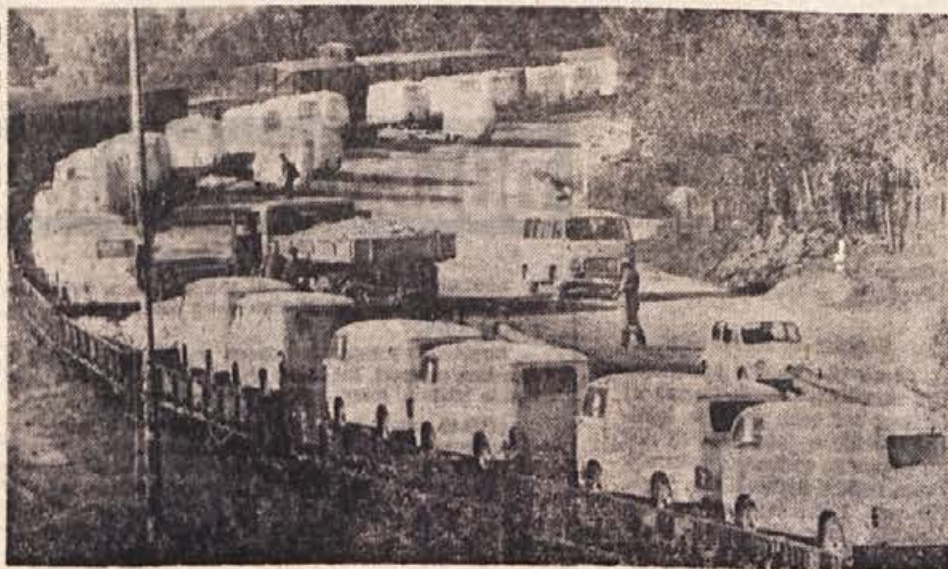
Vsem investorjem,
posebno pa delovnim
kolektivom in delovnim
ljudem domače občine
želi vso srečo
v novem letu kolektiv

BELOKRANJSKEGA GRADBENEGA PODJETJA ČRNOMELJ

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

POSILJA OB ZACETKU LETA 1965 NAJTOPLEJSE CESTITKE IN ISKRE-
NE ŽELJE ZA DOSEGO LEPSIH PROIZVODNIH USPEHOV VSEM DE-
LOVNIM KOLEKTIVOM NA DOLENJSKEM, V BELI KRAJINI IN V SPOD.
POSAVJU. OSEBNEGA ZADOVOLJSTVA IN SREČE PA VOŠCI VSEM
OBČANOM NA TEM PODROČJU!

KMETIJSKO GOZDARSKO POSESTVO KOČEVJE

ŽELI V IMENU VSEH SVOJIH OBRATOV
SREČE, USPEHOV IN ZADOVOLJSTVA
V NOvem LETU.
HKRATI POSILJA ISKRENE POZDRAVE
VSEM TOVARISEM IN TOVARISICAM,
ZAPOSLENIM V KMETIJSTVU IN GOZDARSTVU!

KROJAŠKO PODJETJE

KROJAČ-NOVO MESTO

ŽELI V LETU 1965 VSEM DELOVNIM LJUDEM, ZAPOSLENIM V DRŽAV-
NEM IN ZASEBNEM SEKTORJU, KAR NAJVEČ SREČE IN USPEHOV!

DELOVNI KOLEKTIV, ORGANI UPRAVLJANJA IN UPRAVA

TOVARNE ZDRAVIL KRKA NOVO MESTO

KOLEKTIV

KAVARNE NOVO MESTO NA GLAVNEM TRGU

Z NOVIM, SODOBNO UREJENIM
LOKALOM, CESTITA VSEM
SVOJIM GOSTOM ZA NOVO LETO
IN JIH VABI NA PRIJETNO
SILVESTROVANJE!

ŽELIJO V NOvem
LETU VSE
NAJLEPSE
VSEM DELOVNIM
LJUDEM,
SE POSEBEJ
PA VOŠČJO
SVOJIM POSLOVNIM
PRIJATELJEM,
KATERIM SE
PRIPOROČAJO
ZA NADALJNJE
SODELOVANJE!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 1. januarja — Novo leto
Sobota, 2. januarja — Makarij
Nedelja, 3. januarja — Genovefa
Ponedeljek, 4. januarja — Angela
Torek, 5. januarja — Simeon
Sreda, 6. januarja — Mojmir
Četrtek, 7. januarja — Zdravko

ZAHVALE

Ob teži izgubi dobre in slabše
mame, sestre, tete in stare mame

FRANČIŠKE GRMOVSEK

iz Dolge vasi pri Kočevju
se najtopleje zahvaljuje vsem
vaščanom, posebno pa dobrim
sosedom, ki so nam priskočili na
pomoč v najtežjih trenutkih.
Zahvaljuje se tudi vsem delov-
nim in ostalim organizacijam za
darovane vence in spremstvo na
zadnji poti.

Zaljubljeni družini: Grmovsek,
Kobala, Zupančič in ostale
sorodstvo

Vsem, ki so počastili spomin,
sočustvovali s nami in spremljali
na zadnji poti

BURGARJEVO MAMO

iz Smihela pri Novem mestu

izrekamo toplo zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni dr.
Vodniku in dr. Jenku, ki sta ji v
času njene bolezenske lajšala trplje-
nje, vsem, ki so počastili njen
spomin na mrtvaškem odru, števil-
nim darovalcem cvetja in vencov,
posebno pa kolektivoma in sindi-
kalni podružnici podjetja »Krojača«
in Tovarni zdravih »Krkas«, nadalje
vaješki šoli, razredu oblačilne
stroje in krajevni organizaciji
Rdečega križa.

Hvala vsem znancem in prijateljem
za številno udeležbo in soustvo-
vanje ob slovesu naše mame.

Zaljubljena družina

Novoletno voščilo

Vsem prijateljem, znancem in
bralcem Dolenjskega leta želi srečo,
zdravo in še uspešnejše novo
leto 1965

Vladimir Prezelj
iz Ortnika

ČESTITKA

Ljubljani ženi in mami
Olgi Springer iz Gabra pri Semiču
za njeno 50-letnico iz srca želijo
vso srečo, posebno pa ljubo zdravje
in kličejo na mnoga leta moč
Matija in sinko Matček ter
Dergančevići!

KUHOGLAS

PRODAM malo rabljeno kuhinjsko
opremo, Kristanova ulica
2/11, Novo mesto.

PRODAM vprežni koruzni sejalnik
in enofazni električni motor
2 KM. Matija Panjan, Podlog 3,
Dragatuš.

PRODAM motorno slamoženo
pukavnikom. Pavel Zefran, Got-
na vas 20, Novo mesto.

MLADA ZAKONCA iščeta enosobno
stanovanje v Novem mestu
ali bližnji okolici. Dam nagrado
70.000 din. Naslov v upravi lista,
780/64

ČENJENE STRANKE obveščam,
da bom 1. januarja 1965 odprl
na Poti na žago 1 (prejšnji Seid-
lovi žag.) avtoleparsko delav-
nico. Opravljal bom vsa v stro-
ko spadajoča popravila na mo-
torjih vozilih. Posrežba hitra
in solidna. Vsem strankam žel-
im srečno novo leto 1965 in se
priporočam. Avgust Modic, Pot
na žago 1, Novo mesto.

ZDRAVILISCE ROGASKA SLATI-
NA — Zakaj obupujete pri
zdravljenju svojega kronično obo-
lelega žolodca, jeter in žolča ali
ostalih prebavil? Uporabljajte
vendar rogaško »Donata« vodo,
zdravilo, ki vam ga nudi narava.
V Novem mestu ga dobite pri
Trgovskem podjetju »Hmeljniki«
— telefon 21-129 in »Standarda«
— telefon 21-158.

SOBO ODDAM moškemu. Naslov
v upravi lista. 781/64

50-LETNI USLUŽBENEČ, osam-
ljen, dobro situiran, s stanova-
njem poroči tovarišico, visoko,
čedno, od 40 do 45 let. Ponudbe
poslaj! Čofuta, pošto lešče
Koper.

KINO

Črnomelj: 1. in 3. januarja ame-
riški film »Veseli klub mladih«. 5.

in 6. januarja ameriški film »Zi-
vim za tebe«.

Kočevje — »Jadransko«: 2. in 3. ja-
nuarja ameriški film »Konjeniki«.
4. in 5. januarja francoski film
»Upor ob jezua«. 6. in 7. januarja
ameriški film »Rio bravo«.

Kostanjevica: 1. januarja ameri-
ški barvni film »Okoliščine«. 3. ja-
nuarja angleški film »Zaliv tiho-
tapceva«.

Metlika: 2. in 3. januarja ameri-
ški film »V svetu komedij«. 6. in
7. januarja poljski film »Nocoj bo
umrlo mesto«.

Predgrad: 31. decembra 1. ja-
nuarja nemški film »Zvezda Risa«.

Ribnica na Doli: 1, 2. in 3. ja-
nuarja japonski film »Zaradi lju-
bezni«.

Straža: 2. in 3. januarja ruski
film »Aleksander Nevski«.

Trebnje: 1. januarja italijanski
film »Sedem zvezd«. 2. in 3. ja-
nuarja francoski film »Ugrabitelj
Sabinka«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

Matični urad Novo mesto

V času od 21. do 28. decembra
je bilo rojenih 17 deklet in 17 deč-
kov. Poročili so se: Stjepan Fe-
renec, tesar iz Ferencev, in Mari-
ja Kump, delavka iz Stranske va-
si; Janez Krnc, poljedelec iz Zlo-
ganja, in Danijela Kovadič, polje-
delka iz Osečja; Tomislav Akse-
nčič, delavec, in Marija Turk,
delavka, oba iz Zaloga; Maks Za-
gri, trgovski pomočnik iz Kamni-
ka, in Jožefa Rozenberger, šivilja
iz Črnomelja; Marijan Mikec,
uslužbenec iz Mihovca, in Vida
Grubar, trgovska pomočnica iz
Senjčane; Bojan Avsec, usluž-
benec iz Smihela, in Vera Draku-
lič, učiteljica iz Vinice; Jože Go-
lobič, delavec, in Marija Zelinger,
kmetovalka, oba iz Dolže; Alojz Zu-
pančič, poljedelec s Slančjege
vrha, in Stefanija Stuek, gospo-
dinja iz Trzšča; Franc Kotar, klju-
čavničar iz Jordan kala, in Stefka
Salehar, uslužbenka iz Breze; Bo-
židar Kočevar, strojni inženir iz
Jesenic, in Marija Skedelj, usluž-
benka iz Rožnega dola. — Umrli
so: Franc Vidmar, kmet iz Petan,
56 let; Jožefa Hofer, delavka iz
Črnomelja, 41 let; Anton Cejnar,
kmet iz Križevske vasi, 72 let; Ne-
ža Jamnik, gospodinja iz Male
Strmice, 43 let; Biserka Bradica,
otrok iz Blatnika, 3 mesece; Cecil-
ija Burgar, gospodinja iz Smihela,
84 let; Franciška Berus, učiteljica
iz Kuzarjevega kala, 80 let, in
Martin Bartol, osebni upokojenec
iz Vel. Cerkve, 57 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški
porodnišnici rodile: Terezija Mi-
kec iz Irce vasi — Lidijsko, Marija
Bijak iz Trebanjskega vrha — Du-
šana, Zofija Radič iz Pesja — Sta-
nislavo, Franciška Levstik iz Pod-
gore — Milana, Stanislava Zupan-
čič iz Drganjih sel — Branka, Ma-
rija Gršič iz Metlike — Andreja,
Ana Hočevar iz Cilpaha — Rudija,
Milka Popović iz Hrastra — Vlasto,
Katica Alilovč iz Leskovca — Vla-
da, Angela Gorše iz Črešnjec — Le-
opolda, Ana Klečar iz Gornje-
ga Suhadola — Stefana, Alojzija
Kastelic iz Gotne vasi — Silvo,
Marija Gačnik iz Pavle vasi — Ma-
jdo, Anica Klepec iz Krasnice —
Antona, Ana Bučar iz Loke — Sil-
vestra, Marija Simc iz Septjakoba
— Stefko, Katica Juršak iz Kan-
čarice — Darinka, Darinka Slak iz
Dečje vasi — Tomaža, Terezija Pa-
deršič iz Dolnjega Suhadola —
Srečka, Danica Maležič iz Trebnje-
ga Barbaro, Pepca Zore iz Malkov-
ca — Marjana, Breda Jerman iz
Črnomelja — Alena, Ana Mlakar s
Stare Bučke — deklico, Erna Dulo

Novo mesto — »Krkas«: 1. do 3.
januarja ameriški film »Past za
staršev«. 4. in 5. januarja ameriški
film »Znagovalci«. 6. in 7. januar-
ja ameriški film »V svetu kome-
dij«.

Sodražica: 2. in 3. januarja an-
gleški film »Čas brez usmiljenja«.
Stara cerkev: 31. decembra in 1.
januarja jugoslovanski film »Svoje-
ga telesa gospodar«. 2. in 3. ja-
nuarja češki film »Alibi ni do-
voljena«.

POTUJOČI KINO KOČEVJE

predvaja ameriški barvni film
»Karneval v Orleansu«. 2. januar-
ja ob 16. uri v Dolgi vasi; ob 19.
uri v Črnom potoku; 3. januarja
ob 15. uri v Travi; ob 18. uri v
Podpreski in slovenski film »Naš
avto«. 2. januarja ob 19. uri v
Starem logu; 3. januarja ob 13.30
v Prevolah; ob 16. uri v Strugah
in ob 19. uri v Polomu.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški po-
ročnišnici rodile: Darinka Ajster
iz Krške vasi — Antona, Anica Ko-
dela iz Krškega — Suzano, Stefica
Stiglar iz Stogonskega — Jožico,
Elizabeta Pinterič iz Črešnjec —
Jožico, Ana Tkalič iz Črešnjec —
Stanka, Marija Sekoranja iz
Orešja — Brigito, Marija Blaže-
vič iz Gaberje — Irmo, Danica Je-
lovšek iz Krškega — Branka, Ma-
rija Glogolja iz Trstena — Dušana,
Milica Mokrovič iz Kraja Gornje-
ga Jasminka, Božena Pleteršnik iz
Zdol — Danijela, Ema Vodeb iz
Dolenje vasi — Milana, Anica
Planinc iz Vukovega sela —
Zdenka.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili
in iskali pomoč v novomeški bol-
nišnici. Janez Mesojedec, sin po-
sestnika iz Kompolja, se je s sek-
ro vseknil v prst leve roke; Terezi-
ja Kolenc, učiteljica z Malega
vrha, je padla in si poškodovala
hrbtenico; Jožetu Kozincu, mlinar-
ju z Metnega vrha, je v mlinu
jermen poškodoval glavo; Neža
Mramor, gospodinja z Dečjege
vrha, je padla in si poškodovala
desno nogo; Jože Lužar, sin želez-
ničarja iz Dolenje vasi, je padel
na žebelj in si poškodoval levo
nogo; Anton Pavlič, delavec iz
Kladja, je padel in si poškodoval
desno nogo.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili
in iskali pomoč v brežiški bolniš-
nici: Vlado Jemeršič, sin posestni-
ka, se je pri lovu obstrlel po levi
nogi; Marija Pinterič, žena delav-
ca z Bizelskega, se je poparila s
kropom po nogah in rokah; Josipa
Rešetarja, delavca iz Laduča, je
nekdo napadel in mu prizadel po-
škodbe po glavi; Zdenko Zagraj-
šek, gradb. delovodja iz Krške va-
si, je padel s kolesom in si poško-
doval glavo; Alojzija Domitrovič,
posestnica z Bizelskega, je nekdo
povozil s kolesom in ji prizadel
poškodbe po glavi in rebrih; Neža
Bogotin, posestnica z Ljubne, je
padla v sobi in si poškodovala de-
sno roko; Jelko Šintič, snaho po-
sestnika iz Gornje vasi, je hotel
nekdo preteptati. Pri tem skočila
čez balkon in si zlomila obe roki
v zapestju. Franc Smit, upokojen-
ec iz Ledine, je padel s kolesom in
si poškodoval glavo in desno roko;
Anton Valenček, delavec iz Brez-
ne, je padel s kolesom in si poško-
doval desno nogo.

Pozdrav iz Prištine

Branko Čretnik, Daniel Vr-
hovnik, Franc Gorišek in Janez
Zupančič, ki služijo voja-
ški rok v Prištini, pošiljajo
priskrbeno novoletno čestitko
vsem bralcem našega lista,
domačim in znancem.

Novoletne želje

Priskrbeno novoletne pozdrave
in čestitke pošiljata vsem
svojem, znancem in mladini
vojaka iz Splita: Jože Majcen,
doma iz Mokronoga, in M.
Predovič iz Metlike.

Vojaki v Karlovcu

se ob novem letu spominja-
jo domačih, znanih fantov in
deklet ter vseh svojcev, kate-
rim želijo v letu 1965 še več
uspehov in osebnega zadovolj-
stva. Albin Stefančič iz Črne-
če vasi, Ljude Pirkovič iz Ore-
hovic, Martin Kužnik iz Stav-
če vasi, Jože Gliha iz Gra-
denca in Alojz Dragan iz Roj.

845 ccm — 32 KS — 110 km/h
6 l/100 km

HITER — STABILEN — UDOBEN
PO IZJEMNO NIZKI CENI

735 dolarjev
in 605 000 din

5 vrat — Brez mazanja — Vse prestave
sinhronizirane — Obsežen prostor za pr-
tljago: 480 dm³ — Posebno zaščiten proti
rji — Vzdrževanje zelo ekonomično

Stalno v zalogi tudi tip R-8

Major po ceni 1125 \$ in 890.000

din — Takošnja dobava — Na-

domestni deli in servisna služba

v vseh večjih centrih države.

Zahtevajte informacije pri

COSMOS

LJUBLJANA, CELOVŠKA 34 Tel. 33-141

„ISKRA“ Kranj Tovarna kondenzatorjev SEMIČ

POŠILJA

ISKRENE NOVOLETNE ČESTITKE
IN POZDRAVE VSEM DELOVNIM LJUDEM,
POSEBNO PA PREBIVALCEM SEMIČA
IN NJEGOVE OKOLICE

NESREČE

Prikolica po nasipu

24. decembra, ob 5. uri se je na
avtomobilski cesti pri Gmajni pri-
petila težja prometna nesreča. To-
vornjaku KP-28-54, ki ga je vozil
Jože Požar iz Koprja, se je zlomila
vlečna os, tako da se je odtrgala
prikolica 11-60-KP, naložena z be-
tonitom. Prikolica je zavila s ce-
ste in se prevrnila na nas. Ško-
do so ocenili na 60.000 dinarjev.

2 milijona škode — voznik v bolnišnico

Na avtomobilski cesti pri Ponik-
vah se je 24. decembra ob 1.30 to-
vornjak CE-60-57 z voznikom Lju-
dovkom Krampom zalezel v tovor-
njak ZG-193-36 s prikolico 18-25-
ZG, ki ga je vozil Ivan Milčević.
Nesreča je trajala za okoli 2 mili-
jona dinarjev gmočne škode, voznik
Krampla pa so odpeljali na
zdravljenje v bolnišnico.

Osební avto na kolovozni poti

27. decembra ob 21. uri je z za-
snežene avtomobilske ceste pri Ča-
težu zdrsnil osebni avto ZG-137-57,
ki ga je vozil Ivan Belan. Vozilo
je vržilo na kolovozno pot. Pr. tam
je bil Belan lažje, Zvonko Grbac
pa teže poškodovan. Gmočno ško-
do so ocenili na 450.000 dinarjev.

Osební avto na njivi

Na avtomobilski cesti pri kraju
Pece je osebni avto NM-28-43, ki
ga je vozil M. Lj. Leber, po zana-
sanju vržilo s ceste, da se je
prevrnil. Škode je za 80.000 din.

Tat je prišel okoli polnoči

V noči od 24. do 25. decembra
je neznanec vlomil v stanovanje
Marije Gačnik v Podlipi pri Zu-
šemberku in odnesel večjo vsoto
denarja. Gačnikova je bila v tem
času zdama Krivena iščejo.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Bre-
zice, Črnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Se-
nica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in
odgovorni urednik), Rja Bačar, France Grivec, Miloš Jakopčec,
Marjan Močnik, Jožica Ippert in Ivan Zorap

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din — Let-
na naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva je vnaprej
za inozemstvo 2400 din — Tekoči račun pri podružnici NB
v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN
UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštna predal 33 —
Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo —
TISK: Časopisno podjetje DELO v Ljubljani

UPRAVNI ODBOR PODJETJA

»OPREMALES«

NOVO MESTO

razpisuje

sledenja PROSTA DELOVNA MESTA:

1 VODJE gospodarsko računskega sektorja
Zahtevana strokovnost v knjigovodski smeri: di-
plomiran ekonomist ali s srednjo ekonomsko
šolo in z večletno prakso na vodilnem delovnem
mestu v knjigovodstvu;

2 TEHNOLOGA - KALKULANTA
za dela v pripravi dela
Zahtevana strokovnost: lesno industrijski tehnik
ali drugače strokovno usposobljen s prakso na
podobnih delovnih mestih;

3 VODJE izmene za delo v proizvodnji
pohištva
Zahtevana strokovnost: lesno industrijski tehnik
ali drugače strokovno usposobljen s prakso na
podobnih delovnih mestih.

Razpis velja do zasedbe. — Nastop službe je možen
tako ali po dogovoru. Stanovanja podjetje nima. —
Interesenti naj navedejo v vlogi opis dosežanj
zaposlitve, izobrazbo in svoje morebitne pogoje.

DELOVNI KOLEKTIV

VODNE SKUPNOSTI DOLENJSKE NOVO MESTO

VOŠČI V LETU 1965 VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN DELOV-
NIM LJUDEM VSO SREČO!

VSEM PREBIVALCEM METLIŠKE OBČINE, POSEBNO

PA LJUDEM V OKOLICI SUHORJA, ŽELI VSO SREČO

V NOVEM LETU DELOVNI KOLEKTIV

Lesno predelovalne industrije „LEPIS“ SUHOR

JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL
1 P Novo leto 2 S Makarij	1 P Ignacij 2 T Marija 3 S Blaž 4 Č Bojana 5 P Agata 6 S Dora	1 P Albin 2 T Pust 3 S Milena 4 Č Kazimir 5 P Poljanka 6 S Danica	1 Č Hugo 2 P Franc 3 S Helena 4 N Izidor 5 P Vincenc 6 T Ivo 7 S Radivoj 8 Č Albert 9 P Ljubo 10 S Sreča
10 N Viljem 11 P Gregor 12 T Tatjana 13 S Veronika 14 Č Srečko 15 P Pavel 16 S Tomislav	7 N Ksenija 8 P Janez 9 T Polona 10 S Dušan 11 Č Zvezdana 12 P Damjan 13 S Katarina	7 N Tomaž 8 P Bojanka 9 T Frančiška 10 S Viktor 11 Č Krištof 12 P Gregor 13 S Kristina	11 N Filip 12 P Lazar 13 T Ida 14 S Valerija 15 Č Helena 16 P Božisl. 17 S Rado
17 N Anton 18 P Vera 19 T Marij 20 S Boštjan 21 Č Neža 22 P Viktor 23 S Rajko	14 N Valentin 15 P Vesela 16 T Danilo 17 S Silvin 18 Č Dragoslava 19 P Miroslav 20 S Leon	14 N Matilda 15 P Klemen 16 T Hilarij 17 S Ljubisl. 18 Č Edvard 19 P Jože 20 S Igor	18 N Konrad 19 P Ema 20 T Tihorad 21 S Dragomir 22 Č Leonida 23 P Vojko 24 S Jurij
24 N Felician 25 P Tatjana 26 T Pavla 27 S Janez 28 Č Drago 29 P Frančišek 30 S Martina	21 N Irena 22 P Marjeta 23 T Marta 24 S Matija 25 Č Saša 26 P Andrej 27 S Gabrijel	21 N Benedikt 22 P Vasilij 23 T Slava 24 S Simon 25 Č Minka 26 P Maksim 27 S Rupert	25 N Marko 26 P Zdeslav 27 T Ustan. OF 28 S Živan 29 Č Robert 30 P Katarina
31 N Vanja	28 N Leander	28 N Janez 29 P Ciril 30 T Branimir 31 S Benjamin	

Hotel restavracija «LAHINJA» v Črnomlju

Srečno in zdravo
novo leto

1965

vam želi

**DOLENJSKI
LIST**

Novo mesto

MAJ	JUNIJ	JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
1 S Pr. dela 2 N Živana 3 P Aleksander 4 T Florjan 5 S Miran 6 Č Janez 7 P Stanislav 8 S Mihael	1 T Radovan 2 S Velimir 3 Č Milojka 4 P Franc 5 S Ferdo	1 Č Bogo 2 P Marija 3 S Nada 4 N Dan borca 5 P Cir., Met. 6 T Dušica 7 S D. v. Srb. 8 Č Milojka 9 P Veronika 10 S Ljubica	1 N Peter 2 P Bojan 3 T Lidiya 4 S Dominik 5 Č Marija 6 P Vlasta 7 S Kajetan	1 S Mladen 2 Č Maksima 3 P Darja 4 S Ida 5 N Lovrenc 6 P Ljubka 7 T Mirna 8 S Sergej 9 Č Peter 10 P Dan JVM 11 S Milan	1 P Sever 2 S Miran 3 N Vitomir 4 P Frančišek 5 T Dunja 6 S Dalibor 7 Č D. art. JLA 8 P Simeon 9 S Abraham	1 P D. mrtvil 2 T Dušanka 3 S Silva 4 Č Draga 5 P Savina 6 S Lenart	1 S Marjan 2 Č Blanka 3 P Franc 4 S Barbara 5 N Stojan 6 P Miklavž 7 T Urban 8 S Marija 9 Č Savica 10 P Smiljan 11 S Danijel
9 N Gregor 10 P Izidor 11 T Ziga 12 S Pankracij 13 Č Servacij 14 P Bonifacij 15 S D. zm.	6 N Zdenka 7 P Zorica 8 T Medard 9 S Primož 10 Č Marjeta 11 P Srečko 12 S Čedomir	11 N Olga 12 P Mohor 13 T D. v. Č. g. 14 S Franc 15 Č Vladimir 16 P Dan t. JLA 17 S Aleš	8 N Miran 9 P Janez 10 T Lovrenc 11 S Veseljko 12 Č Klara 13 P Lijana 14 S Demetriy	12 N Silvin 13 P Filip 14 T Jelenko 15 S Nikodem 16 Č Ljudmila 17 P Frančiška 18 S Irena	10 N Danijel 11 P D. v. Mak. 12 T Samo 13 S Rosina 14 Č Nedeljko 15 P Terezija 16 S Jadviga	7 N Okt. rev. 8 P Bogomir 9 T Nevenka 10 S Andrej 11 Č Martin 12 P Emil 13 S Stanislav	12 N Aljoša 13 P Lucija 14 T Vojmir 15 S Kristina 16 Č Albin 17 P Lazar 18 S Rastoje
16 N Janez 17 P Mojca 18 T Dubravka 19 S Vitoslav 20 Č Bernard 21 P Dan JVI 22 S Milena	13 N Anton 14 P Metod 15 T Vid 16 S Beno 17 Č Gorazd 18 P Bogdan 19 S Iskra	18 N Miroslav 19 P Vincenc 20 T Marjeta 21 S Zorka 22 Č D. v. Slov. 23 P Branimir 24 S Kristina	15 N Marija 16 P Rok 17 T Radivoj 18 S Bronislav 19 Č Ljudevit 20 P Bernard 21 S Ivana	19 N Suzana 20 P Branka 21 T Matej 22 S Mavricij 23 Č Slavojka 24 P Nadja 25 S Uroš	17 N Marjeta 18 P Luka 19 T Etbin 20 S Felician 21 Č Urška 22 P Zorislava 23 S Severin	14 N Borislav 15 P Leopold 16 T Jerica 17 S Ljuba 18 Č Milko 19 P Liza 20 S Srečko	19 N Urban 20 P Svetozar 21 T Tomaž 22 S Dan JLA 23 Č Vlasta 24 P Eva 25 S Darko
23 N Zeljko 24 P Cvetko 25 T R. d. m. Tita 26 S Dragica 27 Č Volkašin 28 P Gojko 29 S Marta	20 N Nenad 21 P Alojz 22 T Gostimir 23 S Kresnica 24 Č Janez 25 P Jaroslav 26 S Gruda	25 N Jakob 26 P Ana 27 T D. v. H., BiH 28 S Zmago 29 Č Marta 30 P Krilan 31 S Ignac	22 N Timotej 23 P Zdenka 24 T Jernej 25 S Dragorad 26 Č Peruša 27 P Zlatko 28 S Avguštin	26 N Justa 27 P Radomila 28 T Venceslav 29 S Mihael 30 Č Jelka	24 N D. OZN 25 P Zlatica 26 T Demetriy 27 S Svetopolk 28 Č Simeon 29 P Ida 30 S Sonja	21 N Marija 22 P Cilka 23 T Milivoj 24 S Janez 25 Č Katarina 26 P Januša 27 S Bernard	26 N Štefan 27 P Janez 28 T Zivko 29 S Tomaž 30 Č Branimir 31 P Silvester
30 N Milica 31 P Ignac	27 N Ema 28 P Zoran 29 T Peter 30 S Emilija		29 N Sabina 30 P Maša 31 T Borivoj		31 N Alfonz	28 N Jakob 29 P Dan repub. 30 T Andraž	